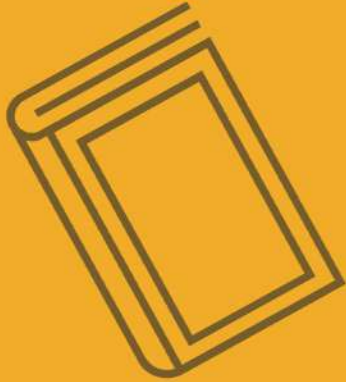

Праці науковців

ПДМУ

за 2020-2021 рр

у фондї бібліотеки університету

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

БІБЛІОТЕКА

Інформаційно-бібліографічний відділ

**Праці науковців ПДМУ
за 2020-2021 рр.
у фонді бібліотеки
університету**

Бібліографічний покажчик

Полтава, 2022

Праці науковців ПДМУ за 2020-2021 рр. у фонді бібліотеки університету / уклад. С. В. Давиденко, Ю. В. Путря ; Полтавський державний медичний університет, Бібліотека. – Полтава, 2022. – 120 с.

У бібліографічному покажчику представлено наукові й навчально-методичні праці науковців за 2020–2021 рр. у фонді бібліотеки університету та архіві [репозитарію ПДМУ](#).

Покажчик призначено для науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Від укладачів

З метою популяризації наукового доробку науково-педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету підготовлено бібліографічний покажчик праць за 2020–2021 рр. у фонді бібліотеки університету та архіві [репозитарію ПДМУ](#).

Бібліографічний покажчик складається з 3 розділів та 6 підрозділів.

У розділі «Наукові видання», підрозділ «Монографії», подано бібліографічні описи колективних та індивідуальних монографій, авторами й співавторами яких є викладачі Полтавського державного медичного університету.

Розділ «Наукові видання», підрозділи «Дисертації» та «Автореферати дисертацій», презентує дисертації та автореферати дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата медичних наук й доктора філософії, які захищено науковцями Полтавського державного медичного університету.

У розділі «Наукові праці», підрозділ «Матеріали наукових конференцій», представлені бібліографічні описи друкованих матеріалів конференцій, які проводились у Полтавському державному медичному університеті.

Розділ «Навчальні матеріали», підрозділ «Навчальні та навчально-методичні посібники», презентує бібліографічні описи навчальної та навчально-методичної літератури, авторами та упорядниками яких є викладачі Полтавського державного медичного університету, а зміст відповідає затвердженому навчальному плану університету.

До розділу «Навчальні матеріали», підрозділ «Підручники», увійшли бібліографічні описи навчальних видань, що відповідають офіційно затвердженим навчальним програмам та авторами яких є науковці Полтавського державного медичного університету.

У розділу «Довідкові видання» подано бібліографічні описи видань довідкового характеру з певних галузей науки й авторами та упорядниками яких є викладачі Полтавського державного медичного університету.

Також до покажчика увійшли електронні документи.

Покажчик містить 241 бібліографічний запис (українською, російською, англійською мовами) й має наскрізну нумерацію. Зібрана бібліографія у ньому є актуальною на час складання покажчика.

Більшість праць переглянуті de visu. При підготованні покажчика були використані електронний каталог, фонд бібліотеки університету та

репозитарій ПДМУ. Показчик містить бібліографічний опис кожного з видань та короткі анотації, які розкривають зміст наукових праць. Матеріал, що розташований в репозитарії ПДМУ подано у вигляді гіперпосилання. Видання в показчику в межах підрозділів згруповано за алфавітом прізвищ авторів або назв праць.

Бібліографічний опис здійснюється мовою видання та згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 3582:2013. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».

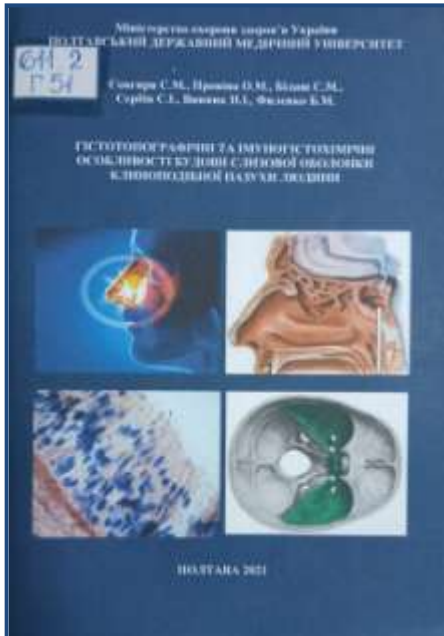
Електронну версію показчика розміщено на вебсайті бібліотеки Полтавського державного медичного університету та в електронному архіві (репозитарії) ПДМУ: <http://repository.pdmu.edu.ua/>

Показчик розраховано на науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів вищої освіти, а також призначено для всіх, хто здійснює науково-дослідну, науково-педагогічну та навчально-методичну діяльність.

1. Наукові праці

1.1. Монографії

1. 611.2

Г 51

Гістотопографічні та імуногістохімічні особливості будови слизової оболонки клиноподібної пазухи людини : монографія / С. М. Совгіря, О. М. Проніна, С. М. Білаш, С. І. Сербін, Н. І. Винник, Б. М. Филенко. – Полтава : Бліц Стайл, 2021. – 112 с.

Монографія присвячена морфологічній характеристиці структурних елементів і факторів місцевого захисту слизової оболонки різних стінок клиноподібної пазухи у людей різних вікових груп. Викладені дані морфологічно характеризують гістоструктурні

особливості псевдобагатошарового вільчастого циліндричного епітелію слизової оболонки кожної окремої стінки клиноподібної пазухи у людей зрілого, похилого і старечого віку з будовою мікросудин в субепітеліальних структурах різних стінок зазначеного синусу за допомогою імуногістохімічного маркера CD34 та особливостями імунного контролю.

2. 616-008

Г 59

Гоженко А. І. Функціонально-метаболічний континуум: фізіологія і патологія : монографія / А. І. Гоженко, Ю. М. Гришко. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 199 с.

У монографії обґрунтовується принципово нове запропоноване авторами поняття про функціонально-метаболічний континуум, що є головною умовою метаболічного забезпечення функції. Наведені дані щодо функціонально-метаболічного континууму в нормі та при патології. Показана роль порушень метаболізму у виникненні основних хвороб цивілізації, запропоновані методологічний підхід та

методики діагностики порушень функціонально-метаболічного континууму.

**3. 378
Ж 26**

Жамардій В. О. Фітнес-технології у фізичному вихованні студентів: теорія та практика : монографія / В. О. Жамардій ; УМСА. – Львів : Магнолія 2006, 2020. – 407 с.

Монографію присвячено актуальній проблемі вдосконалення освітнього процесу з фізичного виховання у закладах вищої педагогічної освіти з метою формування у студентів здоров'язбережувальних компетентностей для забезпечення ефективності їх майбутньої професійної діяльності. Обґрунтовано концепцію і модель методичної системи застосування фітнес-технологій, представлено загальні закономірності

її функціонування в освітньому процесі з фізичного виховання студентів. Монографія адресована викладачам, аспірантам, студентам закладів вищої освіти України, фахівцям сфери фізичної культури та педагогіки.

**4. 616.314
І-66**

Інноваційні технології в практику ендодонції / А. К. Ніколішин, І. Ю. Попович, Т. Д. Бублій, Ю. В. Сідаш, Н. В. Котелевська, С. І. Геранін ; за ред. А. К. Ніколішина ; МОЗ України, УМСА, Каф. терапевтичної стоматології. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2021. – 112 с.

До монографії включені наукові роботи співробітників кафедри терапевтичної стоматології Української медичної стоматологічної академії з ендодонції. На основі мікробіологічних, біохімічних, морфогістохімічних, клінічних досліджень розроблені і

запроваджені в практичну стоматологію нові ефективні методи ендодонтичного лікування хворих з ускладненим карієсом: односеансний метод лікування пульпіту з використанням гемокоагулюючих та фібринолітичних лікарських засобів, застосування дозованого вакууму в лікуванні гострих та загострених форм верхівкових періодонтитів, застосування вітчизняного апарата «UFL-122» для фотодезінфекції системи мікрочаналів та нових матеріалів для постійної обтурації кореневих каналів.

**5. 616.314
К 28**

Каськова Л. Ф. Особливості клінічного перебігу і профілактики карієсу постійних зубів у дітей із різними психоемоційними станами : монографія / Л. Ф. Каськова, К. М. Попик ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет, Львів. нац. мед. ун-т ім. Д. Галицького. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. – 114 с.

Монографію присвячено визначенню пріоритетних напрямів та створенню схеми профілактичної роботи, спрямованої на зниження показників карієсу постійних зубів у дітей з урахуванням їх психоемоційного стану

на основі вивчення показників гомеостазу порожнини рота, факторів виникнення карієсу за даними анкетування дітей та їх батьків.

**6. 616.314
К 28**

Каськова Л. Ф. Роль соціально-гігієнічних факторів у виникненні карієсу у дітей шкільного віку / Л. Ф. Каськова, Т. Б. Мандзюк, О. І. Годованець ; МОЗ України, УМСА, Буковин. держ. мед. ун-т. – Полтава : Астроя, 2020. – 114 с.

Монографія присвячена вивченню соціально-гігієнічних причинних факторів виникнення карієсу у дітей шкільного віку, виявлених шляхом клінічних досліджень та анкетування. На основі виділених найбільш вагомих соціально-гігієнічних чинників запропоновані схеми профілактичної роботи для дітей та їх

батьків з метою попередження виникнення карієсу у дітей.

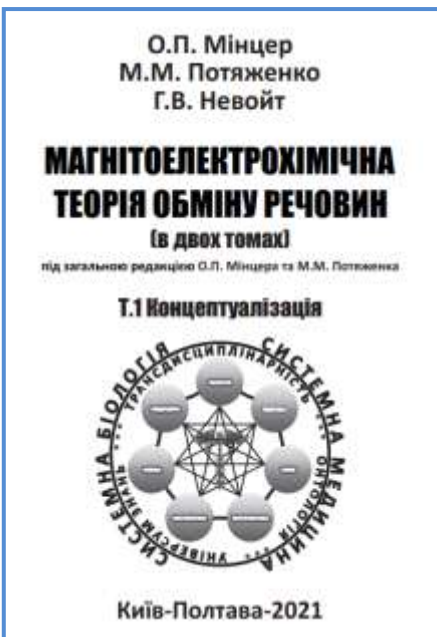
7. [616.89](#)
[К 49](#)

[Клініко-психопатологічні та патопсихологічні характеристики пацієнтів з параноїдною шизофренією, поєднаною з вживанням канабіноїдів / А. М. Скрипніков, Л. О. Герасименко, В. О. Рудь, П. В. Кидонь ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : АСМІ, 2021. – 175 с.](#)

У монографії представлені дані вивчення клініко-психопатологічних та патопсихологічних характеристик пацієнтів з параноїдною шизофренією, поєднаною з вживанням канабіноїдів. З позицій доказової медицини та комплексного підходу здійснено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукової проблеми диференційної

діагностики та диференційного підходу до терапії хворих на параноїдну форму шизофренії, поєднаної з вживанням канабіноїдів, на підставі результатів інформаційно-аналітичного, клініко-анамнестичного, клініко-психопатологічного та інших методів дослідження.

Для психіатрів, наркологів, медичних психологів, психотерапевтів, лікарів загального профілю та суміжних спеціалістів, лікарів-інтернів та здобувачів освіти ступеня магістра у закладах вищої освіти МОЗ України.

8. [612.015](#)
[М 62](#)

[Мінцер О. П. Магнітоелектрохімічна теорія обміну речовин. У 2-х т. : монографія. / О. П. Мінцер, М. М. Потяженко, Г. В. Невойт ; за заг. ред. О. П. Мінцера, М. М. Потяженка. – Київ ; Полтава : Інтерсервіс, 2021. – 351 с.](#)

У монографії представлені міждисциплінарні узагальнення сучасних напрацювань світової науки у фундаментальних питаннях обміну енергії в живих біологічних системах, включаючи організм людини, з позицій системної медицини і системної біології, гносеологія, методологія теоретичних і практичних досліджень електромагнітних феноменів в біоенергетиці живих систем і людини, систематизовано опис електромагнітної компоненти феноменів життя, здоров'я і хвороби. Том 1 присвячено фундаментальним питанням організації біоенергетики на атомарному та молекулярному рівнях.

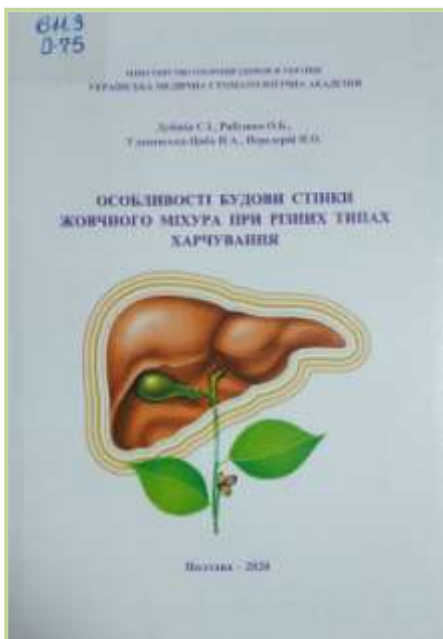

9. **614.2**
О-64

Організаційно-правові та соціально-економічні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні : колективна монографія / МОЗ України, Полтавський державний медичний університет, Пол. т-во публ. здоров'я, Департамент охорони здоров'я Полтав. ОДА ; за заг. ред. В. М. Ждана, І. А. Голованової. – Полтава : Техсервіс, 2021. – 193 с.

У монографії розглянуто актуальні питання розвитку системи громадського здоров'я в Україні, її особливості в умовах реформування. Висвітлено різноманітні аспекти громадського здоров'я на сучасному етапі: оцінка якості

медичної допомоги, впровадження міжнародних стандартів якості медичної допомоги, епідеміологічний нагляд як основна функція громадського здоров'я, виклики та перспективи реформування первинної та вторинної медичної допомоги, питання безперервної освіти лікарів, сучасний стан клінічного напрямку охорони здоров'я в Україні, розвиток доказової медицини.

10. **611.3**
О-75

Особливості будови стінки жовчного міхура при різних типах харчування / С. І. Дубінін, О. Б. Рябушко, Н. А. Улановська-Циба, Н. О. Передерій ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 128 с.

У монографії розглядаються питання сучасних даних про морфофункціональний стан будови жовчного міхура і магістральних жовчних проток людини в умовах експериментального гострого холециститу. Розглядаються будова стінки жовчного міхура, розподіл у них судин, звертається увага на взаємозв'язки із суміжними органами. Дослідження будови жовчного міхура

тварин різних за способом життя та типом харчування є актуальною проблемою, вирішення якої, допоможе у виборі більш ефективного лікування хворих з патологіями гепатобіліарної системи, та методів профілактики та попередження розвитку даної патології. Огляд літератури містить достатній обхват наукової літератури з теми дослідження.

**11. 616.31
П 84**

Професійна гігієна порожнини рота : монографія / П. М. Скрипников, С. А. Шнайдер, Т. А. Хміль, Г. О. Вишневська, О. А. Писаренко, О. Е. Бережна, А. В. Лемешко. – Полтава : АСМІ, 2021. – 107 с.

Монографія містить матеріали згідно з навчальними планами і програмами інтернатури (спеціалізації) випускників закладів вищої медичної освіти III-IV рівнів акредитації за спеціальністю «Стоматологія», циклів тематичного удосконалення слухачів.

У монографії викладено сучасні питання професійної гігієни порожнини рота, основні питання, список літератури.

Для лікарів-інтернів зі спеціальності «Стоматологія», лікарів-слухачів циклів тематичного удосконалення й викладачів однопрофільних кафедр закладів (факультетів) післядипломної освіти

**12. 94(477)
С 30**

Семергей Н. Українське національне культурне відродження другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття: дискурс новітньої історіографії : монографія / Н. Семергей ; УМСА = Ukrainian national and cultural revival of the second half of the 19th – the first third of the 20th century: discourse of modern historiography : monograph / N. Semergei ; UMSA. – Полтава : АСМІ, 2020. – 438 с.

У монографії здійснено концептуальний аналіз новітніх студій вітчизняної історіографії українського національно-культурного відродження другої половини ХІХ століття – першої третини ХХ століття. На основі сучасного підходу розглянуто сучасні інтерпретації феномену культурно-національного відродження, проаналізовано розуміння істориками його передумов, чинників і змісту, висвітлено суспільно-політичне та соціокультурне підґрунтя національного відродження. Окрему увагу звернено на антропологічні й синергетичні виміри національного відродження, представлено новітній історіографічний дискурс із проблематики самоорганізації суспільно-політичного життя українців.

13. [616.314](#)
[X 50](#)
[Хірургічна ортодонтія : монографія /](#)
[П. І. Ткаченко, М. І. Дмитренко, І. І. Старченко,](#)
[М. О. Чоловський ; МОЗ України, УМСА. –](#)
[Полтава, 2020. – 107 с.](#)

У монографії наведені дані досліджень щодо застосування загальновідомих хірургічних методик у комплексному лікуванні ортодонтичних пацієнтів, які доповнені авторськими науковими розробками. Орієнтація на розроблені алгоритмічні схеми діагностичних та лікувальних заходів дозволяє стоматологу виробити логіко-динамічний стереотип мислення. Результати

проведених досліджень дають підстави стверджувати, що застосування хірургічних методів підвищує ефективність ортодонтичного лікування пацієнтів.

14. [612.8](#)
[Ш 42](#)
[Шелешко М. С. Пластичність нервової системи,](#)
[стовбурові клітини і ГАМК : Атлас](#)
[електронномікроскопічних досліджень /](#)
[М. Шелешко, П. Шелешко = Prospects for](#)
[studying the role of stem cells in brain self-renewal :](#)
[atlas of electron microscopic studies of the nervous](#)
[system / M. Sheleshko, P. Sheleshko. – Полтава :](#)
[АСМІ, 2021. – 106 с.](#)

У цій книзі вперше зібрані результати досліджень Маргарити Шелешко, фахівця гістолога в галузі електронної мікроскопії мозку і нейропатоморфології з проблем реабілітації нервової системи. Нею запропонована

новаторська теорія, яка висуває і обґрунтовує гіпотезу про те, що клітини мозку самовідновлюються за допомогою стовбурових клітин, що власне в них утворюються. Автор в посиланнях на літературу звертає увагу на власну модифікацію фіксаторів з додаванням в них ГАМК в процесі підготовки до електронномікроскопічного дослідження. У пропонованому атласі подано 55 ілюстрацій, які, як вважає автор, повинні спонукати вчених до подальших досліджень.

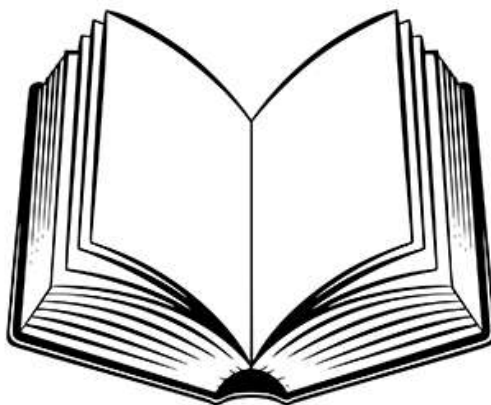

15. 612.8
Ш 42

Шелешко М. С. Пластичность нервной системы, стволовые клетки и ГАМК : атлас электронномикроскопических исследований нервной системы / М. Шелешко, П. Шелешко = Prospects for studying the role of stem cells in brain self-renewal : atlas of electron microscopic studies of the nervous system / M. Sheleshko, P. Sheleshko. – СПб. : Буквально, 2021. – 113 с.

В этой книге публикуются на русском языке собранные результаты исследований Маргариты Шелешко, специалиста гистолога в отрасли электронной микроскопии мозга и нейроморфологии по проблеме реабилитации нервной системы. Ею предложена новаторская теория, которая выдвигает и обосновывает гипотезу про то, что клетки мозга самообновляются с помощью собственно в них образующихся стволовых клеток. Автор в ссылках на литературу обращает внимание на собственную модификацию фиксаторов с добавлением в них ГАМК в процессе подготовки к электронномикроскопическому исследованию. В предлагаемом атласе даётся 55 иллюстраций, которые, как считает автор, должны побуждать учёных к дальнейшим исследованиям.

1.2. Дисертації

16. 616.33

А 38

Акімов О. Є. Механізми метаболічних порушень слизової оболонки шлунка щурів за умов поєданого надлишкового надходження нітрату та фториду натрію та їх корекція ентеросорбентами : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина», 14.03.04 «Патологічна фізіологія» / Акімов О. Є. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 185 с.

17. 616.6

Б 27

Басараб Я. О. Метаболічні зміни в тканинах нирок у різні стадії експериментальної опікової хвороби та їх корекція ліпіном : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Басараб Я. О. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 203 с.

18. 616.311

Б 29

Бауман С. С. Патогенетичне обґрунтування первинної та вторинної профілактики хронічного катарального гінгівіту у дітей з хронічними гастродуоденітами : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія» / ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 179 с.

19. 618.3

Б 48

Бережна В. А. Прогностичні критерії трансформуючого фактору росту β та роль макрофагів у формуванні затримки внутрішньоутробного розвитку плода : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Бережна В. А. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 265 с.

20. 612.017

Б 84

Боряк Х. Р. Фізіологічна роль балансу ядерних факторів транскрипції STAT1 та STAT6 в M1/M2 поляризації макрофагів за умов формування підвищеної маси тіла : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Боряк Х. В. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 195 с.

21. 613.2

Б 90

Бубир Л. М. Оптимізація діагностики та критеріїв прогнозування харчової алергії у дітей з патологією верхніх відділів шлунково-кишкового тракту : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Бубир Л. М. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 222 с.

22. 617.5

Б 94

Буханченко О. П. Диференційна діагностика патологічних рубців шкіри, що локалізовані в різних ділянках голови та шиї : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія»; 22 «Охорона здоров'я» / Буханченко О. П. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 205 с.

23. 618/3

В 23

Ващенко В. Л. Клініко-імунологічні механізми формування макрофагального дисбалансу при прееклампсії та оптимізація підходів до вторинної її профілактики : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Ващенко В. Л. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 218 с.

24. 616.314

В 62

Водоріз Я. Ю. Обґрунтування вибору оптимального методу лікування пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів у фронтальній ділянці : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія» / Водоріз Я. Ю. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 158 с.

25. 616.36

В 68

Волошина О. В. Морфофункціональна характеристика гепатоцитів печінки при введенні кріоконсервованої плаценти на тлі асептичного запалення : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Волошина О. В. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 171 с.

26. 616.89

Г 17

Гальченко А. В. Психосоціальна дезадаптація у внутрішньо переміщених осіб (клініко-психопатологічні, патопсихологічні особливості та реабілітація : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Гальченко А. В. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 207 с.

27. 616.5

Є 60

Ємченко Я. О. Вивчення ролі інтерлейкіну - 33 та поляризації макрофагів в патогенезі псоріазу у хворих з ожирінням : дис. ... доктора філософії : 14.01.20 «Шкірні та венеричні хвороби» / Ємченко Я. О. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 322 с.

28. 616.311

К 20

[Каплун Д. В. Оптимізація методики підйому та мобілізації слизових клаптів при проведенні клаптевих операцій в порожнині рота](#) : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія» / Каплун Д. В. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 184 с.

29. 616.37

К 28

[Кас'ян В. В. Диференційована хірургічна тактика при гострому тяжкому панкреатиті ускладненому асцит-перитонітом](#) : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Кас'ян В. В. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 139 с.

30. 612.7

К 56

[Ковальова І. О. Механізми метаболічних і біомеханічних порушень у кістках щурів за умов поєданого надлишкового надходження нітрату та фториду натрію та їх корекція](#) : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Ковальова І. О. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 201 с.

31. 616.15-056.5

К 60

[Колінько Л. М. Роль NAD⁺ -залежної деацетилази SIRT1 в M1/M2 поляризації моноцитів/макрофагів у осіб із різною масою тіла](#) : дис. ... доктора філософії : 03.00.13 «Фізіологія людини і тварин» (091 «Біологія») / Л. М. Колінько ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 190 с.

32. 616.316

К 78

[Крамаренко Д. Р. Морфофункціональна характеристика великих слинних залоз щурів в нормі та після дії метакрилату](#) : дис. ... доктора філософії : 22 «Охорона здоров'я», 222 «Медицина», 14.03.09 «Гістологія, цитологія, ембріологія» / Крамаренко Д. Р. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 174 с.

33. 616.314

К 89

Кузь В. С. Порівняльна оцінка та прогнозування результатів зубного протезування знімними протезами з різних базисних матеріалів : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Кузь В. С. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 212 с.

34. 615:547.47:616-09

Л 86

Луценко Р. В. [Фармакологічні властивості нових похідних 2-оксоіндолін-3-гліоксилової кислоти як перспективних нейротропних засобів : дис. ... доктора мед. наук : 14.03.05 «Фармакологія», 22 «Охорона здоров'я» / Луценко Р. В. – Полтава, 2021. – 442 с.](#)

35. 616.36

М 31

Маслова Г. С. Патогенетичні обґрунтування диференційованого підходу до профілактики уражень печінки у хворих на гемобластози із надмірною вагою і ожирінням : дис ... доктора мед. наук : 14.01.02 «Внутрішні хвороби» / Маслова Г. С. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 484 с.

36. 616-002

Н 42

Недоборенко В. М. Клініко-імунологічні особливості системного запалення у жінок, хворих на ожиріння в поєднанні з залізодефіцитною анемією, та розробка методу їх комплексного лікування : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.02 «Внутрішні хвороби» / Недоборенко В. М. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 142 с.

37. 616.8

Н 62

Нікіфорова О. С. [Клініко-патогенетичні особливості процесів хронізації мігрені та шляхи їх корекції у пацієнтів з абдомінальним ожирінням : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина», 22 «Охорона здоров'я» / Нікіфорова О. С. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 178 с.](#)

38. 616.314

Н 63

Ніколов В. В. Порівняльна характеристика різних способів підготовки опорних зубів зі зруйнованою коронковою частиною під незнімні металокерамічні конструкції зубних протезів : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Ніколов В. В. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 190 с.

39. 616.12

О-52

Оксак Г. А. [Медико-соціальне обґрунтування оптимізованої моделі надання третинної медичної допомоги хворим з гострим інфарктом міокарда : дис. ... доктора філософії : 14.02.03 «Соціальна медицина», 22 «Охорона здоров'я», 222 «Медицина» / Оксак Г. А. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 281 с.](#)

40. 616.311

О-58

Онищенко А. В. Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія», 22 «Охорона здоров'я» / Онищенко А. В. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 184 с.

41. 616.314

П 12

Павліш І. В. Обґрунтування використання малоівазивної методики дентальної імплантації у бокових відділах нижньої щелепи за умови дефіциту кісткової тканини : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Павліш І. В. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 185 с.

42. 616.33

П 18

Пархоменко В. В. Клініко-патогенетичні особливості та лікування гастропатій, індукованих нестероїдними протизапальними засобами, у хворих на ішемічну хворобу серця похилого віку : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.02 «Внутрішні хвороби» / Пархоменко В. В. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 203 с.

43. 616.314

П 27

Перепелова Т. В. Клініко-патогенетичні аспекти ускладнень при протезуванні незнімними ортопедичними конструкціями : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Перепелова Т. В. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 144 с.

44. 616.311

П 57

Попело Ю. В. Оптимізація корекції порушень гомеостазу порожнини рота у дітей зі злюкисними пухлинами черевної порожнини : дис. ... доктора філософії: 221 «Стоматологія», 22 «Охорона здоров'я» / Попело Ю. В. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 279 с.

45. 616.31

П 58

Попович І. Ю. Прогнозування функціональних можливостей зубо-пародонтального комплексу у пацієнтів із генералізованим пародонтитом : дис. ... доктора мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Попович І. Ю. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 325 с.

46. 616.33

P 15

Радіонова Т. О. Клініко-патогенетичні особливості та лікування хронічного гастриту у хворих на цукровий діабет 2 типу : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Радіонова Т. О. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 221 с.

47. 616.31

C 36

Силенко Б. Ю. Клініко-патогенетичне обґрунтування профілактики протезних стоматитів з використанням нанопокриття : дис. ... доктора філософії : 14.01.22 «Стоматологія», 22 «Охорона здоров'я» / Силенко Б. Ю. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 186 с.

48. 616.314

T 16

Талаш Р. В. Статевий та індивідуальний поліморфізм третіх молярів в віковому аспекті і частота ураження їх карієсом : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Талаш Р. В. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 181 с.

49. 616.314

T 19

Тарашевська Ю. Є. Обґрунтування реконструйованої телескопічної фіксації знімних зубних протезів (клініко-експериментальні дослідження) : дис. ... доктора філософії : 14.01.22 «Стоматологія», 22 «Охорона здоров'я» / Тарашевська Ю. Є. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 304 с.

50. 616.8

T 35

Терів П. С. Цинк-залежні реакції у хворих з гострою церебральною недостатністю: клінічні прояви, патогенетичні механізми, оптимізація інтенсивної терапії : дис. ... доктора філософії : 14.01.30 «Анестезіологія та інтенсивна терапія» / Терів П. С. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 193 с.

51. 616.314

T 57

Тончева К. Д. Особливості ортопедичної реабілітації хворих з ускладненим перебігом гострого порушення мозкового кровообігу по гемітипу : дис. ... доктора філософії : 221. «Стоматологія», 14.01.22. «Стоматологія» / Тончева К. Д. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 205 с.

52. 616.314

X 45

Хілініч Є. С. Вплив зубних пластинкових протезів на морфофункціональний стан малих слинних залоз піднебіння : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія» / Хілініч Є. С. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 190 с.

53. 616-053.3

X 73

Холод Д. А. Оптимізація інтенсивної терапії новонароджених із синдромом гастроінтестинальної недостатності : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / Холод Д. А. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 229 с.

54. 611.3

Ш 37

Шевченко К. В. Морфофункціональна характеристика слинних залоз щурів в нормі та при хронічній інтоксикації : дис. ... доктора філософії : 09 «Біологія», 14.03.01 «Нормальна анатомія» / Шевченко К. В. ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 209 с.

55. 616.314

Ш 54

Шешуков Д. В. Індивідуально-типологічні характеристики будови тіла при різних видах прикусу людини : дис. ... канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Шешуков Д. В. ; УМСА. – Полтава, 2021. – 166 с.

56. 617.5

Я 25

Явтушенко І. В. Роль транскрипційних чинників у патогенезі вільнорадикальних розладів у головному мозку при експериментальній черепно-мозковій травмі : дис. ... доктора філософії : 222 «Медицина» / І. В. Явтушенко ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 216 с.

57. 616.7

Я 92

Яценко П. І. М'язово-суглобова компресійно-дислокаційна дисфункція скронево-нижньощелепного суглобу, особливості клінічної діагностики та лікування : дис. ... доктора філософії : 221 «Стоматологія», 22 «Охорона здоров'я» / Яценко П. І. ; УМСА. – Полтава, 2020. – 268 с.

1.3. Автореферати дисертацій

58. 611.3

Г 85

[Гринь В. Г. Морфофункціональні особливості шлунково-кишкового тракту білих щурів у нормі та при впливі кларитроміцину](#) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : спец. 14.03.01 «Нормальна анатомія» / В. Г. Гринь ; Харківський нац. мед. ун-т. – Харків, 2021. – 43 с.

59. 616.5

Є-60

Ємченко Я. О. Вивчення ролі інтерлейкіну-33 та поляризації макрофагів в патогенезі псоріазу у хворих з ожирінням I-II ступеня для розробки та обґрунтування персоналізованої терапії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : спец. 14.01.20 «Шкірні та венеричні хвороби» / Я. О. Ємченко ; ПДМУ. – Полтава, 2021. – 34 с.

60. 616.89

I-85

[Ісаков Р. І. Психосоціальна дезадаптація у жінок з депресивними розладами різного генезу \(психодіагностика, феноменологія, психосоціальна реабілітація\)](#) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : спец. 19.00.04 «Медична психологія» / Р. І. Ісаков ; Харківська мед. акад. післядипломної освіти. – Харків, 2021. – 40 с.

61. 616.314

К 89

Кузь В. С. Порівняльна оцінка та прогнозування результатів зубного протезування знімними протезами з різних базисних матеріалів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / В. С. Кузь ; УМСА. – Полтава, 2020. – 20 с.

62. 615.2

Л 86

[Луценко Р. В. Фармакологічні властивості нових похідних 2-оксоіндолін-3-гліоксилової кислоти як перспективних нейротропних засобів](#) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : спец. 14.03.05 «Фармакологія» / Р. В. Луценко ; Нац. фармацевтичний ун-т. – Харків, 2021. – 44 с.

63. 616.36

М 31

Маслова Г. С. Патогенетичне обґрунтування диференційованого підходу до профілактики уражень печінки у хворих на гемобластози із надмірною вагою і ожирінням : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : спец. 14.01.02 «Внутрішні хвороби» / Г. С. Маслова ; УМСА. – Полтава, 2021. – 36 с.

64. 616-002

Н 42

Недоборенко В. М. Клініко-імунологічні особливості системного запалення у жінок, хворих на ожиріння в поєднанні з залізодефіцитною анемією, та розробка методу їх комплексного лікування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.02 «Внутрішні хвороби» / В. М. Недоборенко ; УМСА. – Полтава, 2020. – 16 с.

65. 616.314

П 12

Павліш І. В. Обґрунтування використання малоінвазивної методики дентальної імплантації у бокових відділах нижньої щелепи за умови дефіциту кісткової тканини : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.22 «Стоматологія» / І. В. Павліш ; УМСА. – Полтава, 2021. – 20 с.

66. 616.314

П 27

Перепелова Т. В. Клініко-патогенетичні аспекти ускладнень при протезуванні незнімними ортопедичними конструкціями : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.22 «Стоматологія» / Т. В. Перепелова ; УМСА. – Полтава, 2021. – 20 с.

67. 616.31

П 58

Попович І. Ю. Прогнозування функціональних можливостей зубо-пародонтального комплексу у пацієнтів із генералізованим пародонтитом : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / І. Ю. Попович ; УМСА. – Полтава, 2020. – 36 с.

68. 616.314

Ш 54

Шешуков Д. В. Індивідуально-типологічні характеристики будови тіла при різних видах прикусу людини : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Д. В. Шешуков ; УМСА. – Полтава, 2021. – 20 с.

1.4. Матеріали наукових конференцій

69. 378.09(082)

A 43

[Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 19–20 листопада, 2020 р. / МОЗ України, Українська медична стоматологічна академія та ін. – Полтава : Астроя, 2020. – 440 с.](#)

У збірнику представлено статті вітчизняних і зарубіжних науковців, в яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології та педагогіки вищої школи.

Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, аспірантам, докторантам, а також широкому колу читачів, які цікавляться проблемами університетської освіти.

70. 378.6

A 43

[Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей VI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 25–26 листопада 2021 р. / МОЗ України, Полтавський державний медичний університет та ін. – Полтава, 2021. – 349 с.](#)

У збірнику представлено статті вітчизняних і зарубіжних науковців, в яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології та педагогіки вищої школи.

Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, аспірантам, докторантам, а також широкому колу читачів, які цікавляться проблемами університетської освіти.

**71. 61(06)
М 34**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених «Медична наука у практику охорони здоров'я» (Полтава, 27 листопада 2020 р.) / МОЗ України, УМСА ; орг. комітет: В. М. Ждан (гол.), В. М. Дворник, І. П. Кайдашев [та ін.] ; укл. : В. О. Костенко, А. В. Міщенко, О. Є. Акімов. – Полтава : РВВ УМСА, 2020. – 46 с.

У збірнику висвітлені матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених, яка відбулася 27 листопада 2020 року. Обговорили проблеми сьогодення у медичній та науковій сфері, визначили шляхи їх вирішення,

відмітили важливість проведення подібних заходів.

**72. 616.314
М 34**

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Мультидисциплінарний підхід в ортодонтичному лікуванні», присвяченої 100-річчю Української медичної стоматологічної академії та 30-річчю кафедри післядипломної освіти лікарів-ортодонтів, 12–13 листопада 2020 р. / МОЗ України, УМСА, Департамент охорони здоров'я Полтав. ОДА ; ред. колегія : В. М. Ждан, В. М. Дворник, І. М. Скрипник [та ін.]. – Полтава, 2020. – 39 с.

У виданні представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Української медичної

стоматологічної академії та 30-річчю кафедри післядипломної освіти лікарів-ортодонтів, 12–13 листопада 2020 року.

**73. 611+616.31+61(063)
М 79**

Морфологічні аспекти сучасної медицини та стоматології : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю з дня народження професора М. С. Скрипнікова у рамках святкування 100-річчя з дня заснування Полтавського державного медичного університету, м. Полтава, 19–20 травня 2021 р. – Полтава, 2021. – 112 с.

У збірнику представлені матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю з дня народження професора М. С. Скрипнікова у рамках святкування 100-річчя з дня заснування Полтавського державного медичного

університету, «Морфологічні аспекти сучасної медицини та стоматології», м. Полтава, 19–20 травня 2021 р.

74. 616.31

Ортопедична стоматологія: традиції, сьогодення, погляд у майбутнє : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 14–15 травня 2021 р. – 129 с.

У виданні представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю присвячені 100-річчю Полтавського державного медичного університету та 30-річчю кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології Полтавського державного медичного університету, «Ортопедична стоматологія: традиції, сьогодення, погляд у майбутнє», (м. Полтава, 14–15 травня 2021 року)

75. 378.001.1

Р 31

[Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 25 березня 2021 р. – Полтава, 2021. – 310 с.](#)

У виданні представлені матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю 25 березня 2021 року, м. Полтава.

Конференція внесена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, затвердженого Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією медичних наук України, Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи, та до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2021 році, затвердженого Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

76. 378

С 91

[Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, 19 березня 2020 р. / МОЗ України, УМСА ; ред. колегія : В. М. Ждан, В. М. Дворник, І. І. Старченко \[та ін.\]. – Полтава : РВВ УМСА, 2020. – 286 с.](#)

У виданні представлені матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р.

Конференція внесена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, затвердженого Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією медичних наук України, Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи, та до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2020 році, затвердженого Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

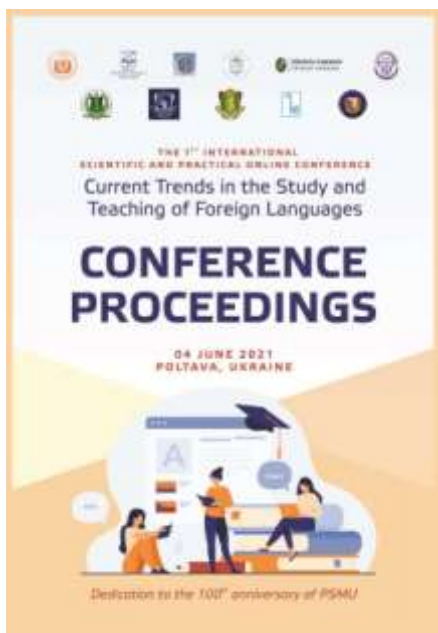

77. 616
С 91

Сучасні аспекти вільнорадикальної патології в експериментальній та клінічній медицині : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 70-річчю з дня народження професора В. М. Бобирьова, м. Полтава, 7–8 травня 2020 р. – Полтава, 2020. – 97 с.

У збірнику представлені результати експериментальних і клінічних досліджень процесів вільнорадикального окиснення в генезі патології різних систем і органів, в дії несприятливих чинників зовнішнього середовища, пошуку та розробки нових препаратів антиоксидантної дії, фармакопрофілактики і фармакотерапії хронічної вільно-

радикальної патології.

78. 378.6

Current Trends in the Study and Teaching of Foreign Languages : Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Online Conference (Poltava, 04 June 2021). – Poltava : Astraya, 2021 – 262 p.

The proceedings present articles by the Ukrainian, Polish, Romanian, and Belarusian scholars, covering the latest trends in philology and intercultural communication, theoretical and methodological aspects of teaching foreign languages in higher education, topical issues in terminology and translation studies and modern studies in the world literature discourse. The collection is recommended

for research and teaching staff of higher education institutions, undergraduates, graduate students, as well as anyone interested in the study and teaching of foreign languages.

2. Навчальні видання

2.1. Навчальні та навчально-методичні посібники

79. 616-092

А 39

Акімов О. Є. Оксидативно-нітрозативний стрес та методи його дослідження : навч.-метод. посіб. / О. Є. Акімов, В. О. Костенко ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 151 с.

У посібнику викладені основні механізми, що лежать в основі розвитку оксидативно-нітрозативного ураження органів та систем, наведені алгоритми проведення та інтерпретації біохімічних показників, що характеризують розвиток та перебіг оксидативно-нітрозативного стресу.

80. 616.314

А 45

Алгоритми написання академічної історії хвороби в клініці ортопедичної стоматології (для студентів стоматологічного факультету) : навч. посіб. / УМСА, Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією ; В. М. Дворник, Г. М. Кузь, О. І. Тесленко, Н. О. Рябушко, О. Б. Тумакова, Л. Б. Єрис. – Полтава : РВВ УМСА, 2020. – 66 с.

Завдання навчального посібника – допомогти студентові-стоматологу продемонструвати володіння методами обстеження, діагностики і лікування пацієнтів, що звертаються до стоматолога-ортопеда, та правильно оформити

історію хвороби.

**81. 616.31
А 45**

Алгоритми практичних навичок з пропедевтики терапевтичної стоматології : навч. посіб. для студентів стомат. фак. закладів вищої освіти МОЗ України / І. М. Ткаченко, І. Я. Марченко, М. А. Шундрик, В. М. Петрушанко, С. А. Павленко, О. В. Павленкова, З. Ю. Назаренко, Н. М. Браїлко, Л. І. Ляшенко, Л. М. Лобач, В. В. Коваленко ; за ред. І. М. Ткаченко. – Полтава : АСМІ, 2020. – 170 с.

У навчальному посібнику викладено інформативний та доступний опис послідовності дій для відпрацювання практичних навичок з пропедевтики терапевтичної стоматології, що дозволяє отримати кінцевий результат набуття професійних компетенцій з терапевтичної стоматології.

**82. 616.31
А 45**

Алгоритмы практических навыков по пропедевтике терапевтической стоматологии : учеб. пособ. для студентов стомат. фак.-тов, учреждений высшего образования МЗ Украины / И. М. Ткаченко, И. Я. Марченко, М. А. Шундрик, З. Ю. Назаренко, В. Н. Петрушанко, С. А. Павленко, Е. В. Павленкова, Н. Н. Браилко, Л. И. Ляшенко, Л. Н. Лобач, В. В. Коваленко ; под ред. И. М. Ткаченко ; МЗ Украины, УМСА. – Полтава : АСМИ, 2021. – 166 с.

В учебном пособии изложено информативное и доступное описание последовательности действий для отработки практических навыков по пропедевтике терапевтической стоматологии, что позволяет получить конечный результат приобретения профессиональных компетенций по терапевтической стоматологии. Учебное пособие разработано в соответствии с примерной программой учебной дисциплины «Пропедевтика терапевтической стоматологии» подготовки специалистов второго (магистерского) уровня высшего образования квалификации образовательной «Магистр стоматологии» квалификации профессиональной «Врач-стоматолог» отрасли знаний 22 «Здравоохранение» специальности 221 «Стоматология».

**83. 611
А 64**

Анатомія [Електронний ресурс] : навч. наоч. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», спеціалізації «Екстрена медицина», професійної кваліфікації «Парамедик» / С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев, А. В. Пирог-Заказникова, Я. В. Коваль ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Файл JPG (.jpg) : Обкладинка. 1,37 Мб. Microsoft Edge PDF Document (.pdf) : 113 с. 3,74 Мб. – Полтава, 2021. – 1 эл. опт. диск (DVD-ROM).

**84. 611
А 64**

Анатомія людини з фізіологією [Електронний ресурс] : навч. наоч. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство» / С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев, А. В. Пирог-Заказникова, Я. О. Олійніченко. – Файл JPG (.jpg) : Обкладинка. 1,21 Мб. Microsoft Edge PDF Document (.pdf) : 135 с. 6,30 Мб. – Полтава, 2021. – 1 эл. опт. диск (DVD-ROM).

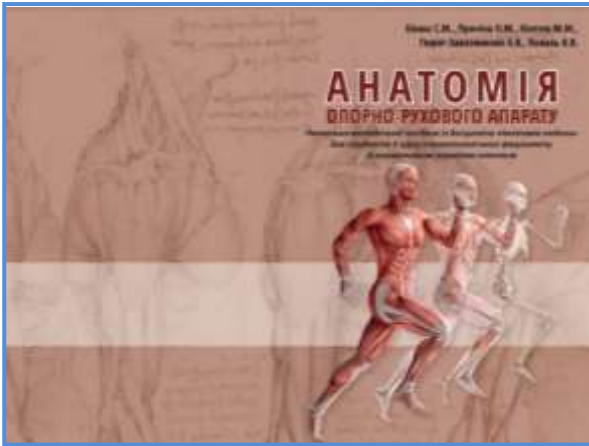
**85. 611.6
А 64**

Анатомия мочевой и половой систем человека, особенности их строения у новорожденных и аномалии : учеб. пособ. для студентов фак. подготовки иностр. студентов (спец. «Лечебное дело») / О. А. Шерстюк, Т. Ф. Дейнега, О. А. Тихонова, Я. А. Тарасенко, Н. Л. Свинцицкая ; МОЗ України, УМСА. – Львов : Издатель Марченко Т. В., 2020. – 131 с.

В учебном пособии изложены основополагающие данные анатомии органов мочеполовой системы человека в состоянии нормального функционирования, этапы развития, аномалии и особенности строения у новорожденных.

Учебное пособие отвечает учебным программам «Анатомия человека» (для студентов медицинского факультета) Министерства просвещения, науки, молодежи и спорта Украины от 05.06. 2013 года, и написано в соответствии со стандартом Международной анатомической номенклатуры.

86. [616.7](#)
[А64](#)
[Анатомія опорно-рухового апарату / С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев, А. В. Пирог-Заказникова, Я. В. Коваль. – Полтава : ФОРМ-Мирон І. А., 2020. – 147 с.](#)

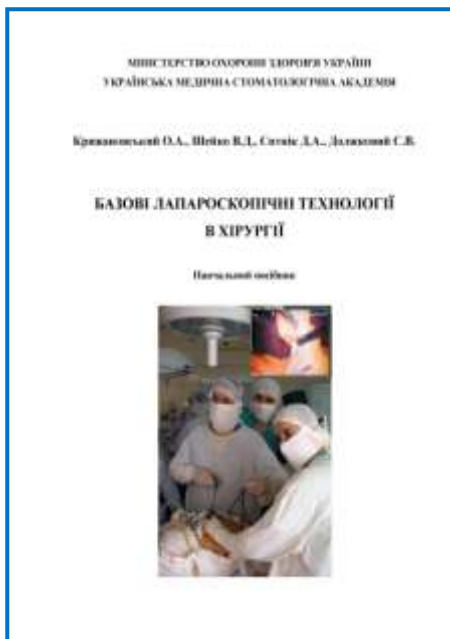
Навчально-методичний посібник із дисципліни «Анатомія людини» для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних медичних закладів присвячений анатомії опорно-рухового апарату. До його складу входить силабус, який містить усю необхідну для студентів інформацію щодо структури, завдань та очікуваних результатів вивчення Модуля 1 «Анатомія опорно-рухового апарату». У посібнику створені оригінальні навчально-наочні завдання, робота над якими сприятиме кращому засвоєнню теоретичного матеріалу. До кожного практичного заняття підібрані відповідні тестові завдання із бази ліцензованого іспиту «Крок-1», що допоможе студентам краще підготуватися до незалежного зовнішнього оцінювання знань.

87. [61:34](#)
[А 92](#)

Атлас ушкоджень та їх морфологічні особливості при проведенні судово-медичних досліджень : [для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 221 «Стоматологія», 222 «Медицина» у закладах вищої освіти МОЗ України] / В. В. Черняк, І. І. Старченко, Є. Я. Костенко, А. Г. Нікіфоров, Б. М. Филенко, Г. М. Мустафіна ; за ред. В. В. Черняк ; МОЗ України, ПДМУ, Курс судової медицини. – Вінниця : Нова книга, 2021. – 118 с.

В атласі у систематизованому порядку, відповідно до вимог вищої медичної освіти, відображені процесуально-організаційні питання проведення судово-медичної експертизи в Україні, основні поняття судово-медичної танатології, організація огляду трупа на місці події, судово-медичної експертизи насильницької та ненасильницької смерті, заповнення судово-медичної документації. Навчальний посібник забезпечить більш глибоке розуміння основ судової медицини, зокрема ушкоджень від дії різноманітних чинників та їх морфологічних особливостей при проведенні судово-медичних досліджень.

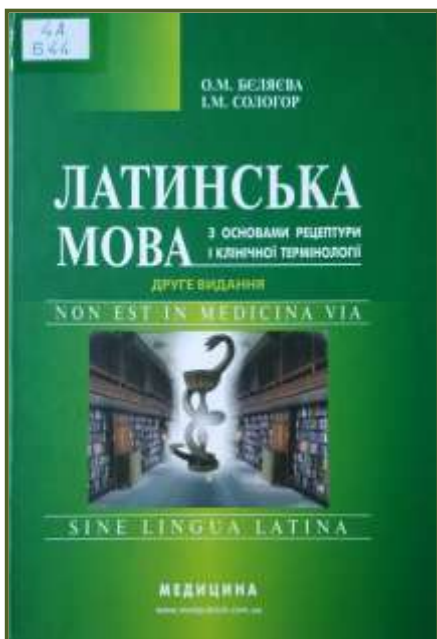
88. **617.5**

Б 17

Базові лапароскопічні технології в хірургії : навч. посіб. для лікарів-хірургів, слухачів курсів тематичного удосконалення, лікарів-інтернів / О. А. Крижановський, В. Д. Шейко, Д. А. Ситнік, С. В. Должковий ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Полтавський літератор, 2020. – 86 с.

Посібник призначений для лікарів-хірургів, лікарів-інтернів, які тільки опановують сучасні лапароскопічні технології проведення хірургічних втручань при гострих та хронічних захворюваннях органів черевної порожнини.

У посібнику міститься інформація про технічне забезпечення ендоскопічних операцій, необхідний інструментарій, основні принципи та особливості лапароскопічних втручань при хірургічних захворюваннях органів черевної порожнини. Окремі розділи присвячені ендоскопічним втручанням при «гострому животі» та травмах живота, наведена інформація про найбільш поширене ендоскопічне втручання при неускладненому хронічному калькульозному холециститі.

89. **4А**

Б 44

Беляєва О. М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології : [навч. посіб. для студентів мед. закладів вищої освіти] / О. М. Беляєва, І. М. Сологор. – 2-е вид., стереотип. – Київ : Медицина, 2020. – 256 с.

У посібнику подано відомості з латинської фонетики, граматики, загальної рецептури, основ клінічної термінології. Теоретичний матеріал кожного заняття супроводжується різномірними тестовими завданнями, які дають змогу діагностувати рівень теоретичних знань і наявність мовних та мовнопрофесійних умінь і навичок майбутніх фахівців у галузі медицини.

Посібник підготовлено з урахуванням змін і доповнень до програми з навчальної дисципліни «Латинська мова та основи медичної термінології».

90. [611.4](#)
[Б61](#)

[Билаш В. П. Анатомия опорно-двигательного аппарата. Спланхнология. Эндокринные железы : учеб. наглядное пособ. / В. П. Билаш, Н. Л. Свиницкая, С. И. Сербин. – Полтава, 2021. – 252 с.](#)

Учебное наглядное пособие предназначено для улучшения и более

доступного усвоения знаний студентами заведений высшего медицинского образования Украины по специальности «Стоматология». В пособии содержится латинская анатомическая терминология, включены вопросы по остеологии, артросиндесмологии, миологии, спланхнологии, эндокринной системе в объеме, предусмотренном рабочими учебными планами, рабочей учебной программой по дисциплине «Анатомия человека» (Модуль 1). Представлены рисунки для наглядного изучения материала, способствуют усвоению приобретенных знаний и практических навыков. В конце каждого практического занятия приведены вопросы для самоподготовки, ситуационные задачи по соответствующему занятию из базы данных лицензионного экзамена «Крок-1. Стоматология».

91. [4У](#)
[Б 73](#)

[Богиня Л. Перші кроки: Ознайомчий курс української мови : навч. посіб. для інозем. студентів / Л. Богиня, О. Мізіна ; МОЗ України, УМСА, Навч.-наук. центр з підготовки інозем. громадян. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 117 с.](#)

Посібник розрахований на іноземних громадян, що починають вивчати українську мову, маючи елементарні знання з фонетики й граматики російської мови, містить адаптований навчальний матеріал. Лексичне наповнення посібника відповідає найтипівішим мовним ситуаціям і комунікативним потребам іноземних студентів першого року навчання

92. 5
Б 73
Богиня Л. Сходинки: Початково-предметні курси з природничих дисциплін : навч. посіб. з укр. мови як іноземної / Л. Богиня ; МОЗ України, УМСА, Навч.-наук. центр з підготовки інозем. громадян. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 118 с.

Цей посібник є частиною комплексу навчальних матеріалів з української мови як іноземної для студентів, що проходять підготовку до вступу на спеціальності медико-біологічного профілю закладів вищої освіти України. Посібник призначений для іноземних студентів, що вже засвоїли основи фонетики та початковий

граматичний курс, знайомі з категоріями роду і числа іменників, прикметників; дієвідмінами, прислівниками і числівниками й готуються до перших занять з науково-природничих дисциплін. Посібник співвіднесений з тимчасовою програмою навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів підготовчих факультетів/відділень закладів вищої освіти МОЗ України, затвердженою ДУ «ЦМК з вищої медичної освіти МОЗ України» 02.10.2015.

93. 616.2
Б 84
Боряк В. П. Алгоритм ведення хворих з патологією органів дихання в загальній лікарській практиці : навч. посіб. [для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 222 «Медицина» у закладах вищої освіти МОЗ України] / В. П. Боряк, В. Д. Сакевич ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Мироненко І. І., 2020. – 55 с.

У навчальному посібнику детально викладені класифікація, питання діагностики та диференціальної діагностики, а також сучасні аспекти терапії захворювань легень. Посібник містить план роботи на практичному занятті,

питання для підготовки до заняття, алгоритм обґрунтування клінічного діагнозу; включені підсумкові тестові завдання, призначені для самостійної оцінки знань студентами.

**94. 616.89
Г37**

Герасименко Л. О. Психогенні психічні розлади : навч.-метод. посіб. [для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» мед. закладах вищої освіти] / Л. О. Герасименко, А. М. Скрипников, Р. І. Ісаков. – Київ : Медицина, 2021. – 207 с.

Навчально-методичний посібник присвячено історії, сучасним концептуальним моделям психосоціальної дезадаптації, етіопатологічним механізмам формування психогеній, питанням діагностики та сучасним поглядам на терапію. У ньому системно розглянуто історичні етапи та сучасний стан різноманітних аспектів психогенних психічних розладів.

Для студентів медичних закладів вищої освіти за спеціальностями «Психіатрія та наркологія», «Медична психологія», «Медсестринство», «Педіатрія», «Стоматологія», лікарів-психіатрів, клінічних психологів, психотерапевтів та фахівців суміжних галузей, соціальних працівників, а також рекомендовано для поглибленого вивчення предмета «Посттравматичні стресові розлади»

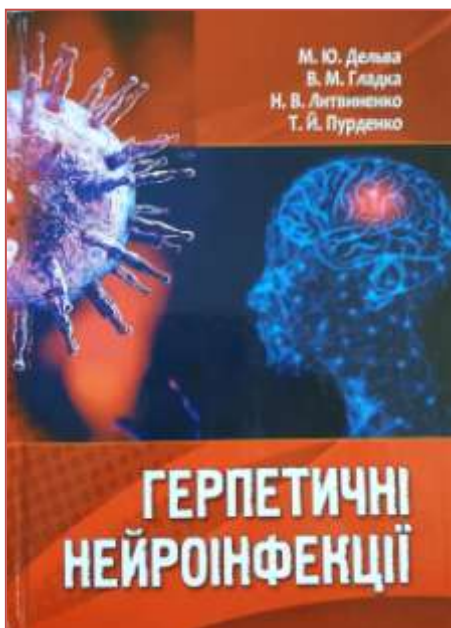
**95. 616.316
В 80**

Вплив оксиду азоту на функцію слинних залоз : навч. посіб. / ред. В. В. Бондаренко, Д. В. Стебловський, В. М. Гаврильєв, П. І. Яценко, І. Ю. Попович ; МОЗ України, ПДМУ. – Полтава : РВВ ПДМУ, 2021. – 95 с.

У даному виданні висвітлені досягнення сучасної щелепно-лицевої хірургії, питання впливу оксиду азоту на функцію слинних залоз. Проведена велика кількість досліджень цитотоксичної дії NO екзогенного та ендогенного походження.

Посібник призначений для студентів стоматологічних та медичних факультетів, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, стоматологів, сімейних лікарів, та лікарів інших спеціальностей.

96. 616.8

Г 39

Герпетичні нейроінфекції : [навч. посіб. для лікарів-інтернів, курсантів, практ. лікарів з фахів «Неврологія», «Інфекційні хвороби», «Сімейна медицина» у закладах вищої освіти МОЗ України] / М. Ю. Дельва, В. М. Гладка, Н. В. Литвиненко, Т. Й. Пурденко ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет, Каф. нерв. хвороб з нейрохірургією та мед. генетикою. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 87 с.

У навчальному посібнику акцентовано увагу на етіопатогенетичні механізми, особливості клінічного перебігу, діагностику та лікування герпетичних нейроінфекцій. Приділено увагу патофізіологічним та структурним змінам в центральній та периферичній нервовій системі при герпетичних нейроінфекціях. Навчальний посібник призначений для лікарів-інтернів, практичних лікарів з фахів «Неврологія», «Інфекційні хвороби», «Сімейна медицина» у закладах вищої освіти МОЗ України.

97. 618.1

Г 50

Гиперандрогения в гинекологии.

Синдром поликистозных яичников : учеб. пособ. [для иностр. студентов, обуч. по спец. 222 «Медицина» в учрежд. высшего образования МЗ Украины] / В. К. Лихачев, Л. М. Добровольская, Е. А. Тарановская, О. Г. Макаров, Я. В. Шиманская ; под ред. В. К. Лихачева ; МЗ Украины, УМСА. – Киев : LAT&K, 2020. – 71 с.

Учебное пособие подготовлено с учетом последних достижений (в том числе доказательной медицины) в области механизмов возникновения, диагностики, тактики ведения и лечения больных с гиперандрогенией. Использовались клинические протоколы, консенсусы, гайдлайны ведущих стран мира. Детально освещены вопросы гиперандрогении в гинекологии, включая синдром поликистозных яичников, дерматопатии и другие формы гиперандрогенных состояний у женщин.

98. [611.3](#)
[Г 51](#)

[Гистогенез и структурно-функциональная организация органов полости рта человека : учеб. пособ. для студентов фак. подготовки иностр. студентов, спец. 221 «Стоматология» / В. И. Шепитько, Л. Б. Пелипенко, Н. В. Борута, О. Д. Лисаченко ; МЗ Украины, УМСА, Каф. гистологии, цитологии и эмбриологии. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 119 с.](#)

Учебное пособие иллюстрировано большим количеством рисунков с изображениями микропрепаратов и схем, которые полностью отражают строение структурных компонентов органов ротовой полости и их развитие;

обращается внимание студентов на возможные врожденные пороки лица. Изучение микроскопического строения органов ротовой полости обогатит знания будущих врачей-стоматологов. Наличие в учебном пособии значительного количества ситуационных задач, дает возможность восполнить знания студентов и оптимизировать их подготовку к написанию лицензионного экзамена «Крок 1».

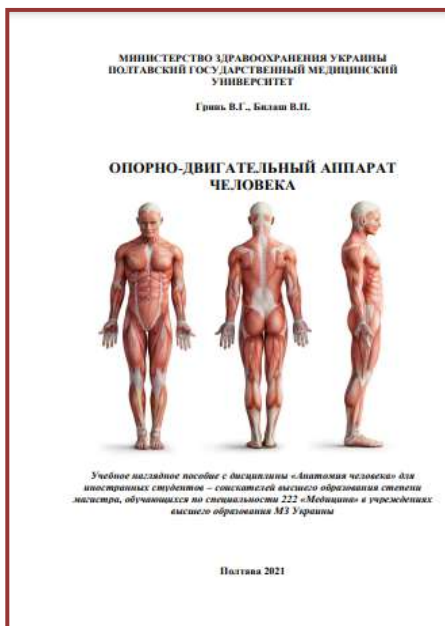

99. [617.5](#)
[Г 56](#)

[Гнійно-запальні захворювання пальців і кисті : навч.-метод. посіб. для студентів мед. фак. та лікарів-інтернів хірургічного профілю / А. Б. Зубаха, О. В. Лігоненко, І. О. Чорна, О. В. Стороженко, І. А. Шумейко ; МОЗ України, Полтав. держ. мед. ун-т, Каф. заг. хірургії з доглядом за хворими. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 122 с.](#)

У методичному посібнику з діагностики і лікування гострих гнійних захворювань кисті і пальців наведені майже всі гнійно-запальні захворювання цієї ділянки, що у цілому займають одне з перших місць по частоті серед

усіх хірургічних захворювань з якими хворі звертаються в амбулаторії і поліклініки.

**100. 616.7
Г 85**

Гринь В. Г. Опорно-двигательный аппарат человека : учеб. нагляд. пособ. с дисциплины «Анатомия человека» для иностр. студентов – соискателей высш. образования степени магистра, обуч. по спец. 222 «Медицина» в учреждениях высш. образования МЗ Украины / В. Г. Гринь, В. П. Биляш. – Полтава : ПП «Астроя», 2021 – 156 с.

Учебное наглядное пособие по дисциплине «Анатомия человека» из раздела «Опорно-двигательный аппарат человека» предназначено для улучшения и более доступного усвоения

знаний соискателями высших учебных заведений медицинского образования Украины по специальности – 222 «Медицина». В пособии содержится русская и латинская анатомическая терминология, включены вопросы по остеологии, артротомологии, миологии, в объеме, предусмотренном рабочими учебными планами, типичной и рабочей учебной программой по дисциплине «Анатомия человека». Освещены рисунки для наглядного изучения материала, способствующие усвоению полученных знаний, умений и навыков.

**101. 616.31
Д 33**

Дентальна імплантологія: хірургічні й ортопедичні аспекти : навч. посіб. / О. В. Добровольська, О. В. Добровольський, В. М. Дворник, К. В. Марченко, Г. М. Кузь, Н. О. Рябушко. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 258 с.

У посібнику детально викладено такі розділи: історія використання імплантів у світі та в Україні, анатомія щелеп і скронево-нижньощелепного суглоба, властивості імплантативних матеріалів, особливості конструкції дентальних імплантів, показання і

протипоказання до стоматологічної імплантації, сучасні хірургічні протоколи і способи протезування на імплантатах, а також поширені ускладнення з імплантаційного лікування, їхня етіологія й методи профілактики. Книга всебічно висвітлює практичні аспекти внутрішньокісткової імплантації.

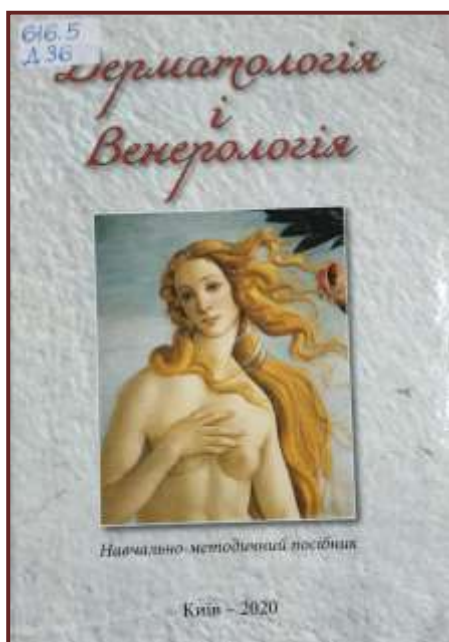

102. 614.253

Д 34

Деонтологія та етика в клінічній практиці : навч. посіб. Ч. 1 / С. І. Треумова, Є. Є. Петров, Ю. Г. Бурмак, Т. А. Іваницька ; МОЗ України, УМСА, Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини з доглядом за хворими, загальної практики - сімейної медицини. – Вид. 2-е, перероб. і доп. – Полтава : Техсервіс, 2020. – 365 с.

Навчальний посібник написано відповідно до діючої типової навчальної програми для здобувачів освіти медичних факультетів. У посібнику глибоко, по-науковому відображено етико-деонтологічні проблеми, етичні закони та їхні позиції в медицині. Навчальний посібник призначений для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальністю 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» у закладах вищої освіти МОЗ України.

103. 616.5

Д 36

Дерматологія і венерологія : навч.-метод. посіб. / за ред. К. Є. Іщейкіна, В. Г. Кравченка ; В. Г. Кравченко, К. Є. Іщейкін, А. В. Кравченко, Я. О. Ємченко, І. Б. Попова, В. І. Каменев, К. В. Васильєва, О. В. Безега, В. О. Кузьменко ; МОЗ України, УМСА. – Київ : Людмила, 2020. – 295 с.

У навчально-методичному посібнику висвітлено інтегративні відносини та об'єм надання лікарських послуг при хворобах шкіри та інфекціях, що передаються статевим шляхом (ПСС), на рівні первинної ланки охорони здоров'я і спеціалізованої урологічної, акушерсько-гінекологічної та дерматовенерологічної служби. Теоретичний курс – шкірні та венеричні хвороби. Розраховано на лікарів-інтернів, спеціалістів суміжних фахів і студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівня акредитації.

104. **616.5**

Д 36

Дерматологія і венерологія : навч.-метод. посіб. / під ред. К. Є. Іщейкіна, В. Г. Кравченка ; уклад. : В. Г. Кравченко, К. Є. Іщейкін, А. В. Кравченко, Я. О. Ємченко, І. Б. Попова, В. І. Каменев, К. В. Васильєва, О. В. Безега, В. О. Кузьменко. – Полтава, 2020. – 323 с.

Навчально-методичний посібник кафедри шкірних і венеричних хвороб Полтавського державного медичного університету для лікарів сімейної медицини, лікарів акушерів-гінекологів, урологів, дерматовенерологів і лікарів-інтернів.

У навчально-методичному посібнику висвітлено інтегративні відносини та об'єм надання лікарських послуг при хворобах шкіри та інфекціях, що передаються статевим шляхом (ІПСШ), на рівні первинної ланки охорони здоров'я і спеціалізованої урологічної, акушерсько-гінекологічної та дерматовенерологічної служби.

105. **616.43/45**

Е 62

Ендокринологія у стоматологічній практиці : навч. посіб. / за ред. Л. Є. Бобир'ової, А. К. Ніколішина ; Л. Є. Бобир'ова, В. М. Бобир'ов, Л. П. Гордієнко, О. Ю. Городинська, І. Л. Дворник, В. М. Жарін, В. М. Ждан, І. О. Іваницький, Н. М. Іленко, Л. Д. Коровіна, А. В. Марченко, О. В. Муравльова, А. К. Ніколішин, Е. В. Ніколішина, Т. О. Петрушанко, Д. О. Кононова, А. О. Попруга, І. П. Кравченко, Н. В. Розколупа, Л. А. Самарченко, З. О. Шаєнко, К. В. Шепітько, О. А. Шпетний ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Видавець Говоров С. В., 2021. – 173 с.

У навчальному посібнику на сучасному рівні висвітлені питання етіології, патогенезу, діагностики, лікування і профілактики як ендокринних, так і захворювань порожнини рота. Окрім цього, навчальний посібник містить тести, список сучасної літератури, протоколи надання медичної допомоги хворим.

**106. 618.1
3-14**

Загальна та санаторно-курортна реабілітація пацієнтів після мастектомії з приводу раку грудних залоз : навч. посіб. [для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / В. П. Баштан, О. Д. Гавловський, Н. П. Коп'як, О. Є. Муковоз, О. В. Москаленко, Є. О. Москаленко ; МОЗ України, УМСА, Санаторно-курорт. комплекс «Миргород» Полтав. обл. клін. диспансер. – Полтава, 2020. – 90 с.

Навчальний посібник містить інформацію про хвороби та вади, наявність, лікування, наслідки, яких можуть потребувати реабілітаційних заходів; наслідки вроджених вад та набутих незлоякісних захворювань, травм молочної залози, що можуть потребувати реабілітаційних заходів; особливості перебігу лікування та реабілітації хворих на злоякісні захворювання молочної залози.

**107. 616.7
3-38**

Захворювання скелетно-м'язової системи як міждисциплінарна проблема : навч. посіб. / за ред. Л. М. Пасієшвілі ; Л. М. Пасієшвілі, Л. С. Бабінець, В. М. Ждан, ... М. Ю. Бабаніна [та ін.]. – Львів : Магнолія 2006 : Видавець Марченко Т. В., 2021. – 410 с.

Посібник містить сучасну інформацію про етіопатогенез, поширеність, клінічні прояви й лікування хвороб внутрішніх органів, основними проявами яких є ураження суглобів і м'язів. Охарактеризовано нозологічні форми, де означена симптоматика – один із компонентів (часто не провідний) клінічної картини хвороб. Посібник є мультидисциплінарним виданням, в якому також висвітлено результати власного досвіду авторів. Його можна використовувати в навчальному процесі підготовки здобувачів у вищих закладах медичної освіти IV рівня акредитації та лікарів-інтернів за спеціальностями «Загальна практика – сімейна медицина» і «Внутрішні хвороби».

108. 616.314

3-41

Збірник ситуаційних задач та тестових завдань з ортопедичної стоматології : навч. посіб. : [для лікарів-інтернів та слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / М. Я. Нідзельський, М. Д. Король, Н. В. Цветкова, О. А. Писаренко, Є. Г. Шиян, В. Ю. Давиденко, Г. М. Давиденко, В. М. Соколовська, Ю. Э. Тарашевська, В. В. Кузнецов ; УМСА, Кафедра післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів. – (Вид. 2, доп., перероб.). – Полтава : Мирон І. А., 2020. – 156 с.

Даний збірник (видання 2, доповнене, перероблене), розроблений колективом авторів кафедри післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів ПДМУ відповідно до загальних вказівок зі складання тестових завдань Центру тестування МОЗ України. У збірнику вміщені питання з розділів ортопедичної стоматології. Ситуаційні задачі та тестові завдання розраховані на лікарів-інтернів та слухачів циклів підвищення кваліфікації з фаху «Ортопедична стоматологія».

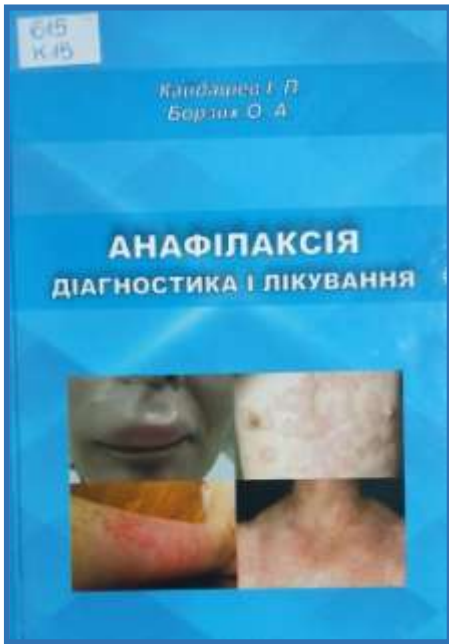

109. 616-083

3-41

Збірник тестових завдань та ситуаційних задач з основ медсестринства : навч. посіб. / В. Д. Сакевич, Ю. М. Казаков, Т. А. Трибрат, Є. Є. Петров, В. П. Боряк ; ПДМУ. – Полтава : ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2021. – 121 с.

У навчальному посібнику представлені тести та ситуаційні задачі для використання під час вивчення «Основ медсестринства» здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство».

**110. 615
К 15**

Кайдашев І. П. Анафілаксія: Діагностика і лікування : [навч. посіб. для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів МОЗ України] / І. П. Кайдашев, О. А. Борзих. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 99 с.

Навчальний посібник присвячено актуальній проблемі сучасної медицини – медикаментозній алергії. У ньому на сучасному теоретичному і клінічному рівнях розглянуто питання етіології та патогенезу гіперчутливості до лікарських препаратів. У посібнику висвітлена клінічна картина медикаментозних уражень різних органів і систем організму. Розглянуто

особливості реакцій гіперчутливості до окремих груп найпоширеніших препаратів.

Навчальний посібник призначений для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України.

**111. 616.89
К 19**

Канабіс та канабіноїди : навч. посіб. [для здобувачів освіти ступеня магістра у закладах освіти МОЗ України] / А. М. Скрипніков, Л. О. Герасименко, В. О. Рудь, П. В. Кидонь ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : АСМІ, 2020. – 119 с.

У навчальному посібнику представлено дані щодо класифікації канабіноїдів та наркотичних продуктів, які виготовляють з коноплі, їх вплив на психічне та соматичне здоров'я людини, описані клінічні картини гострої інтоксикації та залежності від канабіноїдів, терапевтичні заходи при даній патології, висвітлені аспекти

коморбідності канабісної адикції з іншими наркологічними чи психічними патологіями. Для здобувачів освіти ступеня магістра у закладах вищої освіти МОЗ України.

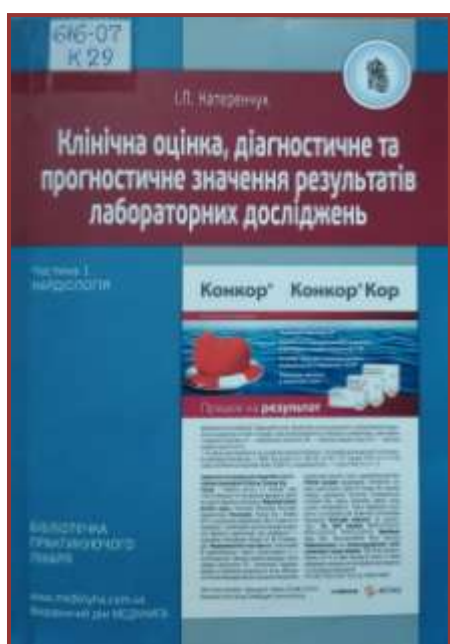

**112. 618.3
К 29**

Катеренчук І. П. Захворювання серцево-судинної системи і вагітність : навч. посіб. [для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» у закладах вищої освіти МОЗ України] / І. П. Катеренчук, А. М. Громова. – Київ : Медкнига, 2020. – 116 с.

У навчальному посібнику для студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації викладено особливості ведення вагітних із захворюваннями серцево-судинної системи відповідно до сучасних міжнародних та національних рекомендацій.

Посібник призначений для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальністю 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» у закладах вищої освіти МОЗ України.

**113. 616-07
К 29**

Катеренчук І. П. Клінічна оцінка, діагностичне та прогностичне значення результатів лабораторних досліджень. Ч. 1. Кардіологія / І. П. Катеренчук. – 2-е вид., випр. та доп. – Київ : Медкнига, 2021. – 139 с.

У практичному посібнику наведено сучасні дані з використання лабораторних методів дослідження в кардіологічній практиці. Проведена клінічна оцінка лабораторних методів дослідження з точки зору їх діагностичного та прогностичного значення, а також їх важливості для оцінки кардіоваскулярного ризику та ефективності лікування. Крім традиційних лабораторних

методів, які широко використовуються в клінічній практиці, у посібнику містяться дані щодо використання нових лабораторних показників, доцільність використання яких аргументується результатами багатоцентрових рандомізованих клінічних досліджень.

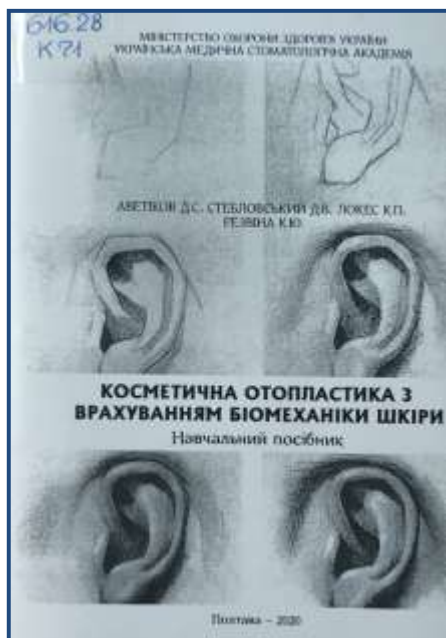

**114. 611.9
К 49**

Клінічна анатомія та оперативна хірургія : базовий підруч. для студентів мед. фак. вишів України IV рівня акредитації. Т. 1 / за ред. В. І. Півторака, О. Б. Кобзаря ; В. І. Півторак, О. Б. Кобзар, С. М. Білаш, ... О. М. Проніна [та ін.] ; МОЗ України. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 567 с.

Підручник створено у відповідності з новою навчальною програмою для медичних факультетів з урахуванням рекомендацій МОН та МОЗ України. Мета підручника – надання конкретних знань з будови тіла людини, які становлять основу для обґрунтування постановки діагнозу, вибору оптимальних оперативних доступів та оперативних прийомів, засвоєння техніки хірургічних втручань. Усі назви анатомічних елементів відповідають Міжнародній анатомічній номенклатурі, прийнятій у м. Сан-Паулу (Бразилія). Українські еквіваленти назв наведено за виданням «Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти)» за ред. В. Г. Черкасова (2010).

**115. 616.28
К 71**

Косметична отоластика з врахуванням біомеханіки шкіри : навч. посіб. [для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] / Д. С. Аветіков, Д. В. Стебловський, К. П. Локес, К. Ю. Резвіна ; МОЗ України, УМСА. – 2020. – 108 с.

У даному виданні висвітлені досягнення сучасної пластичної та щелепно-лицевої хірургії, питання етіології, патогенезу, клінічних проявів, діагностики та лікування капловухості. Детально описано та впроваджено в практичну діяльність модернізовану методику косметичної отоластики з урахуванням біомеханічних особливостей шкіри. Посібник призначений для студентів стоматологічних та медичних факультетів, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, стоматологів, сімейних лікарів, пластичних хірургів та лікарів інших спеціальностей.

116. 54

К 96

Кушпіль Н. О. Загальна хімія : навч. посіб. для студентів підготовчих факультетів (відділень, центрів) для іноземних громадян закладів вищої освіти МОЗ України / Н. О. Кушпіль, Т. Д. Криворучко ; МОЗ України, Українська медична стоматологічна академія, Навчально-науковий центр з підготовки іноземних громадян. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 134 с.

Навчальний посібник призначений для студентів-іноземців підготовчих відділень з подальшою спеціалізацією за медичним профілем і складений згідно програми з хімії для підготовчих факультетів. Кожне заняття містить полімовний

термінологічний словник, основні визначення понять, формулювання законів, необхідний спеціальний лексичний матеріал, основні граматичні конструкції. Окрім цього в кінці кожної теми є узагальнюючий матеріал, спрямований на закріплення та повторення знань.

117. 616-083

Л 13

Лавренко А. В. Догляд за хворими: Практика : навч. посіб. для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів МОЗ України / А. В. Лавренко, О. А. Борзих. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 203 с.

У навчальному посібнику висвітлено основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю, історичні віхи становлення медичної допомоги хворій людині, історичні аспекти організації медичної допомоги в Україні, визначення ролі й місця догляду за хворими у лікувально-діагностичному процесі, професійні обов'язки медичного персоналу в

поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні.

118. 616-083

Л 13

Лавренко А. В. Уход за больными: Практика : учеб. пособ. для студентов фак. подготовки иностр. студентов, обуч. на рус. яз., учреждений высшего образования МЗ Украины : пер. с укр. / А. В. Лавренко, О. А. Борzych. – Львов : Магнолия 2006, 2020. – 187 с.

В учебном пособии на современном теоретическом и практическом уровне освещены основные аспекты ухода за больными терапевтического профиля, изложена методика выполнения медицинских манипуляций. Рассмотрены принципы организации лечебного режима и ухода за больными, навыки

выполнения необходимых медицинских манипуляций. Обращается внимание на соблюдение медицинскими специалистами морально-деонтологических принципов. К каждому разделу предоставляются тестовые задания и теоретические вопросы для лучшего усвоения материала. В приложении приведены стандарты выполнения наиболее употребляемых манипуляций и оказания неотложной медицинской помощи.

119. 4У

Л 54

Лещенко Т. О. Атлас культури мови медика : [навч. наоч. посіб. для студентів-здобувачів освіти закладів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. : 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» в закладах вищої освіти МОЗ України] / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір, В. Г. Юфименко ; Полтавський

державний медичний університет, Кафедра українознавства та гуманітарної підготовки. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 143 с.

Навчально-наочний посібник висвітлює найактуальніші питання культури української мови у креативній формі слайдів, насичених глибоким освітньо-виховним і пізнавальним змістом. Змістовий контент максимально адаптований до професійної мови медицини й презентує здобутки Полтавського державного медичного університету як провідного закладу вищої медичної освіти України зі 100-літньою історією.

120. [4У](#)

[Л 54](#)

[Лещенко Т. О. Український правопис: новації та варіації : наочно-навч. посіб. / Т. О. Лещенко, Н. В. Бондар, М. М. Жовнір ; УМСА, Кафедра українознавства та гуманітарної підготовки. – Полтава, 2020. – 40 с.](#)

Наочно-навчальний посібник створено з метою запобігання типовим полмилкам в усному і писемному мовленні. Він містить узагальнення результатів правописних пошуків українських мовознавців, опис найпосутніших правописних змін, практичні рекомендації щодо правильного вживання слів і висловів, складні випадки їх наголошення, фахові коментарі, приклади

медичних репрезентантів правописних новацій.

Видання призначено для широкого кола читачів.

121. [4У](#)

[Л 54](#)

[Лещенко Т. О. Читаємо українською : навч. посіб. для іноземних студентів I-II курсів \(соціокультурний аспект\) / Т. О. Лещенко, О. М. Шевченко, Г. М. Козуб ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 247 с.](#)

Навчальний посібник «Читаємо українською» містить тексти і діалоги, що вирізняються стилістичним розмаїттям, невеликим обсягом, доступністю і чіткістю будови, цікавим змістом і належним лексико-граматичним оформленням. До всіх текстів передбачені завдання. Післятекстові завдання укладені з урахуванням

таких психологічних процесів як логічне мислення, пам'ять, володіння мовним оформленням думки, емоційне ставлення до подій і героїв. Уміщений матеріал відповідає навчальному плану, а тематика і сфери спілкування – чинній програмі «Іноземна мова».

122. 616.98

Л 56

Лікування та профілактика COVID-19.

Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії : навч. посіб. / за ред. О. Є. Абатурова, С. О. Крамарьова, Л. М. Юр'євої ; О. Є. Абатуров, О. О. Буйко, Є. О. Гречуха, ... Т. О. Крючко [та ін.]. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 251 с.

У навчальному посібнику висвітлені сучасні погляди на етіологію, патогенез, лікування та питання охорони психічного здоров'я в умовах пандемії COVID-19. Цей міждисциплінарний навчальний посібник є першим в Україні.

У посібнику узагальнено матеріали, які є результатами наукових досліджень, опублікованих до квітня 2020 року. Посібник рекомендується для студентів закладів вищої освіти України, педіатрів, інфекціоністів, сімейних лікарів, психіатрів, медичних психологів та психотерапевтів.

123. 612.017

Л 98

Ляховский В. И. Клиническая

иммунология : учеб. пособ. для иностранных студентов мед. фак. высших мед. учеб. заведений III–IV уровней аккредитации / В. И. Ляховский, Н. В. Ляховская, Т. В. Ахрамчук. – Полтава, 2021. – 113 с.

Навчальний посібник складено відповідно до навчальної програми, затвердженої МОЗ України, з клінічної імунології для студентів медичних факультетів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. У книзі викладені сучасні погляди на структуру і функцію імунної системи в нормі і при імунозалежних патологіях людини, висвітлені основні теоретичні та практично значущі питання імунології. Короткий імунологічний словник дозволяє студентам використовувати посібник як для поліпшення засвоєння лекційного матеріалу, так і для підготовки до практичних занять. Інформація представлена російською мовою для іноземних студентів, які поки що недостатньо добре засвоїли українську мову.

124. 54

М 42

Медицина хімія. Модуль I. Кислотно-основна рівновага та комплексоутворення в біологічних системах» : навч. посіб. для студентів мед. ф-тів вищих закладів освіти МОЗ України / О. Д. Іващенко, Ю. Б. Нікозяць, Л. М. Копанцева, Л. К. Іщейкіна. – Полтава, 2021. – 81 с.

Навчальний посібник призначений для студентів медичних факультетів вищих закладів освіти МОЗ України.

Посібник вміщує: Змістовий модуль 1. Хімія біогенних елементів. комплексоутворення в біологічних рідинах. 1.1. Біогенні елементи:

біологічна роль, застосування в медицині.

Змістовий модуль 2. Кислотно-основні рівноваги в біологічних рідинах.

3. Розчини у життєдіяльності організму.

125. 579

М 59

Мікробіологія, вірусологія та імунологія : збірник тестових завдань : для студентів мед. фак. / МОЗ України, УМСА, Каф. мікробіології, вірусології та імунології ; підгот. : Г. А. Лобань, М. М. Ананьєва, М. О. Фаустова. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 186 с.

У навчальний посібник включені тестові завдання, що входили у склад екзаменаційних буклетів 2001–2018 років, а також баз Центру тестування. Тестові завдання розміщені згідно навчального плану з дисципліни за модулями 1, 2, 3 і темами практичних занять. Кожне тестове завдання супроводжується декількома

варіантами відповідей. Також включені тестові завдання формату – USMLE (тестовий іспит з міжнародних основ медицини – IFOM) з обґрунтуванням правильної відповіді (адаптовано згідно Kaplan Medical's USMLE Step 1 Lecture Notes 2018. Immunology and Microbiology).

**126. 579
М 59**

Мікробіологія, вірусологія та імунологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. для студентів стомат. фак. / МОЗ України, УМСА, Каф. мікробіології, вірусології та імунології ; підгот.: Г. А. Лобань, М. М. Ананьєва, М. О. Фаустова. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 159 с.

У навчальний посібник включені тестові завдання, що входили у склад екзаменаційних буклетів 2001–2018 років, а також баз Центру тестування. Тестові завдання розміщені згідно навчального плану з дисципліни за модулями 1, 2, 3 і темами практичних занять. Кожне тестове

завдання супроводжується декількома варіантами відповідей.

Навчальний посібник «Мікробіологія, вірусологія та імунологія. Збірник тестових завдань» призначений для студентів, що проходять підготовку за спеціальністю «Стоматологія» за рівнем підготовки «Магістр».

**127. 579
М 59**

Мікробіологія, вірусологія та імунологія : збірник тестових завдань : навч. посіб. для студентів фак. підготовки иностр. студентів по спец. «Медицина» / МОЗ України, УМСА, Каф. мікробіології, вірусології та імунології ; підгот.: Г. А. Лобань, М. Н. Ананьєва, М. А. Фаустова. – Львів : Издатель Марченко Т. В., 2020. – 195 с.

В учебном пособии включены тестовые задания, входившие в состав экзаменационных буклетов 2001–2018 годов, а также баз Центра тестирования. Тестовые задания размещены

согласно учебному плану по дисциплине по модулям 1, 2, 3 и темами практических занятий. Каждое тестовое задание сопровождается несколькими вариантами ответов.

**128 616.12
М 99**

М'якінькова Л. О. Ведення хворих з порушеннями ритму та провідності : навч.-метод. посіб. / Л. О. М'якінькова, Ю. В. Тесленко. – Полтава : Сімон, 2020. – 242 с.

У навчально-методичному посібнику представлені основні діагностичні критерії, необхідні при веденні хворих з порушеннями ритму та провідності. На основі сучасних стандартів представлені алгоритми лікування та надання невідкладної допомоги при найбільш поширених аритміях, що є необхідним для кожного інтерніста у повсякденній практиці. Більшість

оригінальних кардіограм та розділ V «Екстрасистолія» навчально-методичного посібника, були підготовлені за участі лікаря-кардіолога вищої категорії, завідувачою терапевтичним відділенням Комунальне підприємство «Обласна клінічна лікарня відновного лікування та діагностики з обласними центрами планування сім'ї та репродукції людини, медичної генетики Полтавської обласної Ради» Коршенко Наталії Леонідівни.

**129. 616-083.98
Н 40**

Невідкладні стани в загальнолікарській практиці : навч. посіб. Т. 1 / за ред. В. М. Ждана ; В. М. Ждан, Є. М. Кітура, Г. В. Волченко, О. А. Кир'ян, Л. М. Шилкіна, О. І. Катеренчук ; МОЗ України, УМСА, Каф. сімейної медицини і терапії. – 2-е вид., доп. і перероб. – Львів : Магнолія 2006 : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 255 с.

Видання складається із двох томів, в яких висвітлені питання екстреної допомоги з кардіології, пульмонології, гастроентерології, нефрології, ендокринології, алергології, гострих отруєнь. Розглянуто етіологію, клінічну картину,

основні методи діагностики захворювань і станів, які потребують невідкладної допомоги. Завдання цього посібника – допомогти лікарям швидкої і невідкладної допомоги, загальної практики, лікарям різних спеціальностей, студентам ЗВО оволодіти теоретичними і практичними знаннями з медицини невідкладних станів.

130. 616-083.98

Н 40

Невідкладні стани в загальнолікарській практиці : навч. посіб. Т. 2 / за ред. В. М. Ждана ; В. М. Ждан, М. Ю. Бабаніна, М. В. Ткаченко, І. В. Іваницький, Г. С. Хайменова, В. Г. Лебідь ; МОЗ України, УМСА, Каф. сімейної медицини і терапії. – 2-е вид., доп. і перероб. – Львів : Магнолія 2006 : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 279 с.

Навчальний посібник підготовлений для лікарів швидкої і невідкладної допомоги, лікарів загальної практики, лікарів різних спеціальностей, лікарів інтернів, здобувачів закладів вищої медичної освіти. У посібнику

розглянуто етіологію, клінічну картину, основні методи діагностики захворювань і станів, які потребують невідкладної допомоги.

131. 617.5

Н 60

Нижня ритидектомія з врахуванням біомеханіки шкіри : навч. посіб. / Д. С. Аветіков, Д. В. Стебловський, К. П. Локес, І. Ю. Попович ; МОЗ України, ПДМУ. – Полтава : РВВ ПДМУ, 2021. – 95 с.

У даному виданні висвітлені досягнення сучасної пластичної та щелепно-лицевої хірургії, питання етіології, патогенезу, клінічних проявів, діагностики та лікування інволюційного птозу обличчя. Детально описано та впроваджено в практичну діяльність модернізовану методику нижньої ритидектомії з урахуванням біомеханічних особливостей шкіри. Посібник

призначений для студентів стоматологічних та медичних факультетів, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, стоматологів, сімейних лікарів, пластичних хірургів та лікарів інших спеціальностей.

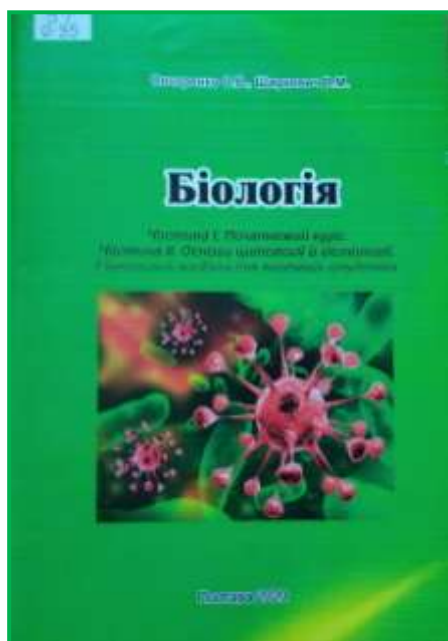
132. [378:611](#)

[O14](#)

[Обзорный цикл лекций по анатомии человека / О. А. Шерстюк, Н. Л. Свинцицкая, А. В. Пилюгин, Р. Л. Устенко, А. Л. Каценко. – Полтава, 2021. – 194 с.](#)

В обзорном цикле лекций по анатомии человека изложены современные данные об особенностях строения органов и их систем. Он предназначен для студентов-иностранцев по специальности 222 «Стоматология» и охватывает учебный материал второго модуля «Сердечно-сосудистая система. Органы иммунной системы. Центральная нервная система, периферическая нервная система. Вегетативная нервная система.

Органы чувств и проводящие пути головного и спинного мозга», включающий в себя 10 лекций. Учебное пособие предназначено для студентов заведений высшего медицинского образования.

133. [57](#)

[O-35](#)

[Овчаренко О. В. Біологія : навч. посіб. для інозем. студентів. Ч. I. Початковий курс. Ч. II. Основи цитології й гістології / О. В. Овчаренко, В. М. Ширкевич ; МОЗ України, УМСА, Навчально-науковий центр з підготовки інозем. громадян. – Полтава : Укрторгпромсервіс, 2020. – 114 с.](#)

Посібник призначений для студентів, які готуються до вступу в заклади вищої освіти України медико-біологічного профілю. Він містить адаптовані тексти, вправи та завдання до них. У посібнику представлені основні біологічні терміни, поняття, які є необхідними для оволодіння спеціальними біологічними дисциплінами. До роботи з цим посібником доцільно приступати, коли студенти вже знайомі з основами граматики української мови та елементарною науковою термінологією. Кожне заняття умовно поділяється на дотекстову та текстову частини: навчальному тексту передують робота з семантизації та засвоєння нових слів, словосполучень і актуальних для теми конструкцій. Усі наукові тексти (особливо № 1-7) максимально адаптовані відповідно до програми та навчального плану з української мови.

134. [611-018](#)
[O-75](#)

[Овчаренко О. В.](#) [Основы общей цитологии и гистологии : учеб. пособ. для иностр. студентов подгот. фак. \(отд., центров\) для иностр. граждан заведений высш. образования Украины / О. В. Овчаренко, Т. Д. Криворучко ; МЗ Украины, УМСА. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Полтава : Укрпромторгсервис, 2020. – 60 с.](#)

Учебное пособие составлено на основе программы по биологии для студентов - иностранцев, обучающихся на подготовительных отделениях вузов медико-биологического профиля. Изучаемый материал распределен на 18 занятий. Материалы к каждому занятию включают: словарь новых терминов, необходимых для изучения темы; лексикограмматические конструкции, активизация которых устраняет трудности восприятия материала; учебный текст, адаптированный в соответствии с языковым запасом студентов на данном этапе обучения; материалы для закрепления и самоконтроля знаний.

135. [616-056](#)
[O-45](#)

[Ожиріння та розлади харчової поведінки: діагностика, профілактика і терапія : навч.-метод. посіб. / за ред. О. Є. Абатурова та Л. М. Юр'євої ; О. Є. Абатуров, Л. М. Юр'єва, В. І. Величко, ... Т. О. Крючко \[та ін.\] ; МОЗ України, Дніпр. держ. мед. ун-т. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2021. – 267 с.](#)

У навчально-методичному посібнику представлено сучасні загальні відомості щодо визначення, етіології, епідеміології, класифікації, факторів розвитку та механізмів патогенезу ожиріння. Авторами наведені сучасні уявлення щодо фенотипів та генетичних форм ожиріння, методів діагностики та лікування. Колектив авторів на сучасному рівні наводить опис питань порушення харчової поведінки, психічних та психосоматичних розладів, метаболічного синдрому, фармакологічних та психотерапевтичних методів лікування цих станів, методів превенції і реабілітації пацієнтів з ожирінням.

136. 614.253

O-75

Основы біоетики та біобезпеки : навч. посіб. для студентів закладів вищої медичної освіти / В. М. Бобирьов, В. М. Дворник, Т. О. Дев'яткіна О. М. Важнича, Н. М. Дев'яткіна. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 243 с.

Навчальний посібник для студентів закладів вищої медичної освіти складено згідно з програмою змістового модулю 2 дисципліни «Безпека життєдіяльності. Основы біоетики та біобезпеки» та адресовано студентам, які вивчають основы біоетики та біобезпеки. У посібнику викладено основні питання біомедичної етики з акцентом на її філософській

суті та наведено тести для самоконтролю.

137. 616-092

O-75

Основы загальної патології : [навч. посіб. для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр, які навч. за спец. 223 «Медсестринство», освіт. кваліфікації «Бакалавр медсестринства» у закладах вищої освіти МОЗ України / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, Н. В. Ройко С. М. Совгиря, В. І. Бабенко ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет, Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом. – Полтава : РВВ ПДМУ, 2021. – 102 с.

У навчальному посібнику, присвяченому загальній патології, розглядаються причини, структурно-молекулярні основы механізмів розвитку, морфологічний субстрат загальнопатологічних процесів. Висвітлені сучасні уявлення про місцеві та системні аспекти альтерації (пошкодження), тканинну і органну відповідь на пошкодження (запалення, імунопатологічні реакції, процеси адаптації), порушення крово- і лімфообігу, пухлинний ріст. Також розкрито поняття нозології – загального вчення про хворобу, що включає причини, механізми, морфологічні зміни, функціональні перебудови і клінічну картину хвороби.

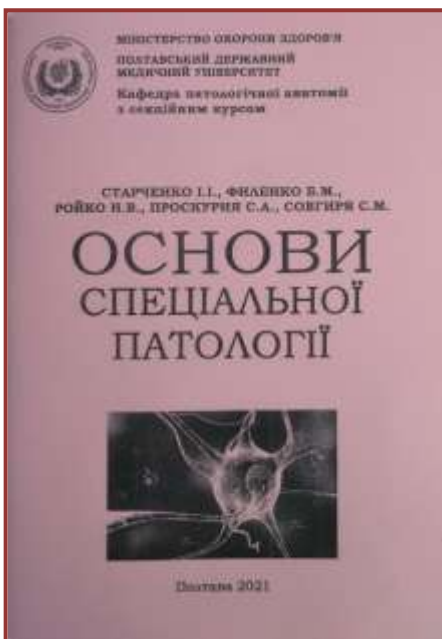

**138. 616.89
О-75**

Основы психотравматологии: Медико-психологические аспекты реабилитации : навч.-метод. посіб. / А. М. Скрипніков, Л. В. Животовська, Д. І. Бойко, К. В. Гринь, С. М. Єфімов ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 160 с.

Навчально-методичний посібник розкриває тему діагностики, фармакотерапії та психотерапевтичних методів лікування психогенних психічних захворювань. Пропонується для підготовки магістрів зі спеціальності «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» під час вивчення предметів

«Психіатрія, наркологія», та «Медична психологія», а також може бути використаний для підготовки лікарів-інтернів за фахом «Психіатрія», для практикуючих психіатрів, психотерапевтів та психологів.

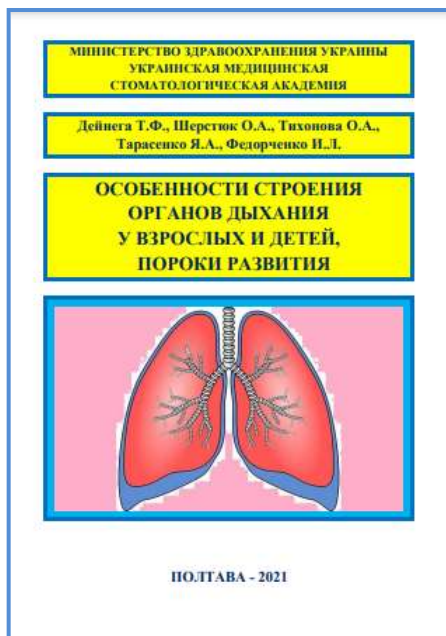
**139. 616-092
О-75**

Основы специальной патологии : [навч. посіб.] / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, Н. В. Ройко, С. А. Проскурня, С. М. Совгиря ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет, Кафедра патологічної анатомії з секційним курсом. – Полтава : РВВ ПДМУ, 2021. – 124 с.

У навчальному посібнику, який присвячений спеціальній патології, розглядається детальна характеристика епідеміології, етіології, патогенезу, перебігу основних найбільш поширених захворювань людини, морфологічних змін, ускладнень та наслідків хвороб. Висвітлені сучасні

уявлення захворювань серцево-судинної, дихальної, ендокринної, сечостатевої систем та органів шлунково-кишкового тракту. Посібник призначений для вивчення дисципліни «Патологія» здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», освітньої кваліфікації «Бакалавр медсестринства», спец. «Медсестринство».

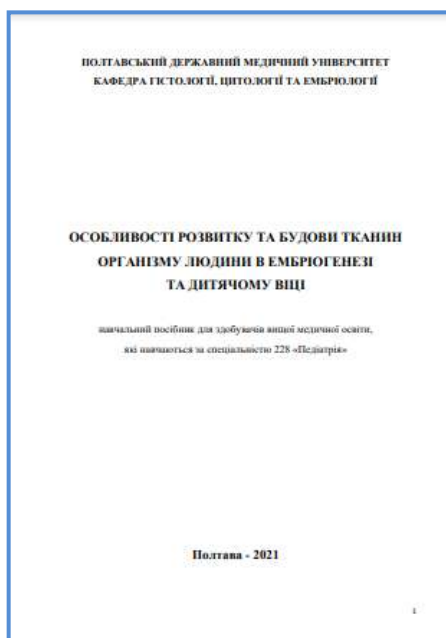
140. [616.2](#)

[075](#)

[Особенности строения органов дыхания у взрослых и детей, пороки развития : учеб. пособ. для студентов междунар. факультета учреждения высшего образования / Т. Ф. Дейнега, О. А. Шерстюк, О. А. Тихонова, Я. А. Тарасенко, И. Л. Федорченко. – Полтава : УМСА, 2021. – 136 с.](#)

В учебном пособии изложены аспекты нормальной анатомии дыхательной системы взрослого человека и детей, а также пороки развития, которые наиболее часто встречаются в клинической практике. Пособие должно значительно облегчить поиск необходимой

информации при подготовке к занятиям по анатомии, гистологии, патологической анатомии, педиатрии и некоторым другим медицинским дисциплинам. А с целью закрепления изучаемого материала и самоконтроля его усвоения в пособии размещены контрольные вопросы, ситуационные задачи из базы данных «Крок-1».

141. [611.013](#)

[075](#)

[Особливості розвитку та будови тканин організму людини в ембріогенезі та дитячому віці : \[навч. посіб.\] / В. І. Шепітько, Н. В. Борута, Л. Б. Пелипенко, Є. В. Стецук, О. В. Кінаш, О. В. Вільхова. – Полтава, 2021. – 120 с.](#)

Навчальний посібник відповідає навчальній програмі з гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку для студентів, які навчаються за спеціальністю 228 «Педіатрія» і відображає зміст основних тем, які підлягають засвоєнню. Даний посібник призначений допомагати здобувачам у поглибленні та

засвоєнні знань про закономірності будови та функціонування тканинних компонентів у дітей в різні вікові періоди, оскільки висвітлює механізми формування тканин. Навчальний посібник складений методично грамотно, має логічну послідовність розділів та достатню кількість рисунків, схем, мікропрепаратів, доступно висвітлює матеріал будови та розвитку тканин.

**142. 616-092
П 20**

Патологія : [навч. посіб. для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра, які навч. за спец. 223 «Медсестринство» спец. «Екстренна медицина», проф. кваліфікації «Парамедик» у закладах вищої освіти МОЗ України]. Ч. 1 : Загальна патологія / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, Н. В. Ройко, О. К. Прилуцький, С. А. Проскурня ; МОЗ України, УМСА, Каф. пат. анатомії з секційним курсом. – Полтава : Видавець Мироненко І. Г., 2020. – 133 с.

У навчальному посібнику в стислій формі викладені сучасні уявлення про основні загальні патологічні процеси (пошкодження, запалення, дисциркуляторні розлади, процеси пристосування та компенсації, пухлини).

Навчальний посібник призначений для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра, які навчаються за спеціальністю 223 «Медсестринство» спеціальністю «Екстренна медицина», проф. кваліфікації «Парамедик» у закладах вищої освіти МОЗ України.

**143. 616-092
П 20**

Патологія : [навч. посіб. для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра, які навч. за спец. 223 «Медсестринство» спец. «Екстренна медицина», проф. кваліфікації «Парамедик» у закладах вищої освіти МОЗ України]. Ч. 2. Спеціальна патологія / І. І. Старченко, Б. М. Филенко, Н. В. Ройко, О. К. Прилуцький, С. А. Проскурня ; МОЗ України, УМСА, Каф. пат. анатомії з секційним курсом. – Полтава : Видавець Мироненко І. Г., 2020. – 195 с.

У навчальному посібнику в стислій формі викладені сучасні уявлення про найбільш поширені захворювання серцево-судинної системи, нирок, органів дихання, шлунково-кишкового тракту, статевих органів, патології вагітності, перинатальної патології та патології ендокринної системи.

144. [616-091\(075.8\)](#)

[П 20](#)

[Патоморфологія](#) : збірник тестових завдань : [навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» у закладах вищої освіти МОЗ України] / І. І. Старченко, Н. В. Ройко, Б. М. Филенко, С. А. Проскурня ; МОЗ України, УМСА, Каф. пат. анатомії з секц. курсом. – Полтава, 2020. – 239 с.

Навчальний посібник призначений для підготовки здобувачів вищої медичної освіти за спеціальностями 222 «Медицина» та 228 «Педіатрія» до складання ліцензійного іспиту «КРОК-1. Загальна лікарська підготовка». Навчальне видання містить тестові завдання з баз 2005-2018 років. Наведені тестові завдання з виділеними ключовими словами структуровані відповідно до тематично плану практичних занять і самостійної роботи. У збірнику також викладені структурно-логічні схеми та клініко-морфологічні завдання, що сприятимуть розвитку клінічного мислення у студента.

145. [616.15](#)

[П 20](#)

[Патофізіологія системи крові](#) : навч. посіб. [для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» у закладах вищої освіти МОЗ України] / В. О. Костенко, О. Є. Акімов, А. М. Єлінська, І. О. Ковальова ; МОЗ України, УМСА. – Львів : Магнолія 2006, 2020. – 163 с.

У посібнику викладені основні механізми, що лежать в основі розвитку найпоширеніших гематологічних синдромів та симптомів, наведені алгоритми інтерпретації аналізів крові та ситуаційні задачі для їх відпрацювання.

Для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» у закладах вищої освіти МОЗ України.

146. 616-053.2

П 24

Педиатрия и семейная медицина : учеб. пособ. для иностр. студентов учрежд. гос. образования, обуч. по спец. «Лечебное дело» / Н. Н. Пеший, Т. А. Крючко, С. М. Танянская, О. Я. Ткаченко ; под общ. ред. Н. Н. Пешего, Т. А. Крючко ; МЗ Украины, УМСА, Каф. педиатрии № 2. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 221 с.

В учебном пособии с современных научных позиций изложены наиболее часто встречающиеся заболевания детского и подросткового возраста: острые нарушения кровообращения, вопросы грудного вскармливания, использование антибиотикотерапии при острых респираторных вирусных заболеваниях, медикаментозная и пищевая аллергия, внебольничные пневмонии, кашель у детей и подростков, бронхиальная обструкция и др.

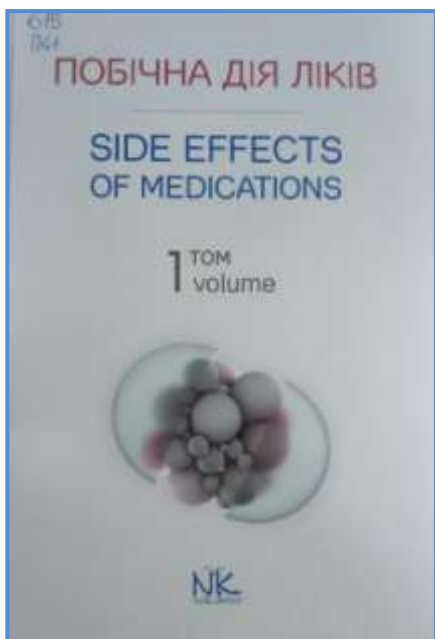
147. 616.1/9

П 26

Первинна медична допомога. Т. 1. Загальні положення, внутрішні хвороби у загальній лікарській практиці / за ред. Л. С. Бабінець ; Л. С. Бабінець, В. М. Ждан, Н. С. Михайловська, ... М. Ю. Бабаніна [та ін.]. – Львів : Магнолія 2006, 2020. – 579 с.

У посібнику викладена найновіша інформація щодо організаційних аспектів надання медичної допомоги у світлі реформи системи охорони здоров'я України на засадах пріоритету первинної медичної допомоги, а також висвітлено актуальність введення у практику ПМД, Міжнародної класифікації симптомів і проблем ІСРС-2. Посібник є мультидисциплінарним, у ньому зібрана інформація щодо найчастіших синдромів і нозологій внутрішньої медицини, загальної хірургії, отоларингології, урології, неврології, психіатрії, акушерства і гінекології, офтальмології, шкірних хвороб і венерології, травматології, фтизіатрії, педіатрії.

148. 615
П 41

Побічна дія ліків. У 2-х т. = Side effects of medications. Vol. 1 : [навч. посіб. для закладів вищої освіти України, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти на другому (магістер.) рівні за спец. 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія»]. Т. 1 / В. М. Бобирьов, М. М. Потяженко, О. М. Беляєва, Г. В. Невоїт, Ю. В. Лисанець, А. В. Вахненко, Є. М. Кітура ; за ред. В. М. Бобирьова, М. М. Потяженка. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 351 с.

Посібник розрахований на студентів ЗВО України, які здобувають вищу освіту на другому (магістерському) рівні за спеціальностями 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія». Паралельне подання інформації українською та англійською мовами, з одного боку, сприятиме покращенню оволодіння цим матеріалом англomовними читачами українською мовою, а з іншого, забезпечить рецепцію спеціальної інформації українськомовним читачем англійською мовою.

149. 616.89
П 86

Психіатрія та наркологія : навч.-метод. посіб. [для студентів мед. закладів вищої освіти] / А. М. Скрипніков, Л. В. Животовська, Л. А. Боднар, Г. Т. Сонник. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : Медицина, 2021. – 223 с.

У навчально-методичному посібнику висвітлено загальні питання психіатрії та наркології, основні поняття загальної психопатології та спеціальної психіатрії. Викладено аспекти діагностики, лікування, профілактики та психосоціальної реабілітації пацієнтів із психічними розладами, у тому числі зумовленими застосуванням психоактивних речовин, що необхідно на первинному рівні надання медичної допомоги. Посібник призначений для здобувачів медичних закладів вищої освіти.

150. 616-002.77

П 89

Пустовойт Г. Л. Збірник тестових завдань (ревматологія, нефрологія) : навч. посіб. / Г. Л. Пустовойт, В. В. Талаш, Ю. А. Кострікова ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Астроя, 2021. – 188 с.

У навчальному посібнику у вигляді тестових завдань різного рівня складності розкрита сучасна методологія викладання таких розділів терапії, як ревматологія та нефрологія, забезпечення проведення практичних занять та організація самостійної підготовки студентів. Збірник має теоретичне та практичне

спрямування і розрахований для студентів вищих медичних закладів України.

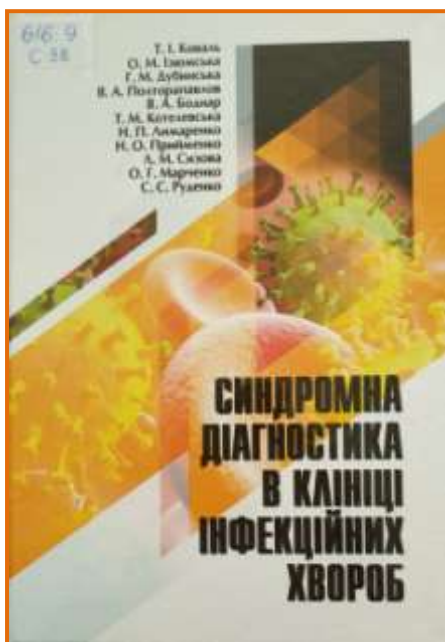

151. 611.01

С33

Серце. Судини і нерви, голови, шиї, тулуба та кінцівок : навч.-метод. посіб. із дисципліни «Анатомія людини» для студентів II курсу стоматологічного факультету із нормативним терміном навчання / С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев, А. В. Пирог-Заказникова, Я. В. Коваль. – Полтава : ФОП-Мирон І. А., 2020. – 129 с.

Навчально-методичний посібник із дисципліни «Анатомія людини» для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних медичних закладів присвячений висвітленню питань анатомічної будови серцево-судинної системи та периферичного відділу нервової системи людини. До його складу входить силабус, який містить усю необхідну для студентів інформацію щодо структури, завдань та очікуваних результатів вивчення Модуля 3 «Серце. Судини і нерви голови, шиї, тулуба та кінцівок». У посібнику створені оригінальні навчально-наочні завдання, робота над якими сприятиме кращому засвоєнню теоретичного матеріалу. До кожного практичного заняття підібрані відповідні тестові завдання із бази ліцензованого іспиту «Крок- 1».

152. **616.9**

С 38

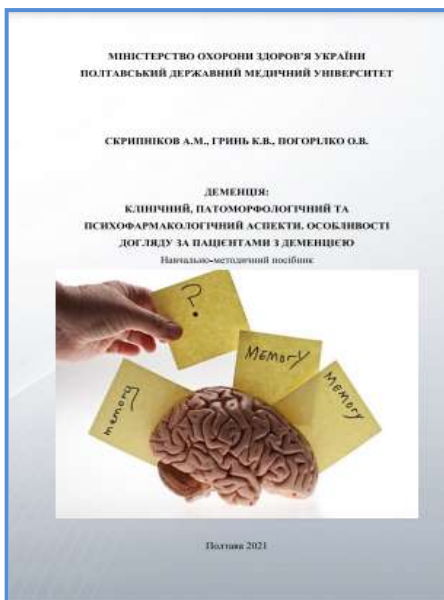
Синдромна діагностика в клініці інфекційних хвороб : [навч. посіб. для студентів-здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 222 «Медицина» у закладах вищої освіти МОЗ України] / Т. І. Коваль, О. М. Ізюмська, Г. М. Дубинська, В. О. Полторапавлов, В. А. Боднар, Т. М. Котелевська, Н. П. Лимаренко, Н. О. Прийменко, Л. М. Сизова, О. Г. Марченко, С. С. Руденко ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 270 с.

У посібнику детально охарактеризовані основні синдроми, які найчастіше зустрічаються в клініці інфекційних хвороб та складені алгоритми діагностичного пошуку за наявності у хворого цих синдромів. Особлива увага приділена тактиці обстеження та ведення пацієнтів з відповідними синдромами.

153. **616.89**

С 45

Скрипніков А. М. Деменція: клінічний, патоморфологічний та психофармакологічний аспекти. Особливості догляду за пацієнтами з деменцією : навч.-метод. посіб. / А. М. Скрипніков, К. В. Гринь, О. В. Погорілко. – Полтава : ПП «Астроя», 2021. – 148 с.

У навчально-методичному посібнику висвітлено питання етіології, класифікації, клініки, діагностики, лікування деменції, а також правила догляду за пацієнтами з деменцією, основні засади надання паліативної допомоги. Зазначені морфологічні та патоморфологічні зміни

головного мозку при різних типах деменції. Надано характеристику основних психофармакологічних засобів, які застосовуються при терапії деменції. В посібнику містяться основні патопсихологічні методики для оцінки когнітивного статусу. Проілюстровані засоби догляду за пацієнтами з деменцією.

**154. 616.314
С 50**

Смаглюк Л. В. Пропедевтика ортодонції / Л. В. Смаглюк, А. Є. Карасюнок, А. В. Ляховська. – Полтава : Друкарня ФОП Ткалич А. М., 2021. – 202 с.

У навчальному посібнику «Пропедевтика ортодонції» викладені матеріали щодо оптимізації вивчення актуальних в академічному й науково-практичному аспектах питань ортодонції.

Дане видання може бути рекомендовано для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, магістрів і буде корисним лікарям-ортодонтам з практичної медицини.

**155. 616-053.3
С 60**

Соловійова Г. О. Холтерівське моніторування ЕКГ у новонароджених: методичні можливості та клінічні переваги : посіб. [для лікарів-інтернів і слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / Г. О. Соловійова, В. І. Похилько, С. М. Цвіренко ; УМСА. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 105 с.

У посібнику детально описано методику проведення холтерівського моніторування у новонароджених. За основу покладено послідовний виклад електрофізіологічних закономірностей, представлені ЕКГ-патерни здорових доношених дітей, передчасно народжених та новонароджених з перинатальною патологією.

Посібник розрахований на практичних лікарів-неонатологів, лікарів-педіатрів, сімейних лікарів, лікарів-інтернів, студентів медичних вузів.

156. [612.17](#)

[С 59](#)

[Соколенко В. М. Фізіологія серцево-судинної системи : навч.-метод. посіб. для студентів медичних вузів України / В. М. Соколенко, Л. Е. Весніна, І. В. Міщенко. – 2-е вид., доп. – Полтава : Астроя, 2020. – 202 с.](#)

Основне призначення посібника – поглиблене вивчення розділу «Фізіологія серцево-судинної системи» при підготовці до практичних занять, самостійної роботи, державних іспитів, тестування. Посібник доповнено інформацією про особливості та регуляцію кровообігу в щелепно-лицевій ділянці, що є необхідним для студентів стоматологічного факультету.

Навчальний посібник може доповнювати підручник і використовуватись як практикум, тому що містить основні теоретичні положення за даними розділами фізіології і практичні роботи, в яких викладено інформацію з клінічних методів дослідження.

157. [611-018](#)

[С 71](#)

[Спеціальна гістологія та ембріологія регуляторних і сенсорних систем у графологічних схемах та малюнках : навч. посіб. для здобувачів вищої медичної освіти, які навчаються за спеціальностями 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» / Н. В. Борута, В. І. Шепітько, О. Д. Лисаченко, Л. Б. Пелипенко, Є. В. Стецук, ; УМСА, Кафедра гістології, цитології та ембріології. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2020. – 97 с.](#)

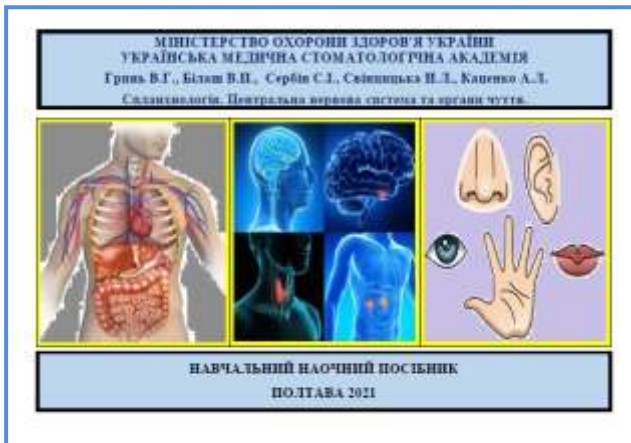
У навчальному посібнику викладено дані з мікроскопічної будови тканин та органів людини, містить кольорові гістологічні препарати, розкриває структурно-функціональну організацію органів і структур, що вивчаються. Навчальний посібник представляє безперечну наукову і практичну цінність і може бути рекомендовано до видання, а викладений в ньому матеріал допоможе студентам краще та якісніше засвоїти теми, що винесені на самостійну роботу та полегшить підготовку до практичних занять та контролю знань у вигляді змістових та підсумкових модулів.

158. [611.1](#)
[С72](#)

[Спланхнологія. Центральна нервова система і органи чуття : навч.-метод. посіб. із дисципліни «Анатомія людини» для студентів ІІ курсу стоматологічного факультету із нормативним терміном навчання / С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев, А. В. Пирог-Заказникова, Я. В. Коваль. – Полтава : ФОРМІОН І. А., 2020. – 149 с.](#)

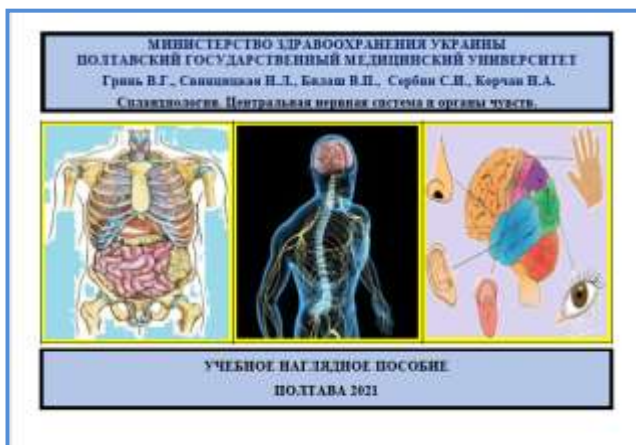
Навчально-методичний посібник із дисципліни «Анатомія людини» для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних медичних закладів присвячений висвітленню питань анатомічної будови внутрішніх органів, центральної нервової системи та органів чуття. До його складу входить силабус, який містить усю необхідну для студентів інформацію щодо структури, завдань та очікуваних результатів вивчення Модуля 2 «Спланхнологія. Центральна нервова система і органи чуття». У посібнику створені оригінальні навчально-наочні завдання, робота над якими сприятиме кращому засвоєнню теоретичного матеріалу.

159. [612.8](#)
[С72](#)

[Спланхнологія. Центральна нервова система і органи чуття : навч. наочний посіб. / В. Г. Гринь, В. П. Білаш, С. І. Сербін, Н. Л. Свінцицька, А. Л. Каценко. – Полтава, 2021. – 229 с.](#)

Навчальний наочний посібник «Спланхнологія. Центральна нервова система і органи чуття» призначений для поліпшення і більш доступного засвоєння знань здобувачами вищої освіти закладів вищої медичної освіти України за спеціальністю 222 «Медицина». У посібнику міститься латинська анатомічна термінологія, включені теоретичні питання та ситуаційні завдання з клінічним ухилом зі спланхнології, ендокринології, центральної нервової системи та органів чуття в обсязі, передбаченому робочими навчальними планами, робочою навчальною програмою з дисципліни «Анатомія людини» (Модуль 2).

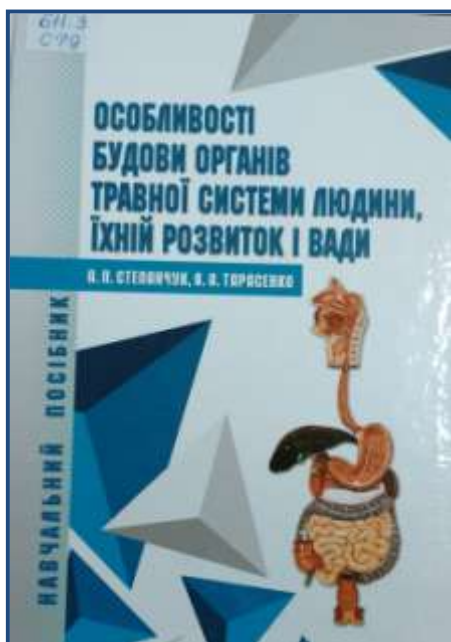

160. [611.1](#)
[C72](#)

[Спланхнология. Центральная нервная система и органы чувств : учеб. наглядное пособ. / В. Г. Гринь, Н. Л. Свиницкая, В. П. Биладш, С. И. Сербин, Н. А. Корчан. — Полтава : ПГМУ, 2021. — 244 с.](#)

Учебное наглядное пособие «Спланхнология. Центральная нервная система и органы чувств»

предназначено для улучшения и более доступного усвоения знаний студентами заведений высшего медицинского образования Украины по специальности «Медицина». В пособии содержится латинская анатомическая терминология, включены вопросы по спланхнологии, эндокринологии, центральной нервной системе и органам чувств в объеме, предусмотренном рабочими учебными планами, рабочей учебной программой по дисциплине «Анатомия человека» (Модуль 2). Представленные рисунки для наглядного изучения материала способствуют усвоению приобретенных знаний и практических навыков.

161. [611.3](#)
[C 79](#)

[Степанчук А. П. Особливості будови органів травної системи людини, їхній розвиток і вади : навч. посіб / А. П. Степанчук, Я. А. Тарасенко ; МОЗ України, ЦМК, УМСА. — 2-е вид., доп. та перероб. — Львів : Магнолія 2006 : Видавець Марченко Т. В., 2021. — 118 с.](#)

У навчальному посібнику подані відомості нормальної будови травної системи людини; викладені необхідні дані відповідно до вимог навчальних програм з дисциплін «Анатомія людини», «Анатомія людини з особливостями дитячого віку». Усі анатомічні терміни подані українською і латинською мовами і відповідають Міжнародній анатомічній номенклатурі (Сан-Паулу, 1997) – українському стандарту (Київ, 2001). Навчальний посібник призначений для студентів закладів вищої медичної освіти, які навчаються за спеціальностями: 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія».

162. 617

С 76

Стандарти та практичні навички з дитячої хірургії та реаніматології : навч. посіб. [для лікарів-інтернів та лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядиплом. освіти] / І. В. Ксьонз, Д. А. Шкурупій, Є. М. Гриценко, Д. А. Холод ; МОЗ України, УМСА. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 155 с.

Посібник складається з 2 частин, 4 розділів і 44 пунктів, які описують основні стандарти, техніку виконання хірургічних втручань і практичних маніпуляцій з невідкладної допомоги в педіатричній практиці. Зміст посібника орієнтований на діючі державні та

міжнародні стандарти надання медичної допомоги дітям і відповідає вимогам програм з дисциплін «Дитяча хірургія», «Хірургія», «Дитяча анестезіологія», «Анестезіологія», «Педіатрія».

163. 616.9

С 91

Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань дітей та дорослих : навч.-метод. посіб. [для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (фак.) післядиплом. освіти МОЗ України] / Т. О. Крючко, Г. М. Дубинська, Т. І. Коваль, О. Я. Ткаченко. – Львів : Магнолія 2006, 2020. – 107 с.

Вакцинопрофілактика визнана одним з найуспішніших і економічно ефективних заходів з усіх існуючих на сьогодні в сфері громадського здоров'я. Ключовими цілями імунізації є зменшення кількості випадків

захворюваності, смертності та інвалідизації від інфекційних хвороб, а також формування колективного імунітету та зниження витрат системи охорони здоров'я на лікування захворювань інфекційної природи. Саме тому у навчально-методичному посібнику наведено сучасні дані щодо способів профілактики інфекційних хвороб, організацію вакцинального процесу, описано важливість проведення комунікацій з різними групами населення, техніка ведення вакцин.

164. [616.314](#)

[Т 38](#)

[Технологія виготовлення незнімних зубних протезів / Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, М. О. Рамусь, С. Г. Зубченко, Д. В. Калашніков, К. Д. Тончева. – Полтава : ПП Астроя, 2021. – 142 с.](#)

Навчальний посібник складено у відповідності до змісту навчальної програми з ортопедичної стоматології і призначений для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти стоматологічного факультету до практичних занять Модуля 1. «Протезування незнімними конструкціями зубних протезів».

Текст ілюстровано малюнками. Надані матеріали для самоконтролю.

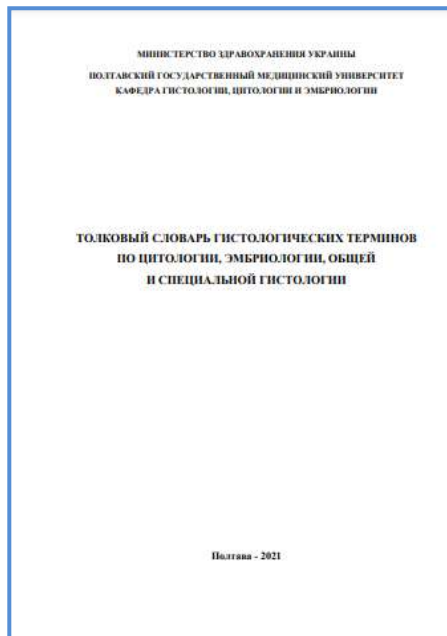
165. [617.5](#)

[Т 48](#)

[Ткаченко П. И. Острые и хронические лимфадениты челюстно-лицевой области у детей : учеб. пособ. \[для иностранных студентов – соискателей высшего образования степени магистра, которые обуч. по спец. 221 «Стоматология» в учреждениях высшего образования МЗ Украины\] / П. И. Ткаченко, С. А. Белоконь, Ю. В. Попело ; МЗ Украины, УМСА. – Полтава : АСМИ, 2021. – 136 с.](#)

Пособие содержит данные об анатомическом строении и возрастных анатомических особенностях лимфатической системы челюстно-лицевой области, раскрывает основные вопросы

клиники, диагностики, дифференциальной диагностики и современных принципов лечения острых и хронических лимфаденитов головы и шеи у детей. Учебное пособие предназначено для иностранных студентов - соискателей высшего образования степени магистра, которые обучаются по специальности 221 «Стоматология» в учреждениях высшего образования МЗ Украины

166. [611.013](#)

[Т52](#)

[Толковый словарь гистологических терминов по цитологии, эмбриологии, общей и специальной гистологии : \[учеб. пособ.\] / В. И. Шепитько, Л. Б. Пелипенко, Н. В. Борута, Е. В. Стецук, О. Д. Лисаченко, Е. В. Вильховая, М. В. Рудь. – Полтава, 2021. – 171с.](#)

В пособии представлены основные термины на русском и латинском языках, что облегчает усвоение гистологических понятий соискателям, которые приехали на учебу из разных стран мира. Толковый словарь предназначен для помощи соискателям высшего образования в подготовке к практическим занятиям по

предмету и может быть использован при изучении других морфологических дисциплин. Материал пособия изложен в логической последовательности, методически грамотно, использование терминов на русском и латинском языках особенно важно при изучении дисциплин на начальных курсах обучения.

167. [617](#)

[Т65](#)

[Травмотологія та ортопедія. Питання та відповіді : навч. посіб. / О. В. Пелипенко, С. М. Павленко, Ю. М. Півень, О. С. Ковальов, А. В. Гончаров. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2021. – 124 с.](#)

Даний навчальний посібник орієнтований на професійний розвиток майбутніх лікарів. Текст посібника складається з 16 основних розділів, представлених набором тестових завдань. Запропоновані питання відображують основні положення навчальної програми з травматології та ортопедії, спрямовані на засвоєння як

теоретичних знань, так і практичних навичок. Дане видання може бути використано в підготовці лікарів-інтернів, клінічних ординаторів з фаху «Ортопедія і травматологія», лікарів практичної ланки.

168. [4У](#)
[Т 81](#)

[Тукова Т. В. Знайомтеся: Полтава : навч. посіб. з української мови для іноземних студентів / Т. В. Тукова ; за ред. Т. О. Лещенко ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Астрія, 2020. – 116 с.](#)

У навчальному посібнику на матеріалі краєзнавчих текстів історичного й науково-популярного характеру запропоновано систему завдань для тренування рецептивних, репродуктивних і продуктивних вмінь та навичок іноземних студентів і водночас для розвитку їхніх комунікативних компетенцій.

Посібник призначений для опанування практичного курсу української мови в закладах вищої освіти студентами-інофонами, які мають початкові знання з граматики української мови й обмежений запас лексики. Може бути використаний на аудиторних заняттях і під час самостійної роботи, а також усіма, хто цікавиться історією й сьогоденням Полтави.

169. [612. 17](#)
[Ф 50](#)

[Физиология сердечно-сосудистой системы : учебно-метод. пособ. для студентов мед. вузов Украины / В. Н. Соколенко, Л. Э. Веснина, И. В. Мищенко, Н. Н. Федотенкова, Н. Н. Шарлай. – 2-е изд. – Полтава : Астра, 2021. – 146 с.](#)

Учебно-методическое пособие подготовлено в соответствии с учебной программой по курсу «Физиология» для студентов медицинских вузов по специальностям 221 – Стоматология, 222 – Медицина, 228 – Педиатрия.

Основное предназначение пособия – помощь соискателям в усвоении раздела «Физиология

сердечно-сосудистой системы» при подготовке к практическим занятиям, самостоятельной работе, итоговым аттестациям, тестированию.

Учебное пособие содержит основные теоретические положения по данным разделам физиологии и практические работы, в которых изложена информация по клиническим методам исследования.

170. 616.3
X 50

Хірургічна гастроентерологія, герніологія та проктологія / В. І. Ляховський, Р. Б. Лисенко, І. І. Немченко, Т. В. Городова-Андрєєва, О. Г. Краснов, О. М. Люлька. – Полтава, 2021. – 258 с.

Посібник рекомендований для підготовки до практичних занять здобувачів вищої освіти медичних факультетів, а також його доцільно використовувати для підготовки до занять лікарями-інтернами з фаху «Хірургія» та слухачами циклів тематичного удосконалення факультетів та навчально-наукових інститутів

післядипломної освіти закладів вищої освіти Міністерства охорони здоров'я України.

171. 611
Ш 50

Шерстюк О. А. Сборник лекций по анатомии человека : [учеб. пособ. для иностр. студентов учреждений высшего образования МЗ Украины, обуч. на рус. яз.] / О. А. Шерстюк, А. В. Пилюгин, Р. Л. Устенко ; МЗ Украины, УМСА. – Львов : Издатель Марченко Т. В., 2020. – 107 с.

В сборнике лекций по анатомии изложены современные данные об особенностях строения органов и их систем. Он предназначен для студентов – иностранцев, обучающихся на русском языке по материалам первого семестра и

включает в себя 10 лекций.

Книга предназначена для студентов медицинских вузов.

**172. 616.1
Ш 97**

Шуть С. В. Алгоритмы электрокардиографической диагностики сердечно-сосудистой патологии в практике семейного врача : учеб. пособ. [для иностр. студентов учреждений высшего образования МЗ Украины, обуч. по спец. «Лечебное дело»] / С. В. Шуть, Т. А. Трибрат ; МЗ Украины, УМСА, Кафедра пропедевтики внутренней медицины с уходом за больными, общей практики (семейной медицины). – Полтава : Техсервис, 2020. – 113 с.

В учебном пособии изложены алгоритмы электрокардиографической диагностики сердечно-сосудистой патологии в практике семейного врача для иностранных студентов учреждений высшего образования МЗ Украины.

**173. 616.43/45
Э 64**

Эндокринология в стоматологической практике : учеб. пособ. [для студентов высших учеб. заведений МОЗ Украины] / под ред. Л. Е. Бобыревой, А. К. Николишина ; Л. Е. Бобырева, В. Н. Бобырев, Л. П. Гордиенко, Е. Ю. Городинская, И. Л. Дворник, В. Н. Жарин, В. Н. Ждан, И. А. Иваницкий, Н. Н. Иленко, Д. А. Кононова, Л. Д. Коровина, И. П. Кравченко, А. В. Марченко, О. В. Муравлева, Э. В. Николишина, А. К. Николишин, Т. А. Петрушанко, А. А. Попруга, Н. В. Розколупа, Л. А. Самарченко, З. А. Шаенко, К. В. Шепитько, А. А. Шпетный ; МЗ Украины, ПГМУ. – Полтава : Издатель Говоров С. В., 2021. – 175 с.

В учебном пособии, которое издано на трех языках, приведены современные данные по эндокринологии и терапевтической стоматологии, которые необходимы при подготовке врача-стоматолога. На современном уровне освещены вопросы этиологии, патогенеза, диагностики, лечения и профилактики как эндокринных, так и заболеваний полости рта. Помимо этого, учебное пособие содержит тесты, список современной литературы. Текст пособия написан согласно учебного плана и программы дисциплин эндокринология и терапевтическая стоматология.

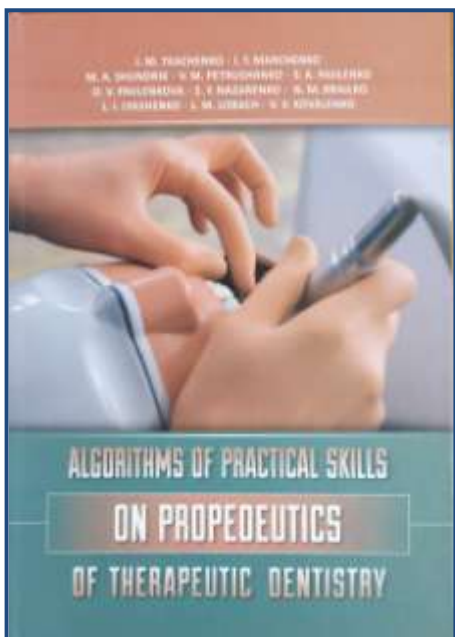
174. 616-002.5

Я 72

Ярешко А. Г. Туберкульоз : навч. посіб. для студентів IV курсу стомат. фак. / А. Г. Ярешко, А. К. Вородюхіна, М. В. Куліш. – 5-те вид., доп. – Полтава, 2020. –120 с.

Навчальний посібник з фтизіатрії рекомендується для студентів IV курсу стоматологічного факультету закладів вищої медичної освіти, а також може бути корисним лікарям-інтернам, клінічним ординаторам та іншим фахівцям.

Навчальний посібник складений у відповідності до нової навчальної програми з фтизіатрії для студентів стоматологічного факультету (2019 р.). У навчальному посібнику представлений матеріал по загальним питанням фтизіатрії та конкретним клінічним формам туберкульозу, в тому числі щелепно-лицевої локалізації.

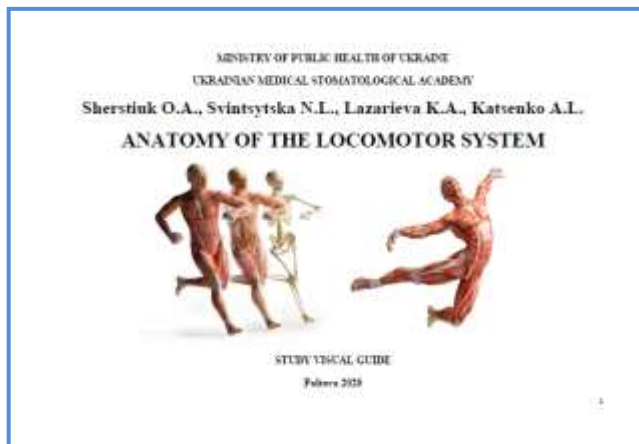
175. 616.31

А 45

Algorithms of practical skills on propedeutics of therapeutic dentistry : manual for students of Dental faculties of higher medical educational establishments of the Ministry of Health of Ukraine / I. M. Tkachenko, I. Y. Marchenko, M. A. Shundric, V. M. Petrushanko, S. A. Pavlenko, O. V. Pavlenkova, Z. Y. Nazarenko, N. M. Brailko L. I. Lyashenko, L. M. Lobach, V. V. Kovalenko ; ed. by I. M. Tkachenko ; Ministry of Health of Ukraine, Poltava State Medical University. – Poltava : ASMI, 2021. – 158 с.

Переклад назви: Алгоритми практичних навичок з пропедевтики терапевтичної стоматології : навч. посіб. / І. М. Ткаченко та ін.

The training manual provides an informative and accessible description of the sequence of actions for practicing practical skills in propaedeutics of therapeutic dentistry, which allows you to get the final result of acquiring professional competencies in therapeutic dentistry.

176. [611.9](#)

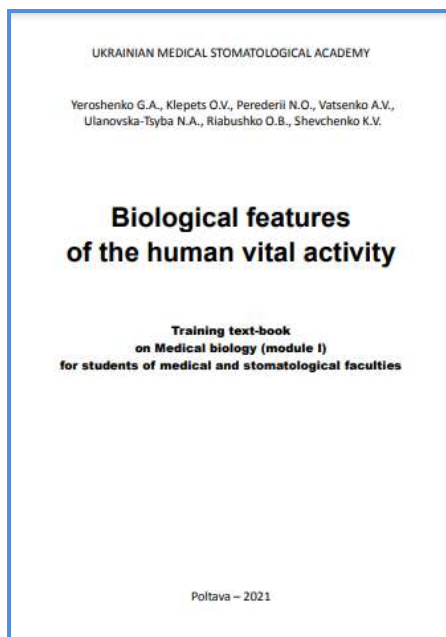
[A 53](#)

[Anatomy of the locomotor system : study visual guide / O. A. Sherstiuk, N. L. Svintsytska, K. A. Lazarieva, A. L. Katsenko. – Полтава, 2020. – 218 p.](#)

Study visual guide in the discipline «Human Anatomy» from the section «Anatomy of the locomotor system» is

intended to improve and more accessible assimilation of knowledge by students of higher educational institutions of medical education of Ukraine in the specialty «Medicine». The manual contains Latin anatomical terminology, includes questions on osteology, arthrosindesmology, myology, to the extent provided by the working curricula, a typical working curriculum in the discipline «Human Anatomy». Presented drawings for visual study of the material, contribute to the assimilation of acquired knowledge and practical skills. At the end of each practical lesson there are questions for self-training, situational tasks for the corresponding lesson from the database of the licensed exam «Krok-1. General Medicine».

Переклад назви: Анатомія опорно-рухового апарату : навчальний наочний посібник / О. О. Шерстюк, Н. Л. Свінцицька, К. А. Лазарева, А. Л. Каценко.

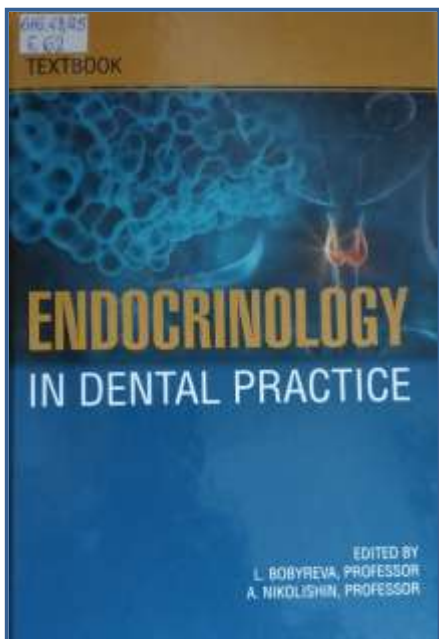
177. [577:61](#)

[B 60](#)

[Biological features of the human vital activity : training text-book on medical biology \(module I\) for students of medical and stomatological faculties / G. A. Yeroshenko, O. V. Klepets, N. O. Perederii, A. V. Vatsenko, N. A. Ulanovska-Tsyba, O. B. Riabushko, K. V. Shevchenko. – Poltava, 2021. – 82 p.](#)

Training text-book includes the tests of the 1st level (with one right answer), tests of the 2nd level – with the numerous choice of answers, typical tasks, in accordance with the Program of Medical biology for the students of medical and stomatological faculties of Higher Medical Educational Establishments of III–IV levels of accreditation, and also materials for

selfpreparation work. Text-book will help students to master theoretical knowledge during audience classes and self-dependent preparation to the module control.

178. [616.43/45](#)

[E 62](#)

[Endocrinology in dental practice : textbook \[for students of higher educational establishments of the Ministry of Health of Ukraine\] / ed.: L. Bobyreva, A. Nikolishin ; L. Bobyreva, V. Bobyrev, L. Hordiienko, I. Dvornyk, V. Zhdan, I. Ivanitskyi, N. Ilenko, D. Kononova, L. Korovina, A. Marchenko, O. Muravlova, E. Nikolishina, I. Kravchenko, A. Nikolishin, T. Petrushanko, A. Popruha, N. Rozkolupa, L. Samarchenko, Z. Shayenko, K. Shepitko, A. Shpetnyi ; Ministry of Health of Ukraine, Poltava State Medical University. – Poltava : Published by S. V. Hovorov, 2021. – 173 c.](#)

Переклад назви: Ендокринологія у стоматологічній практиці : посібник / за ред. Л. Є. Бобирьової, А. К. Ніколішина

The textbook, published in three languages, provides up-to-date data on endocrinology and therapeutic dentistry needed to train a dentist. The issues of etiology, pathogenesis, diagnosis, treatment and prevention of both endocrine and oral diseases have been covered at a modern level.

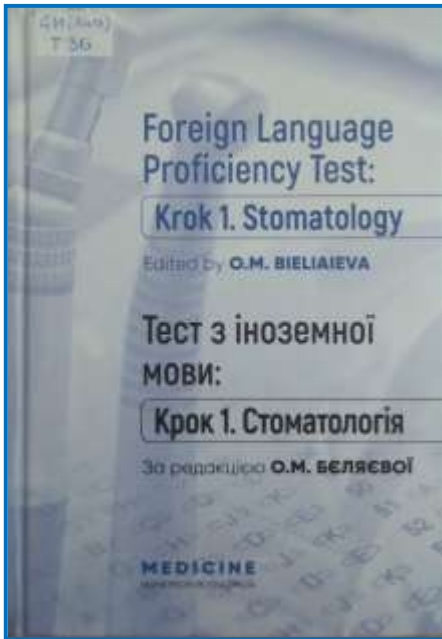

179. [4И\(Англ\)](#)

[Т 36](#)

[Foreign Language Proficiency Test: Krok 1. Medicine : manual \[for recipients of higher education in the master's degree, majoring in 222 «Medicine», 228 «Pediatrics» of higher educational institutions of Ukraine, providing training for specialists in the field of knowledge 22 «Healthcare»\] / ed. O. M. Bieliaieva ; O. M. Bieliaieva, O. V. Hordienko, Yu. V. Lysanets, I. V. Znamenska, L. B. Slipchenko, K. H. Havrilieva, N. O. Sherstiuk, A. V. Nerush = Тест з іноземної мови: Крок 1. Медицина : посібник / за ред. О. М. Беляєвої ; О. М. Беляєва, О. В. Гордієнко, Ю. В. Лисанець \[та ін.\] – Kyiv : Medicine Publishing, 2020. – 327 c.](#)

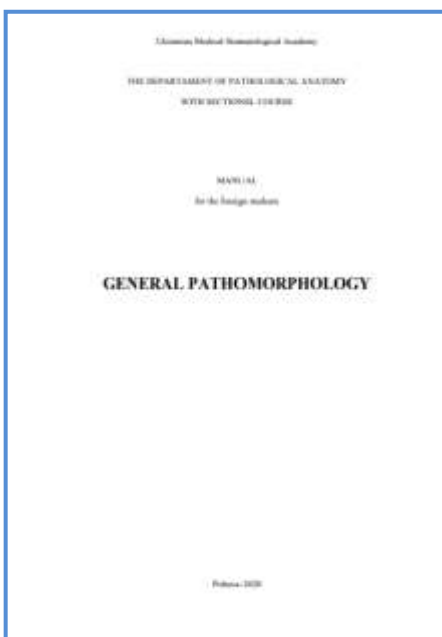

180. [4И\(Англ\)](#)

[Т 36](#)

[Foreign Language Proficiency Test: Krok 1. Stomatology : manual \[for recipients of higher education in the master's degree, majoring in 221 «Stomatology» of higher educational institutions of Ukraine, providing training for specialists in the field of knowledge 22 «Healthcare»\]](#) / ed. O. M. Bieliaieva ; O. M. Bieliaieva, Yu. V. Lysanets, V. G. Kostenko, S. M. Efendieva, N. Hr. Tanko, L. Yu Pryima, S. Ye. Tregub, O. A Myroshnychenko = Тест з іноземної мови: Крок 1. Стоматологія : посібник / за ред. О. М. Беляєвої ; О. М. Беляєва, Ю. В. Лисанець, В. Г. Костенко, С. М. Ефендієва [та ін.]. – Kyiv : Medicine Publishing, 2020. – 390 с.

The manual presents materials for classroom and extracurricular preparation for examination in the English language for professional purposes, which is a part of the first stage of the USQE for recipients of higher education in the field of knowledge 22 «Healthcare»: a grammar reference book, which systematizes the syntactic constructions widely used in the «Krok 1. Stomatology» booklets; training and control lexical and grammatical exercises designed to improve relevant skills in the «Krok 1» linguistic material; test tasks; keys for tests; a short English-Ukrainian dictionary; 6 appendixes.

181. [616-091](#)

[G 36](#)

[General pathomorphology : manual for the foreign students / I. Starchenko, O. Prylutskiy, A. Zadvornova, D. Nikolenko. – Poltava, 2020. – 126 p.](#)

Переклад назви: Загальна патоморфологія : посібник для іноземних студентів / І. Старченко, О. Прилуцький, Д. Ніколенко, А. Задворнова.

The manual presents the content and basic questions of the topic, practical skills in sufficient volume for each class to be mastered by students, algorithms for describing macro- and micropreparations, situational tasks. The formulation of tests, their number and variable level of difficulty, sufficient volume for each topic allows to recommend them as preparation for students to take the licensed integrated exam «STEP-1».

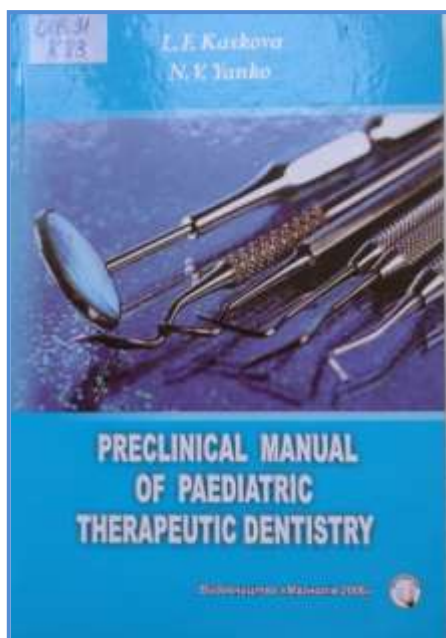

182. 616.3

I-74

Infectious diseases of the digestive system in children : training and methodical manual for foreign applicants higher medical education / K. V. Pikul, V. I. Ilchenko, O. V. Chebotar, K. Yu. Prylutskiy ; Ministry of Healthcare of Ukraine, Poltava State Medical University = Інфекційні хвороби органів травлення у дітей : навч.-метод. посіб. для іноземних здобувачів вищої медичної освіти / К. В. Пікуль, В. І. Ільченко, О. В. Чеботар, К. Ю. Прилуцький ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Poltava : PVB ПДМУ, 2021. – 120 с.

Навчально-методичний посібник складений згідно з типовим навчальним планом та програмою для підготовки іноземних здобувачів вищої медичної освіти для циклу «Дитячі інфекційні хвороби». Цей навчально-методичний посібник написаний англійською мовою і присвячений питанням етіології, епідеміології, клініки та диференційної діагностики найбільш частих дитячих інфекційних хвороб, наведені алгоритми діагностики та терапії, згідно з протоколами лікування, що затверджені МОЗ України.

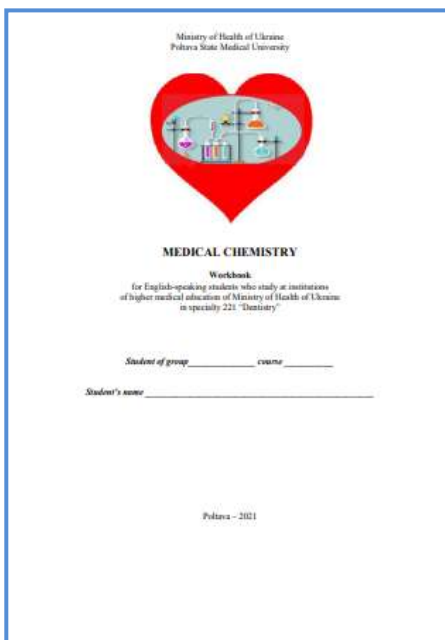
183. 616.31

K 28

Kaskova L. F. Preclinical manual of paediatric therapeutic dentistry : [manual for foreign students – the second (master's) level of higher education applicants who study in the specialty 221 Dentistry in the higher education establishments of Ministry of Health of Ukraine] / L. F. Kaskova, N. V. Yanko. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 107 с.

Переклад назви: Практикум з доклінічної дитячої терапевтичної стоматології: навч. посібник.

Manual is developed in accordance with academic and professional program for training the second (master's) level of higher education applicants who study in the specialty 221 «Dentistry». Manual addresses instruments and filling materials used in paediatric dentistry and represents algorithms of preparation and filling of carious cavities, and endodontic techniques in primary and permanent teeth in children.

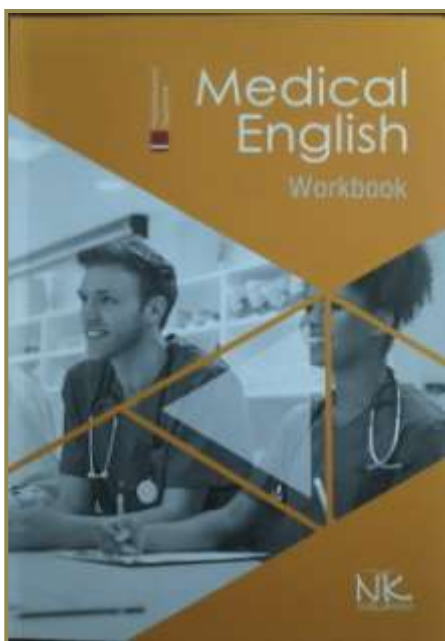
184. [54](#)
[M 42](#)
[Medical Chemistry : Workbook for students of dentistry faculties of higher educational institutions of Ministry of Health of Ukraine / O. D. Ivashchenko, Yu. B. Nikozyat, V. Yu. Tsuber L. M. Kopantseva. – Poltava, 2021. – 78 p.](#)

Workbook for English-speaking students who study at institutions of higher medical education of Ministry of Health of Ukraine in specialty 221 «Dentistry».

185. [54](#)
[M 42](#)
[Medical Chemistry : Workbook for students of medical faculties of higher educational institutions of Ministry of Health of Ukraine / O. D. Ivashchenko, Yu. B. Nikozyat, V. Yu. Tsuber, L. M. Kopantseva. – Poltava, 2021. – 84 p.](#)

Workbook for students of medical faculties of higher educational institutions of Ministry of Health of Ukraine.

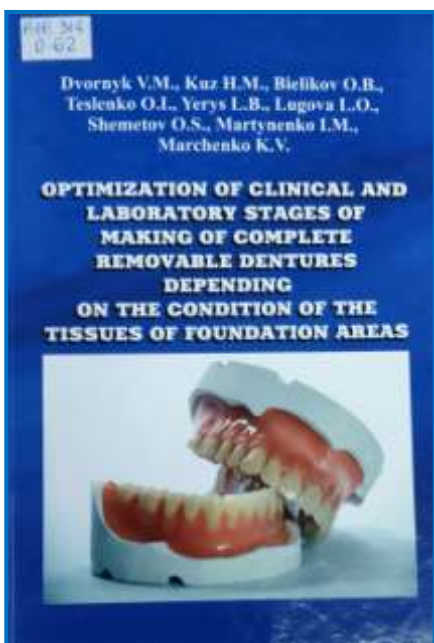

186. 811.111

M42

Medical English = Медична англійська мова : робочий зошит / І. В. Знаменська, О. О. Пісоцька, О. М. Беляєва, К. Г. Гаврильєва. – Вінниця : Нова книга, 2020. – 168 с.

Робочий зошит містить 14 Units, у кожному з яких представлені різні типи вправ для організації індивідуальної роботи здобувачів освіти: некомунікативні (мовні), умовно-комунікативні, комунікативні; із графічними опорами і різним ступенем керування; з ігровим компонентом. Відповідно до примірної і робочої навчальних програм з англійської мови всі вправи є професійно спрямованими. Значну увагу приділено граматично орієнтованим умовно-комунікативним вправам, призначеним для вдосконалення граматичних навичок як на загальнонавчальній, так і фаховій лексиці, а також мінімізації типових граматичних помилок в усному й писемному мовленні.

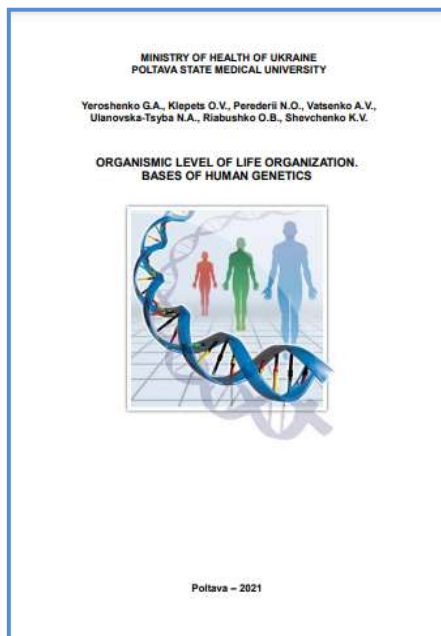
187. 616.314

O-62

Optimization of clinical and laboratory stages of making of complete removable dentures depending on the condition of the tissues of foundation areas : This book supports the professional development of stomatological students of establishments of higher education, postgraduate students, and doctors of dental medicine with English language form of study / V. M. Dvornyk, H. M. Kuz, O. B. Bielikov, O. I. Teslenko, L. B. Yerus, L. O. Lugova, O. S. Shemetov, I. M. Martynenko, K. V. Marchenko. – Lviv : Publisher Marchenko T. V., 2020. – 147 p. : il., color. il. – На англ. мові.

Переклад назви: Оптимізація клінічних і лабораторних етапів виготовлення повних знімних протезів залежно від стану тканин протезного ложа : посіб. призначений для студентів стомат. фак. вищих навч. закладів, інтернів і лікарів-стоматологів англійськомовної форми навчання / В. М. Дворник, Г. М. Кузь, О. Б. Беліков та ін.

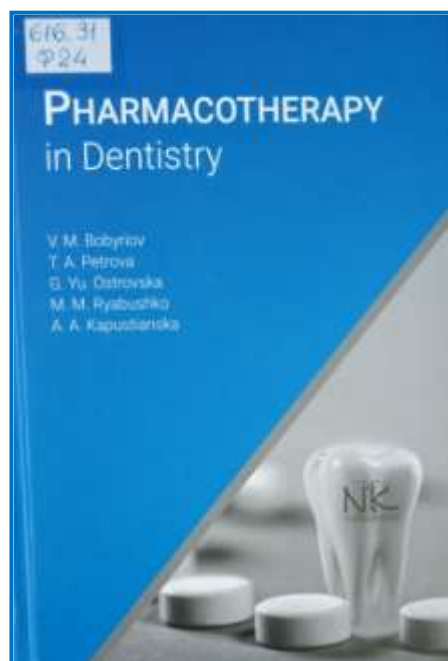

**188. 575.856
O64**

Organismic level of life organization. Bases of human genetics : training text-book on Medical biology (module I part II) for students of medical and dental specialties / G. A. Yeroshenko, O. V. Klepets, O. V. Kinash, N. O. Perederii, A. V. Vatsenko, N. A. Ulanovska-Tsyba, O. B. Riabushko, K. V. Shevchenko. – Poltava, 2021. – 119 p.

The materials of the training text-book includes the tests of the 1st level (with one right answer), tests of the 2nd level – with the numerous choice of answers, typical tasks, in accordance with the Program of Medical biology for the students of medical and

stomatological faculties of Higher Medical Educational Establishments of III–IV levels of accreditation, and also materials for self-preparation work. Text-book will help students to master theoretical knowledge during audience classes and self-dependent preparation to the module control.

**189. 616.31
Ф 24**

Pharmacotherapy in dentistry : [manual for foreign students-graduands of Master's degree studying «Dentistry» in higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine] / V. M. Bobyriov, T. A. Petrova, G. Yu. Ostrovska, M. M. Ryabushko, A. A. Kapustianska. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 375 p.

Переклад назви: Фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. / В. Бобирьов та ін.

Автори книги дали рекомендації студентам стоматологічних факультетів та практичним стоматологам щодо ефективного використання фармакотерапії в стоматологічній практиці. У книзі описані фармакологічні характеристики основних груп препаратів, що застосовуються в стоматології.

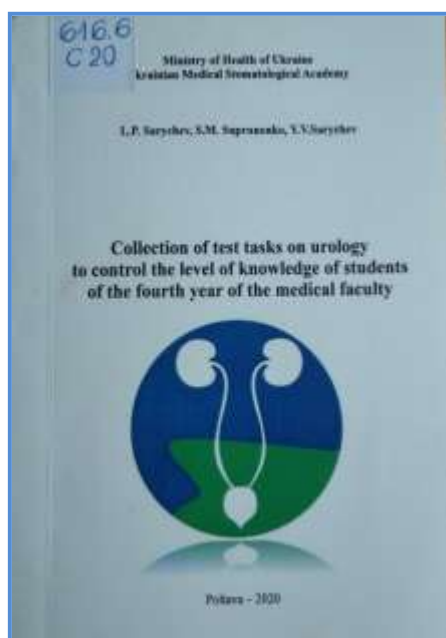

190. 616.9

П 32

Pikul K. V. Intensive care in the clinics of childhood infectious diseases : manual for foreigners students of higher medical education / K. V. Pikul, V. I. Ilchenko, K. Yu. Prylutzkiy ; Ministry of Healthcare of Ukraine, UMSA (Poltava) = Інтенсивна терапія в клініці дитячих інфекційних хвороб : навч.-метод. посіб. для іноземних студентів закладів вищої мед. освіти / К. В. Пікуль, В. І. Ільченко, К. Ю. Прилуцький ; МОЗ України, УМСА. – Poltava / Полтава : РВВ УМСА, 2020. – 121 с.

The teaching manual is compiled according to a typical curriculum and a program for the preparation of foreign students of medical institutions of higher education for the cycle "Children's Infectious Diseases". This teaching manual is written in English and is devoted to the issues of etiology, epidemiology, clinics and differential diagnostics of the most common infectious diseases of children, diagnostic algorithms and therapies are given in accordance with the treatment protocols approved by the Ministry of Health of Ukraine.

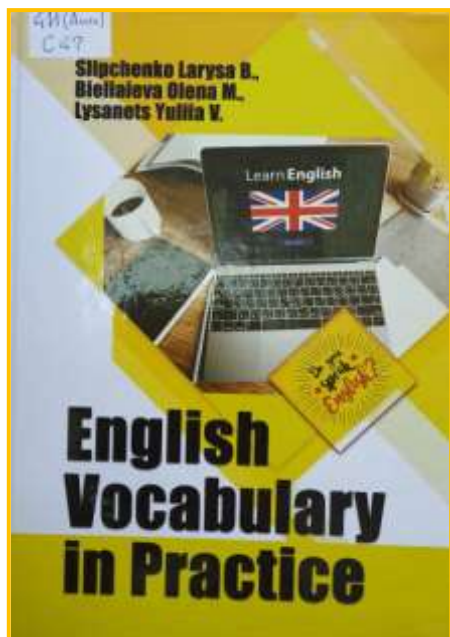

191. 616.6

С 20

Sarychev L. P. Collection of test tasks on urology to control the level of knowledge of students of the fourth year of the medical faculty / L. P. Sarychev, S. M. Suprunenko, Y. V. Sarychev ; Ministry of Health of Ukraine, UMSA = Збірник тестових завдань з урології для контролю знань студентів четвертого року навчання медичного факультету / Л. П. Саричев, С. М. Супруненко, Я. В. Саричев ; МОЗ України, УМСА. – Poltava : ShvidkoDruk, 2020. – 185 с.

The collection of tests discloses modern approaches to the organization of the educational process on the subject of urology, the provision of practical training, and the organization of independent training of students. The collection has a practical direction and is designed for students of higher medical institutions of Ukraine.

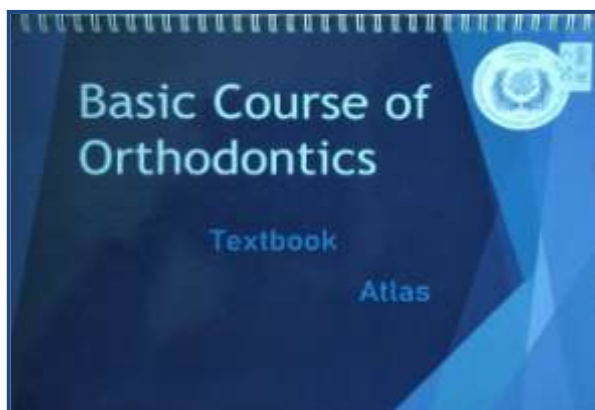

**192. 4И(Англ)
С 47**

Slipchenko L. B. English vocabulary in practice : [manual for higher educational institutions of Ukraine, which provides training to higher education in the field of 22 «Health care» at the first, second and third levels of higher education] / L. B Slipchenko, O. M. Bieliaieva, Y. V. Lysanets. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 186 с.

Переклад назви : Лексичний практикум з англійської мови : навч. посіб. / Л. Б. Сліпченко, О. М. Беляєва, Ю. В. Лисанець.

Посібник призначений для викладачів, здобувачів освіти різних рівнів та інших осіб, які хочуть розширити та оцінити свої знання англійської мови в компоненті «Словниковий запас». Посібник розрахований на користувачів, рівень яких відповідає рівню B2 згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

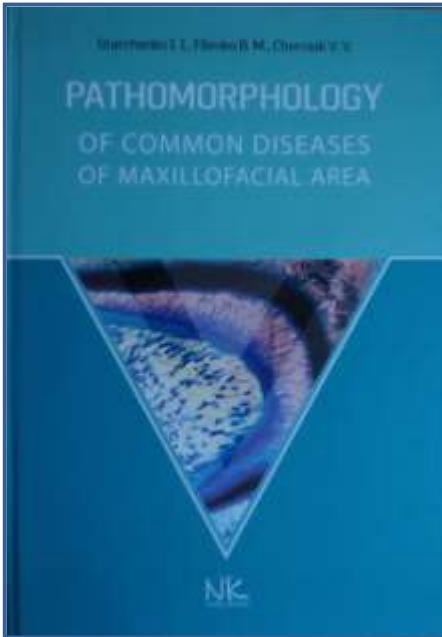

**193. 616.31
С 50**

Smaglyuk L. V. Basic course of orthodontics : textbook for students, interns and practitioners / L. V. Smaglyuk, A. V. Voronkova, A. V. Liakhovska ; Ministry of Health of Ukraine, Poltava State Medical University. – Poltava, 2021. – 192 p.

Переклад назви: Базовий курс ортодонції : навч. посіб. для студентів, лікарів-інтернів і практикуючих лікарів / Л. В. Смаглюк, Г. В. Воронкова, А. В. Ляховська.

The textbook «Basic Course of Orthodontics» contains materials for optimizing the study of live issue in academic and scientific-practical aspects in orthodontics. The publication presents in illustrative form materials relating to the sections of general and private orthodontics. The presented information gives the chance to understand the following sections of a subject: prenatal and postnatal periods of development of dentofacial department of the person; mechanisms of growth and development of the maxillofacial part of the person; methods of examination of the patient with dentalmaxillary anomalies and deformations; basic principles of planning, methods of treatment and prevention of dental anomalies and deformities.

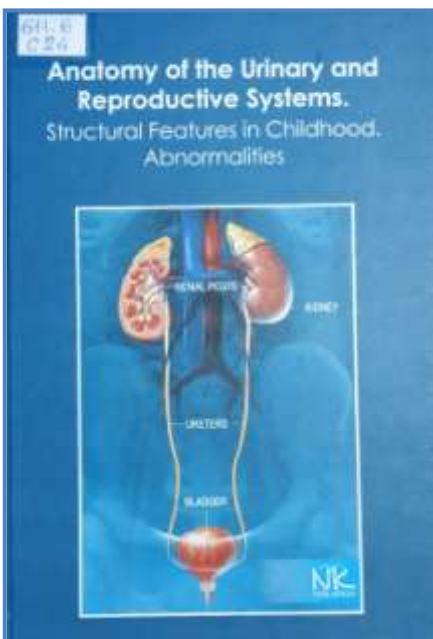

194. 616.31
C 77

Starchenko I. I. Pathomorphology of common diseases of maxillofacial area / I. I. Starchenko, B. M. Filenko, V. V. Cherniak ; Ministry of Health of Ukraine, UMSA, Department of pathological anatomy with section course. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 122 с.

Переклад назви: Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицевої ділянки / I. I. Старченко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк.

У навчальному посібнику представлено питання етіології, епідеміології, патогенезу, патоморфологічної діагностики та наслідків основних захворювань щелепно-лицевої ділянки. Матеріал посібника викладений відповідно до програми з патоморфології для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої освіти України і включає теми для аудиторної та позааудиторної підготовки.

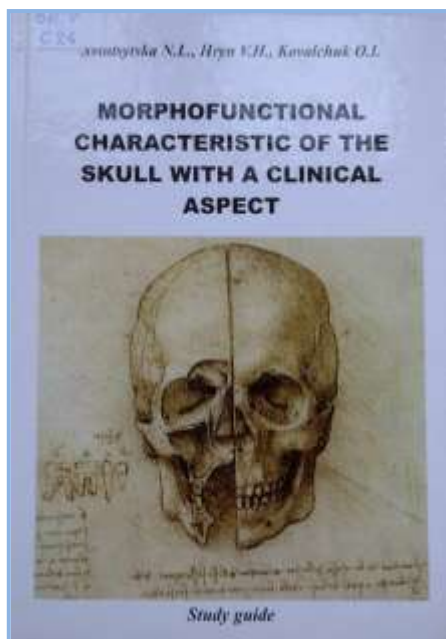
195. 611.6
C 24

Svintsytska N. L. Anatomy of the Urinary and Reproductive Systems. Structural Features in Childhood. Abnormalities / N. L. Svintsytska, V. H. Hryn, A. L. Katsenko. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2021. – 154 с.

Переклад назви: Анатомія сечової та статеві систем. Особливості будови в дитячому віці. Аномалії : навч. посіб. / Н. Свінцицька, В. Гринь, А. Каценко.

У посібнику логічно об'єднані сучасні наукові дані, що стосуються нормальної анатомії сечової й статеві систем дорослої людини, а також дитячого періоду. Досконально освітлені механізми виникнення аномалій розвитку й патологій сечостатевої системи людини. Все це повинно значно полегшити студентам міжнародного факультета пошук необхідної інформації при підготовці до практичних занять з різних клінічних дисциплін.

196. [611.7](#)

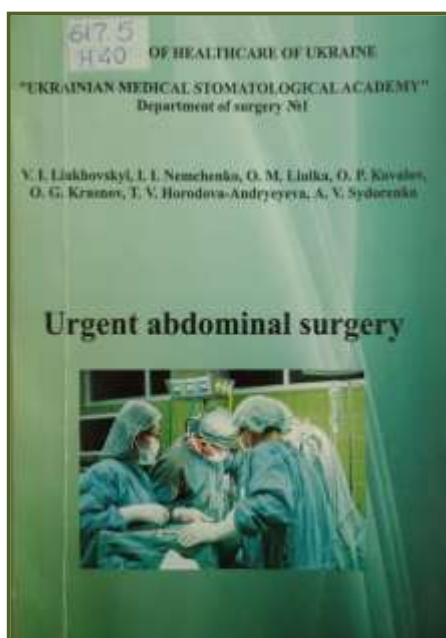
[С 24](#)

[Svintsytska N. L. Morphofunctional characteristic of the skull with a clinical aspects : study guide \[for foreign students receiving higher master's degrees, studying in the specialties 221 «Stomatology», 222 «Medicine» in higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine\] / N. L. Svintsytska, V. H. Hryn, O. I. Kovalchuk ; Ministry of public health of Ukraine, UMSA. – Lviv : Publisher Marchenko T. V., 2020. – 143 p. : color. il. – На англ. мові.](#)

Переклад назви: Морфофункціональна характеристика черепа з клінічним аспектом : навч. посіб. / Н. Л. Свінцицька, В. Г. Гринь,

О. І. Ковальчук.

This guide is intended for undergraduate, postgraduate students and continuing education of health care professionals in a variety of clinical disciplines (medicine, pediatrics, dentistry) as it includes the basic concepts of human anatomy of the skull in adults and newborns.

197. [617.5](#)

[Н 40](#)

[Urgent abdominal surgery : \[навч. посіб. для студентів мед. фак. закладів вищої мед. освіти, які навч. англ. мовою\] / V. I. Liakhovskiy, I. I. Nemchenko, O. M. Liulka O. P. Kovalov, O. G. Krasnov, T. V. Horodova-Andryeyeva, A. V. Sydorenko ; Ministry of healthcare of Ukraine, UMSA, Department of surgery № 1. – Poltava : Астроя, 2020. – 163 p.](#)

Переклад назви: Невідкладна абдомінальна хірургія : навч. посіб. / В. І. Ляховський та ін.

The contents of the manual correspond to the program «Surgery» of the 4th year students of high medical educational institutions of Ukraine and allows you to use it for self-study during training for practical seminars of the content module «Urgent Abdominal Surgery».

2.2. Підручники

198. 611-018

Г 51

Гістологія. Цитологія. Ембріологія : підруч. для студентів стомат. фак. закладів вищої мед. освіти України / за ред. О. Д. Луцика, Ю. Б. Чайковського ; О. Д. Луцик, Ю. Б. Чайковський, Р. О. Білий ... Г. А. Єрошенко, О. Д. Лисаченко, В. І. Шепітько [та ін]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 496 с.

Підручник створений із залученням широкого кола авторитетних фахівців – гістологів та ембріологів – з різних регіонів України з урахуванням найновішої редакції Міжнародної гістологічної термінології (Київ, 2010). Виклад матеріалу гармонізовано з Примірною програмою з гістології, цитології та ембріології підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія», затвердженою МОЗ України, і сучасними зарубіжними аналогами навчальної літератури. Для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої медичної освіти, а також викладачів та лікарів.

199. 615

К 49

Клінічна фармакологія : [підручник] / за ред. О. М. Біловола ; О. М. Біловол, І. І. Князькова, І. В. Базалєєва, Р. П. Барало, І. І. Вакалюк, Н. Г. Вірстюк, О. В. Власова, О. С. Воевідка, А. О. Жамба, В. І. Жилюк Р. В. Луценко, Г. Ю. Островська. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 541 с.

Підручник складено відповідно до навчальної програми з клінічної фармакології для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. У книзі доступно та наочно подана інформація з дисципліни «Клінічна фармакологія». Викладений матеріал базується на принципах доказовості та науковості. Книга стане в нагоді студентам вищих медичних навчальних закладів освіти, лікарям-інтернам та практикуючим лікарям.

200. 4А

Л 27

Латинська мова для студентів стоматологічних факультетів = Lingua Latina ad usum stomatologiae studentium : підручник / О. М. Беляєва, В. Г. Синиця, Л. Ю. Смольська, М. І. Гуцол, І. В. Роженько ; за заг. ред. О. М. Беляєвої. – 2-е вид., перероб. та доп. – Київ : Медицина, 2020. – 463 с.

Підручник містить три розділи, співвіднесені з основними термінологічними підсистемами: анатомічною, фармацевтичною, клінічною. Оскільки він призначений для майбутніх лікарів-стоматологів, основну увагу приділено термінам, які стосуються морфології, фізіології та патології

зубів і щелепно-лицевої ділянки, а також анатомічної будови голови й шиї. Підручник затверджено Міністерством освіти і науки України як підручник для студентів медичних закладів вищої освіти та рекомендовано вченою радою Української медичної стоматологічної академії як підручник для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія» у закладах вищої освіти України та здійснюють підготовку фахівців галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

201. 618.2/7

Л 65

Ліхачов В. К. Акушерство : підручник. Т. 1. Базовий курс / В. К. Ліхачов. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 389 с.

У підручнику наведено сучасні відомості для опанування базових знань з акушерства, засновані на принципах доказової медицини. Використані численні, оприлюднені в останні роки, гайдлайни, клінічні настанови, протоколи, практичні рекомендації, розроблені у Великій Британії, США, ЄС та інших розвинених країнах. Підручник сформований на сучасній програмній базі, написаний на високому теоретичному і

практичному рівні. В першому томі наведено дані щодо фізіологічного перебігу вагітності, пологів і післяпологового періоду, акушерські підходи до анатомічних особливостей жіночого таза і плода, акушерської термінології, діагностики стану вагітної та внутрішньоутробного плода.

202. 618.1

Л 65

Ліхачов В. К. Гінекологія: [підручник для студентів вищих навч. закладів] / В. К. Ліхачов. – 2-е вид., оновл. – Вінниця : Нова книга, 2021. – 679 с.

Підручник підготовлений з урахуванням останніх досягнень (у тому числі доказової медицини) в області діагностики, тактики ведення та лікування хворих з основною гінекологічною патологією. Використовувались клінічні протоколи, консенсуси, гайдлайни провідних держав світу (США, Канади, Великої Британії, Австралії та ін.).

Для студентів старших курсів закладів вищої медичної освіти, лікарів-інтернів та практикуючих лікарів-акушерів-гінекологів, сімейних лікарів, лікарів-курсантів закладів післядипломної освіти.

203. 616.1/9

М 42

Медицина за Девідсоном: принципи і практика. У 3-х т. Т. 1 / за ред. С. Г. Ралстона, Я. Д. Пенмана, М. В. Дж. Стрекена, Р. П. Гобсона ; іл. Р. Бріттона ; наук. ред. пер.: В. М. Ждан, Л. Бабінець, Л. Пасієшвілі, ... Є. М. Кітура, М. В. Ткаченко, М. Ю. Бабаніна [та ін.]. – Пер. 23-го англ. вид. – Київ : Медицина, 2020. – 257 с.

1-ше видання підручника Девідсона – 1952 р. У 23-му виданні висвітлено патофізіологію та клінічні прояви найважливіших станів з основних спеціальностей внутрішньої медицини, описано методи обстеження пацієнтів, а також діагностику та лікування цих захворювань. Особливості 23-го видання: Українське видання, перекладене з англійської, складається із трьох томів. У томі 1 викладено матеріал перших двох частин посібника. У частині I описано основи генетики, імунології, інфекційних хвороб і громадського здоров'я, принципи прийняття клінічних рішень та засади раціональної фармакотерапії. У частині II висвітлено заходи невідкладної допомоги при отруєннях, укусах специфічних тварин й основи екологічної медицини. Розглянуто загальні принципи невідкладної допомоги, а також діагностику та лікування критичних станів.

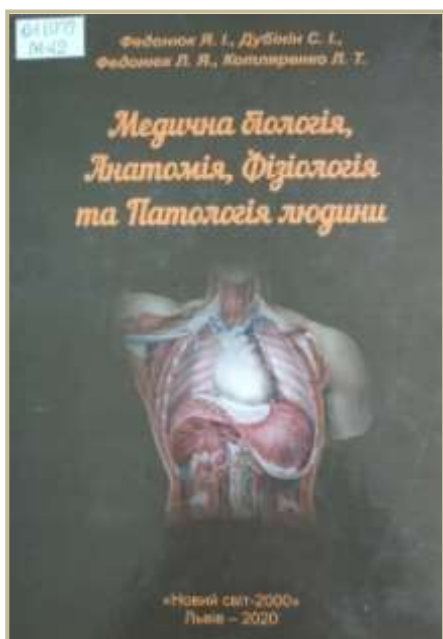
**204. 616.1/9
М 42**

Медицина за Девідсоном: принципи і практика. У 3-х т. Т. 3 / за ред. С. Г. Ралстона, Я. Д. Пенмана, М. В. Дж. Стрекена, Р. П. Гобсона ; іл. Р. Бріттона ; наук. ред. пер. : І. Скрипник, О. Курята, Л. Соколова [та ін.]. – Пер. 23-го англ. вид. – Київ : Медицина, 2021. – xxii, 641 с. – Пер. вид. : Davidson`s Principles and Pactice of Medicine / ed. S. H. Ralston, I. D. Renman, M. W. J. Strachan, R. P. Hobson . – 23rd ed. – Edinburd etc., 2018.

У томі 3 висвітлено найважливіші питання з гепатології, гематології і трансфузіології, ревматології та захворювань кісток, неврології,

клінічної офтальмології і психіатрії, дерматології та онкології. Матеріал кожного розділу ретельно переглянуто й оновлено. Два нові розділи, присвячені репродуктивній медицині й медицині підліткового та перехідного віку, доповнили розділ «Старіння і геріатрія»; у кожному з них розглядаються проблеми, що виникають на основних етапах життя пацієнтів.

Текст містить багато ілюстрацій: понад 1000 графіків і діаграм, фотографії клінічних випадків, зображення, отримані за допомогою візуалізаційних та морфологічних досліджень.

**205. 61(07)
М 42**

Медична біологія, анатомія, фізіологія та патологія людини : [підруч. для студентів вищих навч. закладів] / Я. І. Федонюк, С. І. Дубінін, Л. Я. Федонюк, Л. Т. Котляренко. – Львів : Новий Світ-2000, 2020. – 878 с.

Матеріал підручника викладений за розділами. Перші два розділи охоплюють питання медичної біології та гістології. В них описуються біологічні основи життєдіяльності людини і біогеоценотичний рівень організації життя та місце людини в ньому. Наступні розділи присвячені описанню окремих систем організму за загальним планом: анатомія людини,

фізіологія та найбільш поширені патологічні процеси. В кінці підручника поданий словник медико-біологічних термінів.

206. 616-053.3

Н 52

Неонатологія. У 3-х т. : підручник. Т. 1 / за ред. Т. К. Знаменської ; Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв, ... В. І. Похилько, Ю. І. Чернявська [та ін.] ; НАМН України, Ін-т педіатрії, акушерства і гінекології ім. О. М. Лук'янової, Асоц. неонатологів України. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 408 с.

У підручнику інтегровано інформацію з основних питань, зокрема анатомо-фізіологічних особливостей новонароджених різного гестаційного віку, новітні дані щодо патогенезу, діагностики, лікувально-профілактичних та організаційних заходів при патології періоду новонародженості. Загальні й окремі питання провідні фахівці України висвітлили з урахуванням міжнародного та вітчизняного досвіду, міжнародних клінічних рекомендацій і стандартів надання медичної допомоги новонародженим на засадах доказової медицини та на основі національних наказів МОЗ України.

207. 616-053.3

Н 52

Неонатологія. У 3-х т. : підручник. Т. 2 / за ред. Т. К. Знаменської ; Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв ... В. І. Похилько, Ю. І. Чернявська [та ін.] ; НАМН України, Ін-т педіатрії, акушерства і гінекології ім. О. М. Лук'янової, Асоц. неонатологів України. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 456 с.

У підручнику інтегровано інформацію з основних питань, зокрема анатомо-фізіологічних особливостей новонароджених різного гестаційного віку, новітні дані щодо патогенезу, діагностики, лікувально-профілактичних та організаційних заходів при патології періоду новонародженості. Загальні й окремі питання провідні фахівці України висвітлили з урахуванням міжнародного та вітчизняного досвіду, міжнародних клінічних рекомендацій і стандартів надання медичної допомоги новонародженим на засадах доказової медицини та на основі національних наказів МОЗ України.

208. 616-053.3

Н 52

Неонатологія. У 3-х т. : підручник. Т. 3 / за ред. Т. К. Знаменської ; Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв ... В. І. Похилько, Ю. І. Чернявська [та ін.] ; НАМН України, Ін-т педіатрії, акушерства і гінекології ім. О. М. Лук'янової, Асоц. неонатологів України. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020. – 379 с.

У підручнику інтегровано інформацію з основних питань, зокрема анатомо-фізіологічних особливостей новонароджених різного гестаційного віку, новітні дані щодо патогенезу, діагностики, лікувально-профілактичних та організаційних заходів при патології періоду

новонародженості. Загальні й окремі питання провідні фахівці України висвітлили з урахуванням міжнародного та вітчизняного досвіду, міжнародних клінічних рекомендацій і стандартів надання медичної допомоги новонародженим на засадах доказової медицини та на основі національних наказів МОЗ України.

209. 616-053.2

П 24

Педіатрія : [підруч. для студентів стомат. фак. мед. закладів вищої освіти] / за ред. Т. О. Крючко, О. Є. Абатурова ; Т. О. Крючко, О. Є. Абатуров, Т. В. Кушнерева, І. М. Несіна [та ін.]. – 3-є вид., перероб. та доп. – Київ : Медицина, 2021. – 223 с.

Національний підручник підготовлено відповідно до навчальної програми з педіатрії для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Стоматологія». Представлений матеріал охоплює сучасні аспекти етіопатогенезу,

діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку, а також фізіології та патології дітей раннього віку. Містить матеріали для самостійної роботи й тестові завдання. Для студентів стоматологічних факультетів медичних закладів вищої освіти.

210. 617-089

П 37

Пластична та реконструктивна хірургія : підруч. / за ред. Д. С. Аветікова ; Д. С. Аветіков, В. М. Соколов, К. П. Локес, С. О Ставицький, О. С. Іваницька, О. П. Буханченко, Д. В. Стебловський. – 2-е вид., перероб. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 431 с.

Підручник містить інформацію щодо основних фундаментальних питань пластично-реконструктивної хірургії. Висвітлені методики діагностики та лікування, що застосовуються в клініці пластичної реконструктивно-відновлювальної та косметичної хірургії. Наведені дані

щодо сучасних методик контурної пластики з використанням новітніх розробок в галузі застосування імплантологічних біоматеріалів та тканинної інженерії майбутнього.

211. 616.314

П 81

Пропедевтика ортопедической стоматологии : учеб. для студентов стоматологических факультетов высших медицинских учебных заведений III–IV уровней аккредитации : пер. с укр. яз. / под ред. М. Д. Короля ; М. Д. Король, Ю. И. Силенко, В. Ф. Макеев, Д. М. Король, Л. С. Коробейников, Д. Д. Киндий, О. Д. Оджубейская, Р. В. Козак, Р. А. Гумецкий. – Винница : Нова Книга, 2020. – 275 с.

В пропедевтическом курсе ортопедической стоматологии излагаются короткий анатомо-физиологический очерк жевательного аппарата;

общие и специальные методы обследования больного (диагностика); признаки болезни и их оценка (симптоматология, или семиотика); клиническое и зуботехническое материаловедение.

212. 616.314

П 81

Пропедевтика ортопедичної стоматології :

підруч. [для студентів мед. закладів вищої освіти] / за ред. П. С. Фліса ; П. С. Фліс, Г. П. Леоненко, І. А. Шинчуковський, В. П. Голік, В. О. Громов, В. М. Дворник, С. І. Жадько, Ю. А. Калініченко, В. А. Кльомін, М. Д. Король. – 2-е вид. – Київ : Медицина, 2020. – 327 с.

Сучасна ортопедична стоматологія становить окрему самостійну дисципліну, яка складається із загального і спеціального розділів. Загальний розділ – це пропедевтика ортопедичної стоматології, тобто підготовчий; спеціальний включає

зубне протезування і щелепно-лицьову ортопедію. Пропедевтика ортопедичної стоматології дає змогу студентам оволодіти знаннями функціональної анатомії зубо-щелепного апарату людини, основними методами клінічного і лабораторного дослідження, основами матеріалознавства, що включає відбиткові матеріали, пластмаси, сплави металів тощо. Також на пропедевтиці ортопедичної стоматології студенти знайомляться з основними методами незнімного і знімного протезування зубів і щелеп.

Для студентів медичних закладів вищої освіти

213. 615.84

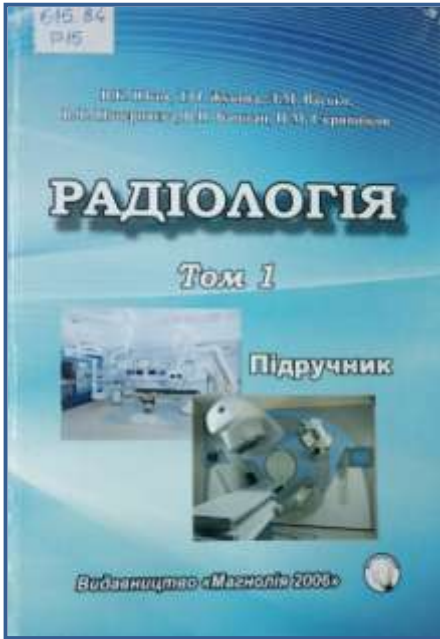
Р 15

Радіаційна медицина :

[підруч. для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] / В. Ф. Почерняєва, Л. М. Васько, Т. О. Жукова, В. К. Югов, Б. О. Шаталін ; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 175 с.

У підручнику вміщено базові відомості з усіх розділів радіаційної медицини: основи фізики іонізуючих випромінювань, дозиметрії, радіометрії, радіаційної безпеки, відомості про радіаційну ситуацію, що склалася після аварії на ЧАЕС. Розглянуто питання впливу іонізуючих випромінювань на організм людини, надано

відомості про променеву хворобу, дію малих доз і віддалених наслідків дії іонізуючого випромінювання.

**214. 615.84
Р 15**

Радіологія : підруч. [для студентів вищих навч. закладів МОЗ України]. Т. 1 / В. К. Югов, Т. О. Жукова, Л. М. Васько, В. Ф. Почерняєва, В. П. Баштан, П. М. Скрипніков ; УМСА, Каф. онкології та радіології з радіац. медициною. – Львів : Магнолія 2006, 2020. – 323 с.

У підручнику викладено основи ядерної фізики, дозиметрії, радіометрії та радіаційної безпеки. Надано відомості про планування курсу променевої терапії та променеву терапію пухлинних та непухлинних захворювань щелепно-лицьової зони. Розглянуто питання впливу іонізуючих випромінювань на організм

людини та променевих ускладнень, що виникають під час проведення променевої терапії.

Підручник розроблено відповідно до програм з навчальної дисципліни «Радіологія» для студентів вищих навчальних закладів III–IV рівня акредитації українською мовою навчання.

**215. 615.8
Р 31**

Реабілітація в сімейній медицині : підруч. / за ред. Л. С. Бабінець ; Л. В. Андріюк, Л. С. Бабінець, В. І. Величко, В. М. Ждан, ... М. Ю. Бабаніна, Є. М. Кітура [та ін.]. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 475 с.

У навчальному посібнику висвітлено сучасні погляди на зміст, класифікацію, відмінні особливості, фізіологічні механізми впливу, види масажу; техніку і методику виконання прийомів масажу та масажу окремих ділянок тіла, самомасаж; біоенергетичний захист та економізацію праці масажиста. Детально описано техніку і методику лікувально-реабілітаційного

масажу при окремих захворюваннях. При енурезі, кривошії, опіковій хворобі, склеродермії, лактостазі, хворобі Рейно – описано вперше.

216. 615
Ф 24

Фармакологія : підруч. для студентів мед. та стомат. фак. вищих мед. навч. закладів / І. С. Чекман, В. М. Бобирьов, В. Й. Кресюн, В. В. Годован, Н. О. Горчакова, Л. І. Казак, Т. В. Кава, Г. Ю. Островська, Т. А. Петрова, М. М. Рябушко. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 471 с.

Підручник складено відповідно до навчальної програми з фармакології для студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. Матеріал підручника відзначається оптимальним обсягом, раціональною структурою, чіткістю, логічністю, послідовністю

й лаконічністю викладу, добре ілюстрований.

Для студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.

217. 617
X 50

Хірургія : підруч. для студентів стомат. фак. закладів вищої мед. освіти / за заг. ред. С. В. Малика ; Д. М. Афонін, С. І. Баранник, Б. В. Гузенко, ... Д. В. Капустянський, Д. О. Лавренко, Б. П. Лисенко, Р. Б. Лисенко, С. В. Малик, С. І. Панасенко, А. Л. Челішвілі, В. Д. Шейко [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 440 с.

Підручник підготовлений колективом авторів для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України згідно з навчальним планом підготовки фахівців

освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» та «Магістр» кваліфікації «Лікар-стоматолог» у вищих медичних навчальних закладах IV рівня акредитації (наказ МОЗ України від 08.07.2010 р. № 541, від 09.11.2015 р. № 733.

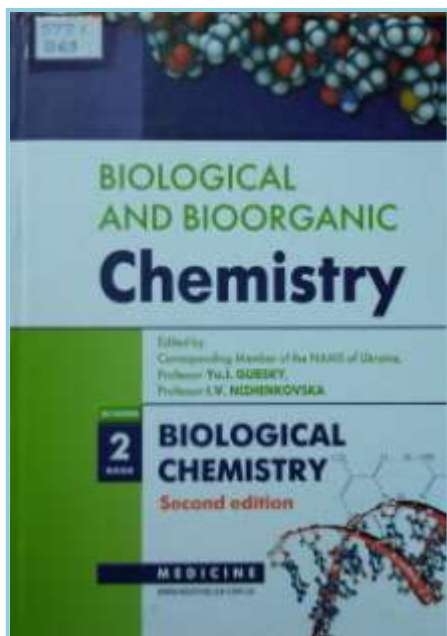

**218. 61(07)
О-75**

Basics of Medical Terminology : [підруч. для студентів вищих мед. навч. закладів] / P. Sodomora, L. Smolska, O. Belayeva [et al.]. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 261 p. – На англ. мові.

Переклад назви: Основи медичної термінології : підручник / П. А. Содомора, Л. Ю. Смольська, О. М. Беляєва та ін.

Цей підручник призначений для ознайомлення студентів з медичною термінологією та науковою лексикою з метою отримання знань з грецької, латинської та англійської медичної термінології та для перегляду матеріалу із професійних питань. Метою книги є заповнення потреби у застосуванні отриманих навичок у подальшому навчанні у вищих медичних навчальних закладах та в майбутньому працевлаштуванні. Навчальний підручник допомагає студентам розвивати та тренувати основні лексичні та граматичні навички, необхідні для ефективної роботи під час медичного ліцензійного іспиту КРОК 1 та іспиту з англійської мови.

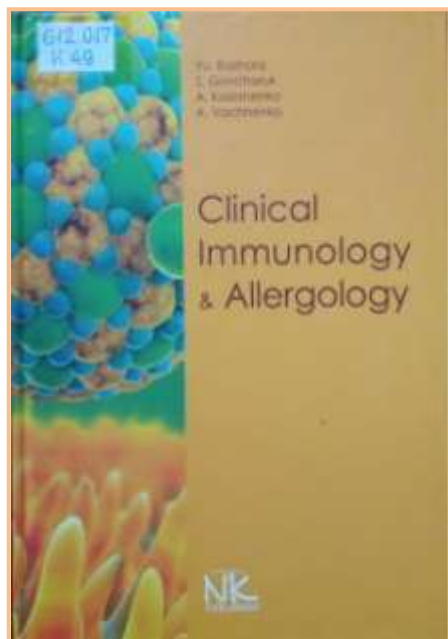

**219. 577.1
Б 63**

Biological and bioorganic chemistry. In 2 books : [textbook for students of higher medical educational establishments]. Book 2. Biological chemistry / ed. Yu. I. Gubsky, I. V. Nizhenkovska ; Yu. I. Gubsky, I. V. Nizhenkovska, M. M. Korda ... K. S. Neporada, L. M. Tarasenko. – 2nd ed. – Kyiv : Medicine Publishing, 2021. – 542 p.

This textbook contains a systematic presentation of the course of biological chemistry according to the educational program for students of higher medical (pharmaceutical) educational establishments. The core text of this book examines the structure of an enzyme, and the metabolic pathways of the major classes of biomolecules (proteins, amino acids, carbohydrates, lipids, nucleotides, porphyrins); structural features and properties of nucleic acids, DNA and RNA; molecular biology and genetics, biochemical foundations of the physiological functions of the human body and their neurohumoral regulation are highlighted.

220. 612.017

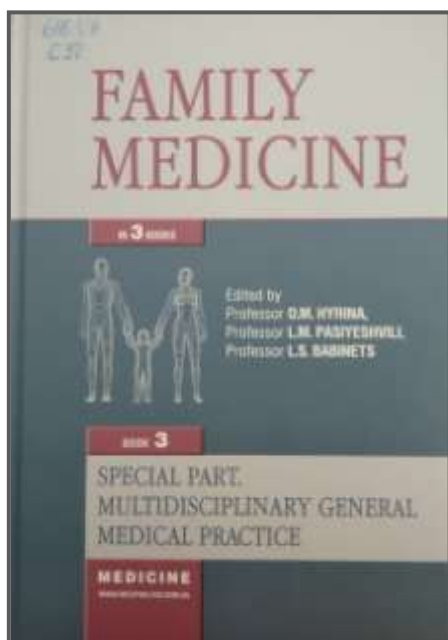
К 49

Clinical Immunology & Allergology : [підруч. для студентів вищ. навч. закладів] / Yu. I. Vazhora, S. F. Goncharuk, A. V. Kasianenko, A. V. Vachnenko. – 3rd ed. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 267 p.

Переклад назви: Клінічна імунологія та алергологія / Ю. І. Бажора, С. Ф. Гончарук, Г. В. Касьяненко, А. В. Вахненко.

In the textbook the basic themes on clinical immunology and allergology are presented in accordance with the standard Program approved by the Ministry of Health of Ukraine. Considering a clinical orientation of the Program, problems of diagnostics, features of pathogenesis and disease courses, etc. are stated generally in each chapter. To make it easier to master material, the textbook contains many illustrations, tests and control questions.

The textbook is intended for English-speaking students and lecturers of higher educational medical institutions of III–IV accreditation levels.

221. 616.1/9

С 37

Family Medicine. In 3 books : textbook [for students of higher medical educational establishments]. Book 3 : Special Part. Multidisciplinary General Medical Practice / ed. O. M. Hyrina, L. M. Pasiyeshvili, L. S. Babinets ; L. S. Babinets, P. A. Bezditko, S. A. Bondar, ... V. M. Zhdan, M. Yu. Babanina [et al.] – Kyiv : Medicine Publishing, 2020. – 615 c.

Переклад назви: Сімейна медицина. В 3-х кн. Кн. 3. Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики : підручник / за ред. О. М. Гиріної, Л. М. Пасієшвілі, Л. С. Бабінець.

The textbook contains practical recommendations for family physicians in the management of patients with nosologies at the stage of primary medical care, focuses on the clinical manifestations, diagnostic criteria, treatment and prevention algorithms within the occupational competence framework of family physician.

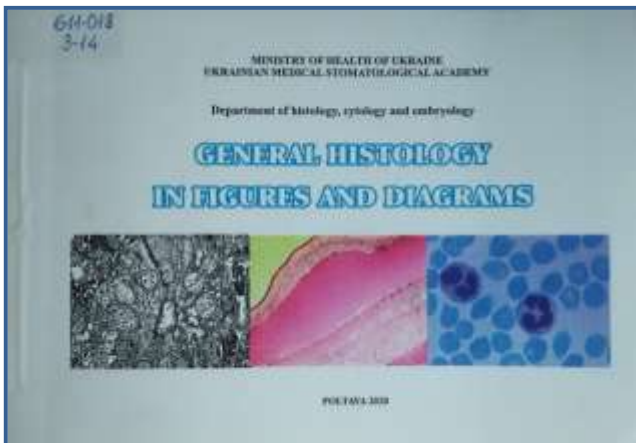

222. 616-092
3-14

General and Clinical Pathophysiology : [textbook for students of higher educational institutions of IVth level of accreditation] / unter the general editorship A. I. Gozhenko, L. Szarpak, A. V. Kubyshkin, I. V. Savytskyi ; A. I. Gozhenko, L. Szarpak, A. V. Kubyshkin ... V. A. Kostenko [et al.]. – 5th ed. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2021. – 689 p.

Переклад назви: Загальна та клінічна патофізіологія : підручник / під заг. ред. А. І. Гоженка, Л. Шарпака, А. В. Кубишкіна, І. В. Савицького.

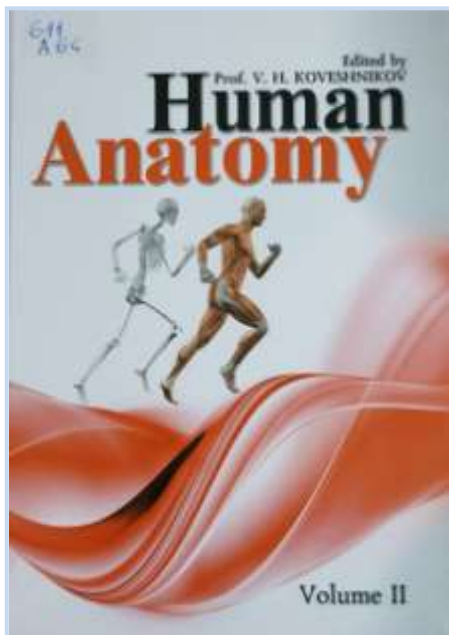
The proposed textbook on Pathophysiology for English studying students contains information selected according to the pathological physiology program for students of medical universities. The textbook is written to help students in their independent studies on Pathophysiology and to understand the material on pathological processes development. The material provided in the textbook is adapted to the credit–module system of training and will help to increase knowledge of mechanisms of typical pathological processes at the molecular, organ and systemic levels.

223. 611-018
3-14

General histology in figures and diagrams : [textbook for English-speaking students in speciality 222-Medicine.] / G. A. Yeroshenko, T. A. Scotarenko, O. S. Yakushko, O. V. Vilkhova ; UMSA, Department of histology, cytology and embryology. – Poltava : Укрпромторгсервіс, 2020. – 126 с.

Переклад назви: Загальна гістологія в зображеннях і схемах : підруч. для англومовних студентів, які навч. за спец. 222 «Медицина» закладів вищої освіти МОЗ України / Г. А. Єрошенко, Т. А. Скотаренко, О. С. Якушко, О. В. Вільхова.

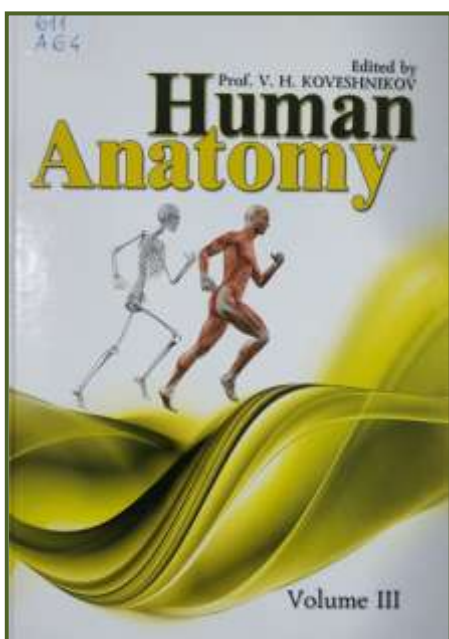
224. 611

A 64

Human Anatomy. In 3 Vol. : [textbook for the students of medical schools of IV accreditation level]. Vol. 2 / ed. by V. H. Koveshnikov ; V. H. Koveshnikov, I. I. Bobryk, M. A. Voloshyn, ... Yu. P. Kostylenko [et al.]. – 2nd ed., corr. and suppl. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 211 с.

Переклад назви: Анатомія людини : в 3-х т. : підручник. Т. 2 / за ред. В. Г. Ковешнікова.

Підручник присвячений фундаментальній галузі медицини – анатомії людини. Книга побудована з урахуванням Міжнародної анатомічної термінології, освітньо-професійної програми Медицина другого (магістерського рівня вищої освіти й спеціальності 222 «Медицина», галузі знань 22 «Охорона здоров'я»). Видання розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня. У другому томі запропонованого підручника за систематичним принципом викладені відомості з нормальної анатомії травної, дихальної, сечової та статевих систем, а також залоз внутрішньої секреції людини. Підручник призначений для студентів, лікарів-інтернів, викладачів медичних закладів вищої освіти, науковців, практичних лікарів з усіх галузей медицини.

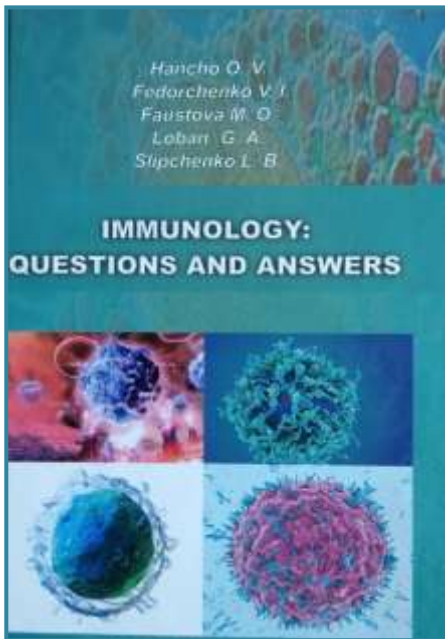

225. 611

A 64

Human Anatomy. In 3 Vol. : [textbook for the students of medical schools of IV accreditation level]. Vol. 3 / ed. by V. H. Koveshnikov ; V. H. Koveshnikov, I. I. Bobryk, M. A. Voloshyn, ... Yu. P. Kostylenko [et al.]. – 2nd ed., corr. and suppl. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 355 p. – На англ. мові.

У третьому томі запропонованого підручника за систематичним принципом викладені відомості з нормальної анатомії нервової, серцево-судинної і лімфатичної систем, а також органів чуття людини. Підручник призначений для студентів, лікарів-інтернів, викладачів медичних закладів вищої освіти, науковців, практичних лікарів з усіх галузей медицини.

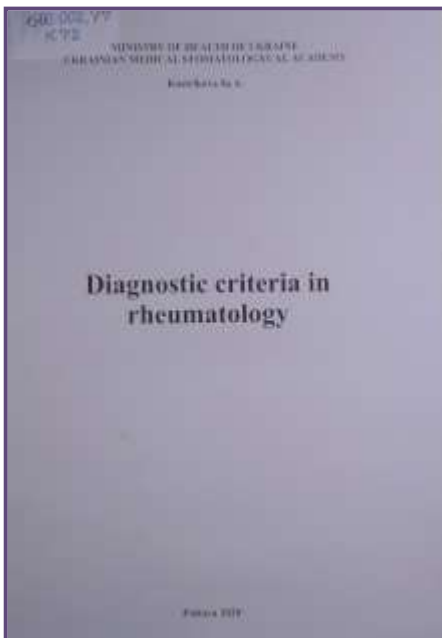

226. [612.017](#)
[I-55](#)

[Immunology: questions and answers : \[textbook for classroom and extracurricular work of English-speaking students in Microbiology, Virology and Immunology of higher medical educational institutions of the IV level of accreditation-graduates of master's degree studying in specialties 221 «Dentistry» and 222 «Medicine»\]](#) / O. V. Hancho, V. I. Fedorchenko, M. O. Faustova, G. A. Loban', L. B. Slipchenko ; Ministry of Health of Ukraine, UMSA. – Lviv : Publisher Marchenko T. V., 2020. – 119 p.

Переклад назви: Імунологія: запитання і відповіді : навч. посіб. / О. В. Ганчо та ін.

Handbook for practical classes in Microbiology, Virology and Immunology for classroom and extracurricular work of English-speaking students. It can be used to prepare for practical classes, current control of knowledge, final modular control of the subject.

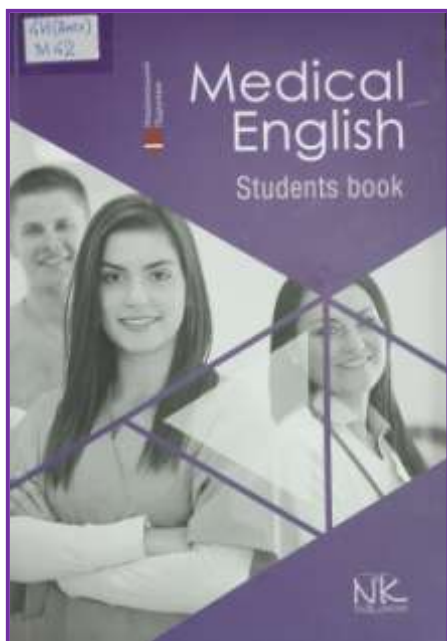
227. [616-002.77](#)
[К 72](#)

[Kostrikova Iu. A. Diagnostic criteria in rheumatology / Iu. A. Kostrikova ; Ministry of Health of Ukraine, UMSA. – Poltava : Shvidkodruk, 2020. – 120 с.](#)

Переклад назви: Діагностичні критерії в ревматології : підручник / Ю. А. Кострікова ; УМСА.

The textbook for students of higher medical educational institutions of III-IV levels of accreditation sets out diagnostic criteria in rheumatological practice in accordance with modern international and national recommendations. The textbook will also be useful for family physicians, rheumatologists, cardiologists, and physicians of other specialties, interns and graduate students, as a textbook for applicants for higher education with a master's degree, studying in specialties 222 «Medicine», in higher education institutions of the Ministry of Health of Ukraine (Protokol № 2 of 2020).

228. 4И(Англ)

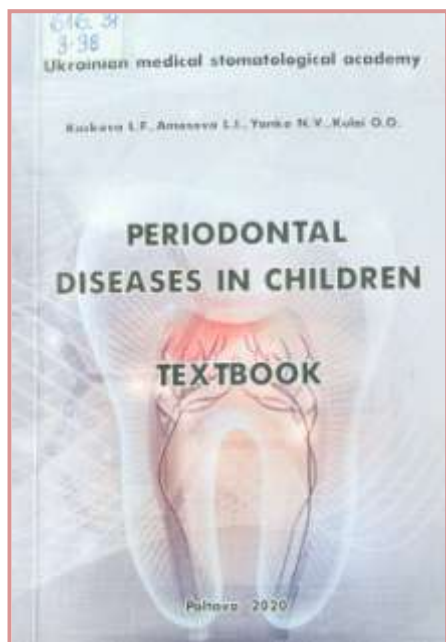
М 42

Medical english : student's book / I. Znamenska, O. Bieliaeva, O. Pisotska, K. Havrylieva. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 263 p.

Переклад назви: Медична англійська мова : підручник / І. В. Знаменська, О. М. Беляєва, О. О. Пісоцька, К. Г. Гаврильєва.

Підручник містить 15 розділів (15 Units), кожен з яких розрахований на 4 аудиторні години. Кожен Unit – це окрема, змістовно і структуровано завершена одиниця, що містить лексико-граматичний мінімум, основний та додаткові тексти, які пропонуються студентам

для самостійного опрацювання, спрямовані на вдосконалення мовних і мовленнєвих знань і вмінь студентів. Підручник призначений для студентів ЗВО, які здійснюють підготовку фахівців галузі знань 22 «Охорони з дорів'я» на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина».

229. 616.31

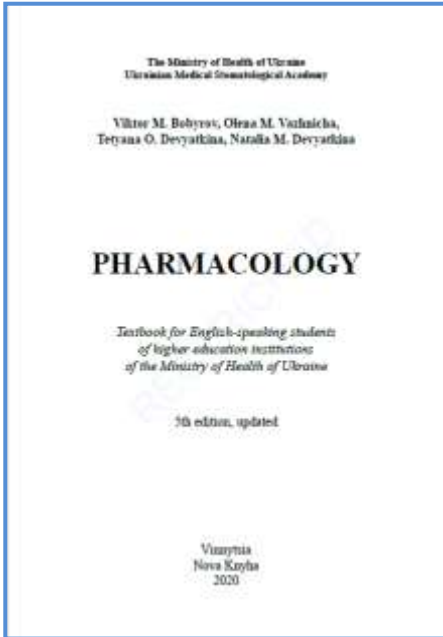
3-38

Periodontal diseases in children : textbook / L. F. Kaskova, L. I. Amosova, N. V. Yanko, O. O. Kulai ; UMSA. – Poltava : Астроя, 2020. – 135 p.

Переклад назви: Захворювання пародонту у дітей : підручник / Л. Ф. Каськова та ін.

Навчальний посібник складено у відповідності до діючої типової навчальної програми для студентів стоматологічного факультету. У посібнику розглядаються питання, що висвітлюють анатомо-фізіологічну будову тканин пародонта в різні вікові періоди.

Викладено основи етіології та патогенезу найбільш поширених хвороб пародонта у дітей. Детально розглянуто аспекти клінічних проявів, сучасних методів діагностики, патогенетичної та етіотропної профілактики хвороб пародонту в дитячому віці. Подано схеми лікування хвороб пародонту в дитячого населення.

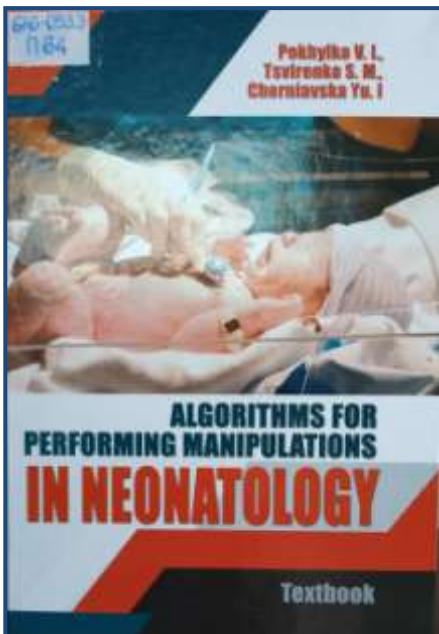
230. [615\(075\)](#)

[P56](#)

[Pharmacology : textbook for English-speaking students of higher education institutions of the Ministry of Health of Ukraine / V. M. Bobyrov, O. M. Vazhnicha, T. O. Devyatkina, N. M. Devyatkina. – 5th ed., updated. – Vinnytsya : Nova Knyha, 2020. – 559 p. : il.](#)

The textbook for students of higher education institutions of the Ministry of Health of Ukraine has been written according to Pharmacology syllabus and addressed to English-speaking students. The textbook contains main chapters of Pharmacology, outlines the characteristics of medicinal drugs based on modern data concerning their mechanisms of action and usage.

Підручник для студентів закладів вищої медичної освіти МОЗ України складено згідно з програмою з фармакології та адресовано студентам з англійською формою навчання. У підручнику викладено основні розділи фармакології, наведено характеристику лікарських засобів з урахуванням сучасних поглядів на їх механізми дії та застосування.

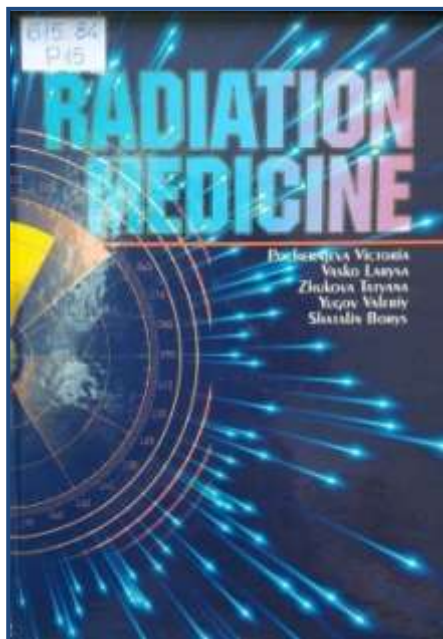

231. [616-053.3](#)

[П 64](#)

[Pokhylo V. I. Algorithms for performing manipulations in neonatology : textbook \[for foreign students -graduates of master's degree, studying in the specialty 222 «Medicine» in higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine\] / V. I. Pokhylo, S. M. Tsvirenko, Yu. I. Cherniavska ; Ministry of Health of Ukraine, Poltava State Medical University. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 131 p.](#)

У підручнику обговорюються алгоритми виконання маніпуляцій у неонатології відповідно до навчальних програм педіатричних дисциплін, які вивчаються протягом 2–6 курсів вищої медичної освіти «Догляд за пацієнтами. Практика», «Пропедевтика педіатрії», «Практика сестринської справи», «Педіатрія».

232. 615.84

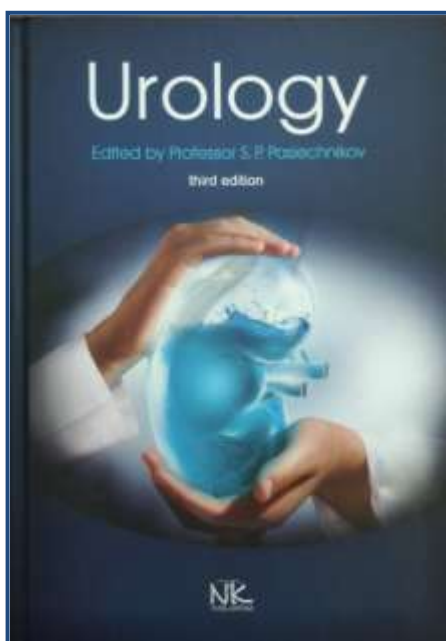
P 15

Radiation medicine : [textbook for students of higher educational institutions of the Ministry of Health of Ukraine] / V. Pocherniayeva, L. Vasko, T. Zhukova, V. Yugov, K. Nestulya. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 167 p.

Переклад назви: Радіаційна медицина : підручник / В. Ф. Почерняєва та ін.

The textbook contains basic information on all sections of radiation medicine: basics of physics of ionizing radiation, radiation dosimetry, radiometry, radiation safety, information on the radiation situation that developed after the Chernobyl accident. The question

of the influence of ionizing radiation on the human body is considered, the information on radiation sickness, low doses effects and long-term consequences of ionizing radiation is given. It may be useful for interns, clinical residents and university students in the study of disciplines of general biological and ecological profiles
Content Abbreviation

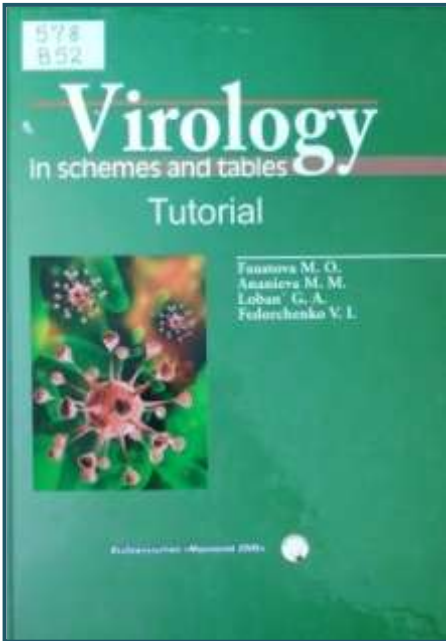
233. 616.6

У 71

Urology : textbook for students of higher medical educational institutions of IVth accreditation level / ed. S. P. Pasiechnikov ; S. Pasiechnikov, S. Vozianov, V. Lisovyi ... L. Sarychev [et al.] ; Ministry of Health of Ukraine. – 3rd. ed., edited, transformed. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 391 с.

Переклад назви: Урологія : підручник / за ред. С. П. Пасечнікова.

Головна особливість цього підручника полягає в тому, це базовий підручник з навчальної дисципліни «Урологія», який підготовлений відповідно до сучасної кредитно-модульної системи в межах 90-годинної навчальної програми затвердженої Міністерством охорони здоров'я України для спеціалістів, які навчаються на 4-му курсі: «Загальна практика», «Педіатрія», «Медична профілактика», а також 45-годинної навчальної програми для спеціалістів «Медична психологія».

234. 578
B 52

Virology in schemes and tables : tutorial : [textbook for classroom and extracurricular work of English-speaking students in Microbiology, Virology and Immunology of higher medical educational institutions of the IV level of accreditation - graduates of master's degree studying in study in specialties 221 «Dentistry» and 222 «Medicine»] / M. O. Faustova, M. M. Anannieva, G. A. Loban', V. I. Fedorchenko. – Lviv : Magnolia 2006, 2021. – 110 p.

Переклад назви: Вірологія в схемах і таблицях : підручник / М. Фаустова та ін.

Tutorial for practical classes in Microbiology, Virology and Immunology for classroom and extracurricular work of English-speaking students of Medical Establishments of Higher Education. It can be used to prepare for practical classes, current control of knowledge, final modular control in Virology.

3. Довідкові та інші видання

235. 61(03)

Л 27

Латинсько-український медичний енциклопедичний словник. У 2-х т. : Т. 1 : А-М / уклад. : О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. – Київ : Медицина, 2020. – 343 с.

У довідковому виданні наведено короткі відомості з фонетики, морфології та синтаксису латинської мови, подано грецький алфавіт й елементарні відомості з давньогрецької фонетики, а також особливості відмінювання латинізованих іменників і прикметників грецького походження. З метою демонстрації системності термінології в словнику представлено парадигматичні зв'язки, насамперед синонімічні та гіперо-гіпонімічні, а

також подано поширені скорочені форми термінів.

Для здобувачів освіти і викладачів, які здійснюють підготовку фахівців галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Може бути корисним науковцям, лікарям різних спеціальностей, усім, хто цікавиться історією медицини, латинською мовою та міжнародною медичною термінологією.

236. 61(03)

Л 27

Латинсько-український медичний енциклопедичний словник. У 2-х т. : Т. 2 : N-W / уклад. : О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. – Київ : Медицина, 2020. – 455 с.

У довідковому виданні запропоновано поширені назви психічних розладів, онкологічних, нервових, інфекційних, стоматологічних, внутрішніх хвороб, патологій опорно-рухового апарату, вагітності й пологів, хвороб органів дихання та середостіння, серця та кровоносних судин, нирок, сечових шляхів і чоловічих статевих органів, травної, жіночої репродуктивної та ендокринної систем,

шкіри і підшкірної клітковини, порушень живлення та обміну речовин, травм, а також назви методів клінічного обстеження хворого, терапевтичних процедур, хірургічних втручань і медичних маніпуляцій.

237. 61(09)

I-90

Історія нескінченна: 100 років Українській медичній стоматологічній академії / гол. ред. В. М. Ждан ; уклад. і ред. Т. О. Лещенко. – Полтава : Мирон І. А., 2021. – 567 с. : фот. кольор.

Ця книга – про славу столітню історію й сучасний розвиток одного з видатних медичних вишів України – Української медичної стоматологічної академії, нині – Полтавського державного медичного університету. Це розповідь про безперервний зв'язок і досягнення багатьох поколінь педагогів, учених і лікарів, вірних своєму високому обов'язку й

покликанню, які стояли й продовжують стояти на сторожі охорони здоров'я, підносять українську медицину й вищу медичну освіту на рівень міжнародних стандартів XXI століття, навчають і виховують нові покоління лікарів, розширюють горизонти наукових відкриттів, повертають людям здоров'я й життя.

Для широкого кола читачів.

238. 616.314

Н 34

Науковий альманах: Присвячується 100-річчю від заснування навчального закладу та 30-річчю кафедри / Полтавський державний медичний університет, Каф. пропедевтики отропедичної стоматології ; уклад. : Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, М. Д. Король. – Полтава : ПДМУ УМСА, 2021. – 115 с.

У виданні висвітлено історію кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології Полтавського державного медичного університету.

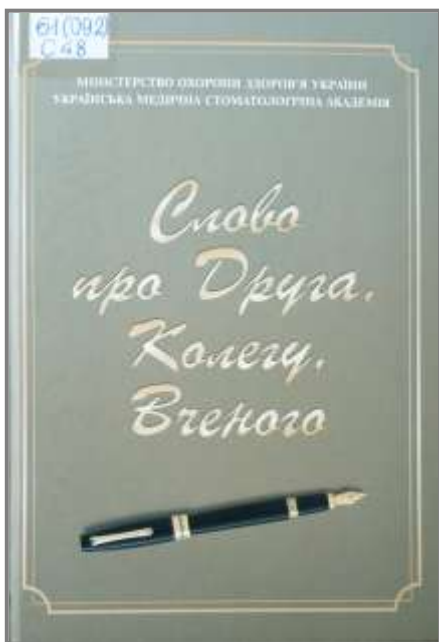
239. 61(09)

П 22

ПДМУ 100 років, 1921–2021 /
Полтавський державний медичний університет. –
Полтава, 2021. – 24 с. : фот.

Полтавський державний медичний університет – один із провідних закладів вищої освіти України, славний шлях якого розпочинається з одонтологічного факультету, створеного при Харківській медичній академії в 1921р. Сьогодні університет – провідний спеціалізований заклад із підготовки лікарів, зокрема лікарів-стоматологів. За сто років свого існування університет став унікальною інституцією з підготовки фахівців для вітчизняної та світової

медицини, які покликані до високої місії – зцілювати й полегшувати людські страждання.

240. 61(092)

С 48

Слово про Друга, Колегу, Вченого / МОЗ
України, УМСА ; уклад. : Т. О. Дев'яткіна,
М. М. Рябушко, Л. Є. Бобирьова, О. Б. Боровик. –
Полтава : Видавець Говоров С. В., 2020. – 191 с. :
фот. кольор. ; 22 см. – Бібліогр. : с. 144–191.

У виданні висвітлена науково-педагогічна діяльність відомого вченого в галузі експериментальної і клінічної фармакології професора В. М. Бобирьова та публікуються спогади його колег, друзів, учнів, які відтворюють у пам'яті яскравий образ особистості – Віктора Миколайовича Бобирьова, його видатну постать в науковому світі. Видання

приурочується до 70-річчя від дня народження та вшанування пам'яті лауреата Державної премії України, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора, першого проректора УМСА В. М. Бобирьова.

Для широкого кола читачів.

241. 616.31

У 45

Українська наукова стоматологічна школа : історичні нариси / за ред. : І. П. Мазур, О. В. Павленка, І. Л. Скрипник ; авт. колектив: В. М. Батіг, Н. В. Біденко, Г. Ф. Білоклицька ... Т. О. Петрушанко [та ін.] ; Асоціація стоматологів України. – Кропивницький : Поліум, 2020. – 223 с.

Науково-популярне видання присвячене століттю Української наукової стоматологічної школи. У хронологічній послідовності висвітлено етапи формування становлення і розвитку школи, визначено події стоматологічної спільноти України. Представлено основні складові частини Української наукової стоматологічної школи – стоматологічна освіта, фундаментальні наукові дослідження, система надання стоматологічної допомоги та об'єднанча діяльність громадських професійних організацій. Для організаторів охорони здоров'я, викладачів закладів вищої медичної освіти, лікарів-стоматологів, студентів стоматологічних факультетів.

Іменний покажчик

- Абатуров О. Є. 48, 54, 91
Аветіков Д. С. 44, 52, 92
Акімов О. Є. 13, 23, 27, 59
Ананьєва М. М. (Ананьєва М. Н.) 49, 50
Андріюк Л. В. 94
Антипкін Ю. Г. 90, 91
Аряєв М. Л. 90, 91
Афонін Д. М. 95
Ахрамчук Т. В. 48
Бабаніна М. Ю. 40, 52, 60, 88, 94
Бабенко В. І. 55
Бабінець Л. С. 40, 60, 88, 94, 97
Бажора Ю. І. 97
Базалєєва І. В. 86
Барало Р. П. 86
Баранник С. І. 95
Басараб Я. О. 13
Батіг В. М. 108
Бауман С. С. 13
Баштан В. П. 40, 94
Безега О. В. 38, 39
Белоконь С. А. 69
Бережна В. А. 13
Бережна О. Е. 10
Беліков О. Б. 80
Бєляєва О. М. 31, 61, 76, 77, 80, 83, 87, 96, 101, 105
Билаш В. П. 32, 37, 67
Біденко Н. В. 108
Білаш С. М. 5, 29, 30, 44, 62, 66
Білий Р. О. 86
Біловол О. М. 86
Білоклицька Г. Ф. 108
Бобирьов В. М. (Бобырев В. Н.) 39, 55, 61, 73, 95
Бобирьова Л. Є. (Бобырева Л. Е.) 39, 73, 107
Богиня Л. 32, 33
Боднар В. А. 63
Боднар Л. А. 61
Бойко Д. І. 56
Бондар Н. В. 47
Бондаренко В. В. 34
Борзих О. А. 45, 46
Боровик О. Б. 107
Борута Н. В. 36, 57, 65, 70
Боряк В. П. 33, 41
Боряк Х. В. 13
Браїлко Н. М. (Браилко Н. Н.) 28
Бубир Л. М. 13
Бублій Т. Д. 6
Буйко О. О. 48
Бурмак Ю. Г. 38
Буханченко О. П. 14, 92
Важнича О. М. 55
Вакалюк І. І. 86
Васильєва К. В. 38, 39
Васько Л. М. 93, 94
Вахненко А. В. 61, 97
Ващенко В. Л. 14
Величко В. І. 54, 94
Весніна Л. Е. (Веснина Л. Э.) 59, 65, 71
Винник Н. І. 5
Вишневська Г. О. 10
Вільхова О. В. (Вильховая Е. В.) 57, 70
Вірстюк Н. Г. 86
Власова О. В. 86
Водоріз Я. Ю. 14

- Воєвідка О. С. 86
Волошина О. В. 14
Волченко Г. В. 51
Вородюхіна А. К. 74
Воронкова Г. В. 83
Гавловський О. Д. 40
Гаврильєв В. М. 34
Гаврильєва К. Г. 80, 101
Гальченко А. В. 14
Ганчо О. В. 100
Геранін С. І. 6
Герасименко Л. О. 8, 34, 42
Гладка В. М. 35
Годован В. В. 95
Годованець О. І. 7
Гоженко А. І. 5, 88
Голік В. П. 93
Голованова І. А. 9
Гончаров А. В. 70
Гончарук С. Ф. 97
Гордієнко Л. П. (Гордиенко Л. П.) 39, 73
Гордієнко О. В. 76, 77
Городинська О. Ю. (Городинская Е. Ю.) 39, 73
Городова-Андрєєва Т. В. 72
Горчакова Н. О. 95
Гречуха Є. О. 48
Гринь В. Г. 20, 37, 67, 84, 85
Гринь К. В. 56, 63
Гриценко Є. М. 68
Гришко Ю. М. 5
Громов В. О. 93
Громова А. М. 43
Гузенко Б. В. 95
Гумецький Р. А. 92
Гуцол М. І. 87
Давиденко В. Ю. 41
Давиденко Г. М. 41
Дворник В. М. 23, 25, 27, 37, 55, 80, 93
Дворник І. Л. (Дворник И. Л.) 39, 73
Дев'яткіна Н. М. 55
Дев'яткіна Т. О. 55, 107
Дейнега Т. Ф. 29, 57
Дельва М. Ю. 35
Дмитренко М. І. 11
Добровольська Л. М. 35
Добровольська О. В. 37
Добровольський О. В. 37
Должковий С. В. 31
Дубинська Г. М. 63, 68
Дубінін С. І. 9, 89
Ефендієва С. М. 77
Єлінська А. М. 59
Ємченко Я. О. 14, 20, 38, 39
Єрис Л. Б. 27
Єрошенко Г. А. 86
Єфімов С. М. 56
Жадько С. І. 93
Жамардїй В. О. 6
Жамба А. О. 86
Жарін В. М. (Жарин В. Н.) 39, 73
Ждан В. М. (Ждан В. Н.) 9, 23, 25, 39, 40, 51, 52, 60, 73, 88, 94, 105, 106
Животовська Л. В. 56, 61
Жилюк В. І. 86
Жовнір М. М. 46, 47
Жукова Т. О. 93, 94
Задворнова А. 77
Знаменська І. В. 101
Знаменська Т. К. 90, 91
Зубаха А. Б. 36
Зубченко С. Г. 69

- Іваницька О. С. 92
Іваницька Т. А. 38
Іваницький І. В. 52
Іваницький І. О. (Іваницкий И. А.) 39, 73
Іващенко О. Д. 49
Ізюмська О. М. 63
Іленко Н. М. (Иленко Н. Н.) 39, 73
Ільченко В. І. 78, 82
Ісаков Р. І. 20, 34
Іщейкін К. Є. 38, 39
Іщейкіна Л. К. 49
Кава Т. В. 95
Казак Л. І. 95
Казаков Ю. М. 41
Кайдашев І. П. 23, 42
Калашніков Д. В. 69
Калініченко Ю. А. 93
Каменев В. І. 38, 39
Каплун Д. В. 15
Капустянський Д. В. 95
Карасюнок А. Є. 64
Кас'ян В. В. 15
Каськова Л. Ф. 7, 101
Касьяненко Г. В. 97
Катеренчук І. П. 43
Катеренчук О. І. 51
Кащенко А. Л. 66, 84
Кидонь П. В. 8, 42
Кир'ян О. А. 51
Кінаш О. В. 57
Кіндій Д. Д. (Киндий Д. Д.) 69, 92, 106
Кітура Є. М. 51, 61, 88, 94
Кльомін В. А. 93
Князькова І. І. 86
Кобзар О. Б. 44
Коваленко В. В. 28
Коваль Т. І. 63, 68
Коваль Я. В. 29, 30, 62, 66
Ковальчук О. І. 85
Ковальов О. С. 70
Ковальова І. О. 15, 59
Ковешніков В. Г. 99
Козак Р. В. 92
Козуб Г. М. 47
Колінько Л. М. 15
Кононова Д. О. (Кононова Д. А.) 39, 73
Копанцева Л. М. 49
Коптев М. М. 29, 30, 62, 66
Коп'як Н. П. 40
Коробейников Л. С. 92
Коровіна Л. Д. (Коровина Л. Д.) 39, 73
Король Д. М. 69, 92, 106
Король М. Д. 41, 92, 93, 106
Корчан Н. А. 67
Костенко В. О. 23, 27, 59
Костенко В. Г. 77
Костенко Є. Я. 30
Кострікова Ю. А. 62, 100
Котелевська Н. В. 6
Котелевська Т. М. 63
Котляренко Л. Т. 89
Кравченко А. В. 38, 39
Кравченко В. Г. 38, 39
Кравченко І. П. (Кравченко И. П.) 39, 73
Крамаренко Д. Р. 15
Крамарьов С. О. 48
Краснов О. Г. 72
Кресюн В. Й. 86
Криворучко Т. Д. 45, 54
Крижановський О. А. 31

- Крючко Т. О. (Крючко Т. А.) 48, 54, 60, 68, 91
Ксьонз І. В. 68
Кубишкін А. В. 88
Кузнецов В. В. 41
Кузь В. С. 15, 20
Кузь Г. М. 27, 37, 80
Кузьменко В. О. 38, 39
Куліш М. В. 74
Курята О. 89
Кушнерева Т. В. 91
Кушпіль Н. О. 45
Лавренко А. В. 45, 46
Лавренко Д. О. 95
Лебідь В. Г. 52
Лемешко А. В. 10
Леоненко Г. П. 93
Лещенко Т. О. 46, 47, 71, 106
Лимаренко Н. П. 63
Лисанець Ю. В. 76, 77, 83
Лисаченко О. Д. 36, 65, 70, 86
Лисенко Б. П. 95
Лисенко Р. Б. 72, 95
Литвиненко Н. В. 35
Лігоненко О. В. 36
Ліхачов В. К. (Лихачев В. К.) 35, 87, 88
Лобань Г. А. 49, 50
Лобач Л. М. (Лобач Л. Н.) 28
Локес К. П. 44, 52, 92
Луценко Р. В. 16, 20, 86
Луцик О. Д. 86
Люлька О. М. 72
Ляховська А. В. 64, 83
Ляховський В. І. (Ляховский В. И.) 48, 72
Ляшенко Л. І. (Ляшенко Л. И.) 28
Мазур І. П. 98
Макаров О. Г. 35
Макеев В. Ф. 92
Малик С. В. 95
Мандзюк Т. Б. 7
Марченко А. В. 39, 73
Марченко І. Я. (Марченко И. Я.) 28
Марченко К. В. 37
Марченко О. Г. 63
Маслова Г. С. 16, 21
Михайловська Н. С. 60
Мізіна О. 32
Мінцер О. П. 8
Міщенко А. В. 23
Міщенко І. В. (Мищенко И. В.) 65, 71
Москаленко Є. О. 40
Москаленко О. В. 40
Муковоз О. Є. 40
Муравльова О. В. (Муравлева О. В.) 39, 73
Мустафіна Г. М. 30
М'якінькова Л. О. 51
Назаренко З. Ю. 28
Невойт Г. В. 8, 61
Недоборенко В. М. 16, 21
Несіна І. М. 91
Нємченко І. І. 72
Нідзельський М. Я. 41
Нікіфоров А. Г. 30
Нікіфорова О. С. 16
Нікозять Ю. Б. 49
Ніколішин А. К. (Николишин А. К.) 6, 39, 73
Ніколішина Е. В. (Николишина Э. В.) 39, 73
Ніколенко Д. 77
Ніколов В. В. 16
Овчаренко О. В. 53, 54

- Оджубейская О. Д. 92
Оксак Г. А. 16
Олійніченко Я. О. 29
Онищенко А. В. 17
Островська Г. Ю. 86, 95
Павленко О. В. 98
Павленко С. А. 28
Павленко С. М. 70
Павленкова О. В. (Павленкова Е. В.) 28
Павліш І. В. 17, 21
Панасенко С. І. 95
Пархоменко В. В. 17
Пасечніков С. П. 103
Пасієшвілі Л. М. 40, 88, 97
Пелипенко Л. Б. 36, 57, 65, 70
Пелипенко О. В. 70
Передерій Н. О. 9
Перепелова Т. В. 17, 21
Петров Є. Є. 38, 41
Петрова Т. А. 95
Петрушанко В. М. (Петрушанко В. Н.) 28
Петрушанко Т. О. (Петрушанко Т. А.) 39, 73, 108
Пеший Н. Н. 60
Пирог-Заказникова А. В. 29, 30, 62, 66
Писаренко О. А. 10, 41
Півень Ю. М. 70
Півторак В. І. 44
Пікуль К. В. 78, 82
Пісоцька О. О. 80, 101
Пилюгин А. В. 53, 72
Погорілко О. В. 63
Полторапавлов В. О. 63
Попело Ю. В. 17, 69
Попик К. М.
Попова І. Б. 38, 39
Попович І. Ю. 6, 17, 21, 34, 52
Попруга А. О. (Попруга А. А.) 39, 73
Потяженко М. М. 8, 61
Похилько В. І. 64, 90, 91
Почерняєва В. Ф. 93, 94, 103
Прийменко Н. О. 57
Прилуцький К. Ю. 78, 82
Прилуцький О. К. 58, 77
Проніна О. М. 5, 29, 30, 44, 62, 66
Проскурня С. А. 56, 58, 59
Пурденко Т. Й. 35
Пустовойт Г. Л. 62
Радіонова Т. О. 18
Рамусь М. О. 69
Резвіна К. Ю. 44
Роженко І. В. 87
Розколупа Н. В. 39, 73
Ройко Н. В. 55, 56, 58, 59
Руденко С. С. 63
Рудь В. О. 8, 42
Рудь М. В. 70
Рябушко М. М. 95, 107
Рябушко Н. О. 27, 34
Рябушко О. Б. 9
Савицький І. В. 88
Сакевич В. Д. 33, 41
Самарченко Л. А. 39, 73
Саричев Л. П. 82
Саричев Я. В. 82
Свінцицька Н. Л. (Свинцицкая Н. Л.) 29, 32, 53, 66, 67, 84, 85
Семергей Н. 10
Сербін С. І. (Сербин С. И.) 5, 32, 66
Сизова Л. М. 63
Силенко Б. Ю. 18
Силенко Ю. И. 92

- Синиця В. Г. 87
Ситнік Д. А. 31
Сідаш Ю. В. 6
Скотаренко Т. А. 89
Скрипник І. М. 23, 89
Скрипник І. Л. 108
Скрипніков А. М. (Скрипников А. М.) 8, 34, 42, 56, 61, 63
Скрипніков П. М. (Скрипников П. М.) 10, 94
Сліпченко Л. Б. 83
Смаглюк Л. В. 64, 83
Смольська Л. Ю. 96
Совгиря С. М. 5, 55, 56
Содомора П. А. 96
Соколенко В. М. (Соколенко В. Н.) 65, 71
Соколов В. М. 92
Соколова Л. 89
Соколовська В. М. 41
Соловійова Г. О. 64
Сологор І. М. 31
Сонник Г. Т. 61
Ставицький С. О. 84
Старченко І. І. 11, 25, 30, 55, 56, 58, 59, 77, 84
Стебловський Д. В. 34, 44, 52, 92
Степанчук А. П. 67
Стецук Є. В. (Стецук Е. В.) 57, 65, 70
Стороженко О. В. 36
Супруненко С. М. 82
Талаш В. В. 62
Талаш Р. В. 18
Танянская С. М. 60
Тарановская Е. А. 35
Тарасенко Я. А. 29, 57, 67
Тарашевська Ю. Є. 18, 41
Терів П. С. 18
Тесленко О. І. 27
Тесленко Ю. В. 51
Тихонова О. А. 29, 57
Ткаченко І. М. (Ткаченко И. М.) 28
Ткаченко М. В. 47, 88
Ткаченко О. Я. 60, 68
Ткаченко П. І. (Ткаченко П. И.) 11, 69
Тончева К. Д. 18, 69
Треумова С. І. 38
Трибрат Т. А. 41, 73
Тукова Т. В. 71
Тумакова О. Б. 27
Улановська-Циба Н. А. 9
Устенко Р. Л. 53, 72
Фаустова М. О. (Фаустова М. А.) 49, 50
Федонюк Л. Я. 89
Федонюк Я. І. 89
Федорченко І. Л. 57
Федотенкова Н. Н. 71
Филенко Б. М. 5, 30, 55, 56, 58, 59, 84
Фліс П. С. 93
Хайменова Г. С. 52
Хілініч Є. С. 19
Хміль Т. А. 10
Холод Д. А. 19, 68
Цветкова Н. В. 38
Цвіренко С. М. 64
Цісик А. З. 105
Чайковський Ю. Б. 86
Чеботар О. В. 78
Чекман І. С. 95
Челішвілі А. Л. 95
Чернявська Ю. І. 90, 91

- Черняк В. В. 30, 84
Чоловський М. О. 11
Чорна І. О. 36
Шаєнко З. О. (Шаєнко З. А.) 39, 73
Шарлай Н. Н. 71
Шарпак Л. 88
Шаталін Б. О. 93
Шевченко К. В. 19
Шевченко О. М. 47
Шейко В. Д. 31, 95
Шелешко М. 11, 12
Шелешко П. 11, 12
Шепітько В. І. (Шепитько В. И.) 36, 57, 65, 70, 86
Шепітько К. В. (Шепитько К. В.) 39, 73
Шерстюк О. А. 29, 53, 57, 72
Шешуков Д. В. 19, 21
Шилкіна Л. М. 51
Шиманская Я. В. 35
Шинчуковський І. А. 93
Ширкевич В. М. 53
Шиян Є. Г. 38
Шкурупій Д. А. 68
Шнайдер С. А. 10
Шпетний О. А. (Шпетный А. А.) 39, 73
Шумейко І. А. 36
Шундрик М. А. 28
Шуть С. В. 73
Югов В. К. 93, 94
Юр'єва Л. М. 48, 54
Юфименко В. Г. 46
Явтушенко І. В. 19
Якушко О. С. 89
Ярешко А. Г. 74
Яценко П. І. 19, 34
Amosova L. I. 101
Anannieva M. M. 104
Babanina M. Yu. 88
Babinets L. S. 88, 97
Bazhora Yu. I. 97
Bezditko P. A. 97
Bieliaieva O. M. (Belayeva O.) 76, 77, 83, 96, 101
Bielikov O. B. 80
Bobryk I. I. 99
Bobyreva L. 76
Bobyriov V. M. (Bobyrov V. M.) 76, 81, 102
Bondar S. A. 97
Brailko N. M. 74
Chebotar O. V. 78
Cherniak V. V. 84
Cherniavska Yu. I. 102
Devyatkina N. M. 102
Devyatkina T. O. 102
Dvornyk I. 76
Dvornyk V. M. 80
Efendieva S. M. 77
Faustova M. O. 100, 104
Fedorchenko V. I. 100, 104
Filenko B. M. 84
Goncharuk S. F. 97
Gozhenko A. I. 88, 98
Gubsky Yu. I. 96
Hancho O. V. 100
Havrillieva K. H. 76, 101
Hordiienko L. 76
Hordienko O. V. 76
Horodova-Andryeyeva T. V. 85
Hryn V. H. 84, 85
Hyrina O. M. 88, 97
Ivanitskyi I. 76
Ilchenko V. I. 78, 82
Ilenko N. 76

- Ivashchenko O. D. 79
Kapustianska A. A. 81
Kasianenko A. V. 97
Kaskova L. F. 78, 101
Katsenko A. L. 75, 84
Kinash O. V. 81
Klepets O. V. 75, 81
Kononova D. 76
Kopantseva L. M. 79
Korda M. M. 96
Korovina L. 76
Kostenko V. A. 98
Kostenko V. G. 77
Kostrikova Iu. A. 100
Kostylenko Yu. P. 99
Kovalchuk O. I. 85
Kovalenko V. V. 74
Kovalov O. P. 85
Koveshnikov V. H. 99
Krasnov O. G. 85
Kravchenko I. 76
Kubyshkin A. V. 98
Kuz H. M. 80
Kulai O. O. 101
Lazarieva K. A. 75
Liakhovska A. V. 83
Liakhovskyi V. I. 85
Lisovyi V. 103
Liulka O. M. 85
Lobach L. M. 74
Loban' G. A. 100, 104
Lugova L. O. 80
Lyashenko L. I. 74
Lysanets Yu. V. 76, 77, 83
Marchenko A. 76
Marchenko I. Y. 74
Marchenko K. V. 80
Martynenko I. M. 80
Muravlova O. 76
Myroshnychenko O. A. 77
Nazarenko Z. Y. 74
Nemchenko I. I. 85
Neporada K. S. 96
Nerush A. V. 76
Nestulya K. 103
Nikolenko D. 77
Nikolishin A. 76
Nikolishina E. 76
Nikozyat Yu. B. 79
Nizhenkovska I. V. 96
Ostrovskaya G. Yu. 81
Pavlenko S. A. 74
Pavlenkova O. V. 74
Pasichnikov S. 103
Pasiyeshvili L. M. 88, 94, 97
Perederii N. O. 75
Petrova T. A. 81
Petrushanko T. 76
Petrushanko V. M. 74
Pikul K. V. 78, 82
Pisotska O. 91, 101
Pocherniayeva V. 103
Pokhylko V. I. 102
Popruha A. 76
Kubyshkin A. V. 88
Kulai O. O. 92
Perederii N. O. 81
Pryima L. Yu. 77
Prylutskiy K. Yu. 78, 82
Prylutskiy O. 77
Riabushko O. B. 75, 81
Rozkolupa N. 76
Ryabushko M. M. 81
Samarchenko L. 76

- Sarychev L. P. 82, 103
Sarychev Y. V. 82
Savytskyi I. V. 98
Scotarenko T. A. 98
Shayenko Z. 76
Shemetov O. S. 80
Shepitko K. 76
Sherstiuk N. O. 76
Sherstiuk O. A. 75
Shevchenko K. V. 75, 81
Shpetnyi A. 76
Shundric M. A. 74
Slipchenko L. B. 83, 100
Smaglyuk L. V. 83
Smolska L. 96
Sodomora P. 96
Starchenko I. I. 77, 84
Suprunenko S. M. 82
Svintsytska N. L. 75, 84, 85
Sydorenko A. V. 85
Szarpak L. 98
Tanko N. Hr. 77
Tarasenko L. M. 96
Teslenko O. I. 80
Tkachenko I. M. 74
Tregub S. Ye. 77
Tsuber V. Yu. 79
Tsvirenko S. M. 102
Pocherniayeva V. 93
Ulanovska-Tsyba N. A. 75, 81
Vachnenko A. V. 97
Vasko L. 103
Vatsenko A. V. 75, 81
Vazhnicha O. M. 102
Vilkhova O. V. 98
Voloshyn M. A. 99
Voronkova A. V. 83
Vozianov S. 103
Yakushko O. S. 98
Yanko N. V. 78, 101
Yeroshenko G. A. 75, 81, 98
Yerus L. B. 80
Yugov V. 103
Zadvornova A. 77
Zhdan V. M. 76,
Zhukova T. 103
Znamenska I. V. 76, 101

Зміст

Від укладачів.....	3
1. Наукові видання.....	5
1.1. Монографії.....	5
1.2. Дисертації	13
1.3. Автореферати.....	20
1.4. Матеріали наукових конференцій.....	22
2. Навчальні видання.....	27
2.1. Навчальні та навчально-методичні посібники.....	27
2.2. Підручники	86
3. Довідкові та інші видання.....	105
Іменний покажчик.....	109

Для заміток

Інформаційно-бібліографічний відділ

**Праці науковців ПДМУ за 2020-2021 рр.
у фонді бібліотеки університету**

Бібліографічний покажчик

Укладачі : *С. В. Давиденко, провідний бібліотекар*

Ю. В. Путря, редактор I категорії

Відповідальний за випуск : *О. Б. Боровик, директор бібліотеки ПДМУ*

Комп'ютерна верстка : *С. В. Давиденко, Ю. В. Путря*

Дизайн обкладинки : *О. В. Бак*

Полтавський державний медичний університет
36024, м. Полтава, вул. Шевченка, 23
[http:// www.pdmu.edu.ua /](http://www.pdmu.edu.ua/)
<http://www.biblumsa.blogspot.com/>